

Základní škola T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

zpracován podle RVP ZV

„Ten umí to a ten zase tohle...”

Platnost od 31. 8. 2022

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy a ŠVP	6
2.1. Charakteristika školy	6
2.2. Charakteristika ŠVP	8
2.2.1. Výchovné a vzdělávací strategie	10
2.2.2. Začlenění průřezových témat	24
3. Učební plán	44
3.1. Celkový	44
3.2. Ročníkový	47
4. Učební osnovy	51
4.1. Jazyk a jazyková komunikace	51
4.1.1. Český jazyk a literatura	52
4.1.2. Cizí jazyk	85
4.1.3. Další cizí jazyk	108
4.2. Matematika a její aplikace	149
4.2.1. Matematika	151
4.3. Informatika	178
4.4. Člověk a jeho svět	196
4.4.1. Prvouka	198
4.4.2. Vlastivěda	209
4.4.3. Přírodověda	215
4.5. Člověk a společnost	221
4.5.1. Dějepis	222
4.5.2. Výchova k občanství	230
4.6. Člověk a příroda	239
4.6.1. Fyzika	241
4.6.2. Chemie	255
4.6.3. Přírodopis	264
4.6.4. Zeměpis	281
4.7. Umění a kultura	296
4.7.1. Hudební výchova	298
4.7.2. Výtvarná výchova	317
4.8. Člověk a zdraví	343
4.8.1. Výchova ke zdraví	345
4.8.2. Tělesná výchova	354
4.9. Člověk a svět práce	386
5. Školní projekty	408
5.1. Adaptační pobyty	408
5.2. Hnutí na vlastních nohou – Stonožka	408

5.3. Žakovská rada	408
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	408

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
(Zpracován podle RVP ZV)

Motivační název: „Ten umí to a ten zase tohle...“

Předkladatel: Základní škola T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13 – příspěvková organizace
Riegrova 13
746 01 Opava

Ředitel školy: Mgr. Aleš Moravec

Kontakty: telefon: 731 461 571
e-mail: info@zstgm.opava.cz
www: www.zstgm.opava.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Aleš Moravec

IČO: 478 133 00

IZO: 102 432 589

REDIZO: 600 142 914

Zřizovatel: Statutární město Opava
se sídlem Opava, Horní náměstí 69, PSČ: 746 01
IČ: 003 005 35
okres Opava

právní forma: obec

Kontakty:

telefon: 553 756 111

fax: 553 756 141

e-mail: info@opava-city.cz

www: www.opava-city.cz

Platnost dokumentu:

od 31. 8. 2022

Mgr. Mgr. Aleš Moravec

ředitel školy

2. Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola T. G. Masaryka je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Její současná podoba je výsledkem sloučení dvou opavských základních škol, ZŠ T. G. Masaryka a ZŠ Mírová. Škola má dvě až tři třídy v ročníku a zřizuje speciální třídy pro žáky se specifickými poruchami učení. Kapacita školy je 930 žáků. Výuka probíhá ve čtyřech budovách na ulicích Riegrova a Mírová v klidné části Opavy v blízkosti zastávek hromadné městské dopravy, což je důležité především pro žáky dojíždějící z městských částí Opavy a z okolních vesnic. V budovách na ulici Mírová jsou umístěny třídy prvního stupně a školní družina, v budovách na Riegrově ulici třídy druhého stupně a školní klub.

Vybavení školy

Obě původní hlavní budovy mají mnohaletou školní tradici. Škola disponuje školním hřištěm zařazeným do projektu Otevřená hřiště a rozsáhlou upravenou zahradou sloužící žákům prvního stupně. Obě budovy jsou vybaveny tělocvičnami vybavenými bezpečným povrchem, nářadím a náčiním, žáci mají navíc možnost využívat prostory sportovní haly na ulici Husova. K dispozici mají kmenové učebny vybavené audiovizuální technikou, 2 ICT učebny, moderní jazykovou učebnu, třídy s interaktivními tabulemi a dataprojektory, cvičné kuchyně, dílny, výtvarné třídy s keramickou pecí a tiskařským lisem. Učitelé mají k dispozici kabinety s pomůckami a prostorné sborovny sloužící k přípravě učitelů i k jejich odpočinku. Materiální vybavení je dostatečné, na tvorbě mnoha pomůcek se podílejí sami žáci.

Mladší žáci mají k dispozici školní družinu, žáci 6. až 9. ročníku tráví volný čas ve školním klubu. K dispozici jsou šatny kmenové i speciálně určené pro převlékání žáků před tělesnou výchovou, doplněné WC, umývárnu a sprchami. Žáci se stravují ve 2 školních jídelnách. Členové vedení školy, hospodářka, výchovní poradci, vedoucí Školního poradenského pracoviště mají své pracovny vybavené komunikační technikou. Také správní zaměstnanci (školník, uklízečky, pracovnice výdejny stravy) mají k dispozici vlastní místnosti.

Vedení školy dbá při sestavování rozvrhu hodin na vhodnou strukturu pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů s ohledem na množství dojíždějících žáků a také na nutné přechody vyučujících do vzdálenějších budov školy. Učebny jsou vybaveny podle platných norem. V celém areálu školy je vyhlášen zákaz kouření, konzumace alkoholu a požívání jiných škodlivin. Učitelům i žákům jsou dostupné prostředky první pomoci a kontakty na lékaře, učitelé jsou proškoleni v praktické dovednosti poskytovat 1. pomoc.

Všichni zaměstnanci školy se snaží vytvářet prostředí pohody a partnerství mezi žáky a učiteli, žáci mají možnost vyjadřovat se k problémům školy pomocí svých zástupců ve školním parlamentu.

Škola má vlastní webové stránky, na kterých informuje rodiče a veřejnost s aktualitami týkajícími se provozu a akcí školy, s pracemi žáků, prostor zde má také OSRPŠ.

Charakteristika pedagogického sboru

V pedagogickém sboru se spojují zkušení i mladí pedagogové schopní týmové práce, kteří se pravidelně vzdělávají ve svých oborech. Škola má dlouhodobě velmi příznivý poměr aprobovaných a neaprobovaných pedagogů (cca 2%). Od září 2007 existuje ve škole Školní poradenské pracoviště, kde vedle výchovných poradců pracují speciální pedagogové, metodici prevence sociálně patologických jevů a asistent pedagoga, kteří jsou schopni motivovat žáky k další činnosti. Řídící pracovníci vytvářejí motivující profesionální klima, usilují o neustálý profesní růst vlastní i svých podřízených, jsou schopni poradit a chránit zaměstnance vůči negativním vnějším vlivům.

Charakteristika žáků

Na rozdíl od jiných škol se naše škola systematicky věnuje péči o talentované žáky a žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Škola se zaměřuje na rozvíjení talentu a nadání všech žáků a díky odborné vzdělanosti pedagogického sboru jsme schopni pracovat jak s žáky výjimečnými, tak s těmi kteří potřebují zvýšenou pedagogickou podporu, proto aby vzdělávání úspěšně zvládli.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována zvýšená péče, takže mnozí z nich bez problémů pokračují ve studiu na středních školách. Talentovaným žákům nabízíme širokou škálu volnočasových aktivit a volitelných předmětů. Tito žáci dosahují významných regionálních, republikových i mezinárodních úspěchů. Jsme škola spolupracující s Mensou, máme zřízen klub pro nadané děti.

Do vlastního školního vzdělávacího programu jsme také zařadili výuku anglického jazyka formou hry již od 1. ročníku a postupně zavádíme metodu CLIL.

Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků průběžně informováni na třídních schůzkách nebo individuálních konzultacích. Prostřednictvím webových stránek školy mohou sledovat i další školní aktivity. Kvalitní vzájemná komunikace je nutnou podmínkou realizace školního vzdělávacího programu. K tomuto účelu slouží školská rada a spolek rodičů, jež mimo jiné finančně přispívá na obnovu počítačů, lyžařské a adaptační kurzy, exkurze, školy v přírodě, společné aktivity žáků a rodičů apod. Zástupci rodičů jsou pravidelně seznamováni se záměry školy, způsobem výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy. Rodiče mají možnost v rámci Dnů otevřených dveří prohlédnout si školu i zapojit se do výuky. Oblíbené jsou také společné vánoční a velikonoční dílny dětí a rodičů a vyvrcholením činnosti se pak stávají školní akademie.

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Během celého školního roku se žáci průběžně zapojují do ročníkových a celoškolních projektů, které jsou krátkodobé i celoroční. Příprava, realizace, výstupy a evaluace těchto projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují vzájemnou spolupráci žáků a pedagogů.

K tradičním projektům patří každoroční výtvarné výstavy, jež jsou součástí festivalu Další břehy, nebo Bezručova Opava, výtvarné soutěže, akademie, účast v hnutí Na vlastních nohou – Stonožka.

2.2. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

"Ten umí to a ten zase tohle....."

ŠVP vychází z obecných cílů a klíčových kompetencí RVP ZV.

Úkolem základní školy je příprava mladého člověka pro další úspěšné vzdělávání, příprava na budoucí povolání a následně pro aktivní život.

Škola vždy tvoří sociální systém s mnoha vnitřními a vnějšími vztahy.

Úkoly společnosti, které vyjadřuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, je možné splnit různými cestami a způsoby.

Každý člověk se rodí s mnoha dědičnými předpoklady. Na základní škole je prostor tyto šance objevit, využít a dále rozvíjet. Tím se ŠVP naší školy odlišuje od ostatních – dává možnost pocitu uspokojení každému jedinci – viz dále.

Nejdůležitějším cílem školního vzdělávacího programu naší školy je maximální všestranný rozvoj každého žáka.

K dosažení tohoto cíle jsou důležité jednotlivé postupy:

- poznat, posilovat a rozvíjet silné stránky každého žáka
- hledat, vytvářet a rozvíjet chybějící stránky žáků
- systém učebních činností směřovat k úspěšnému zvládnutí požadavků školního vzdělávacího programu
- respektovat žáka jako osobnost, posilovat jeho samostatné myšlení a odpovědné rozhodování
- umožnit širokou nabídku aktivit, rozvíjet schopnost svobodné a tvůrčí práce
- profesionální přístup pedagogů, odborníků
- zavádět do výuky efektivní metody, které vedou žáky k týmové práci, vzájemné pomoci a respektu
- zajišťovat nejzákladnější potřeby pro vzdělávání – materiální a ekonomické
- pružně informovat rodiče o záměrech školy – základ potřebné spolupráce při plnění požadavků vzdělávání a optimálního rozvoje žáka
- sledovat současné potřeby společnosti, odhadnout požadavky v budoucím období a tomu přizpůsobit vyučovací proces školy – změna je přirozenou součástí života
- komunikovat s veřejností, institucemi

Do lavic naší školy usedají vedle žáků průměrných, výborných a nadaných i žáci se zdravotním postižením.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Péče o nadané žáky vychází ze systematického přirozeného působení na žáka po celou dobu školní docházky.

Soustředíme se na splnění základních požadavků celého systému:

- na základě analýzy a diagnostiky výkonů žáků objevit výrazně silné stránky osobností žáků, které mohou být podkladem talentu
- rozvoj nadání a talentu je založen na známém prostředí školy s minimálním působením negativních jevů města a velkých škol,
- na dlouhodobém všestranném poznání žáka jeho učiteli a úzké spolupráci s rodinou
- postup rozvoje talentu žáků projednat s rodiči, třídními učiteli, příslušnými vyučujícími a na základě vzájemné dohody sestavit „individuální vzdělávací plán“
- poskytování co nejrozličnějších úkolů (různé oblasti činností na všech myšlenkových úrovních) s důrazem na analýzu – syntézu, hodnocení a tvořivost
- předkládat žákům náročné úkoly k podpoře rozvoje nadání žáka, zároveň zajistit rozvoj méně výrazných oblastí tak, aby byly splněny požadavky školního vzdělávacího programu
- zapojovat talentované žáky do soutěží, olympiád, do práce v redakci Naděje ...
- pomoci těmto žákům najít cestu ke spolužákům, zamezit jejich uzavírání se do sebe
- mimo vyučování nabízet možnosti rozvoje talentu a nadání žáků výběrem vhodných kroužků ve škole, ve školní družině, využít nabídku tělovýchovných organizací a spolků v obci,
- případně seznámit s nabídkou organizací v Opavě
- rozvoj talentu a nadání nesmí předčasně jednostranně ovlivňovat rozvoj žáka a tím omezovat jeho další životní volby.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Každý z nás ve svém životě může prožívat období problémů v procesu učení nebo chování. Neznamená to však neúspěch pro celý život.

Zejména u specifických poruch učení a chování žáků lze mnoho problémů zmírnit a mnoha těžkostem předejít.

Nejlepší výsledky zajišťuje individuální péče o každého žáka.

Speciální vzdělávání zajišťuje naše škola formou individuální i skupinové integrace. V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy specifické poruchy učení či chování nebo jiného zdravotního postižení, informuje o svém zjištění rodiče a školního speciálního pedagoga. Na základě vyšetření a doporučení pedagogicko-psychologické poradny (PPP), popřípadě speciálně pedagogického centra/SPC/, jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. Někteří žáci jsou individuálně integrováni do běžných tříd, kde jim jsou vytvářeny podmínky pro úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Na žádost zákonných zástupců dítěte je vypracován individuální vzdělávací plán (IVP), podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje.

IVP sestavují třídní učitelé ve spolupráci se speciálním pedagogem a učiteli příslušných předmětů.

Dle potřeby a zájmu rodičů jsou některé děti zařazeny do tříd pro žáky se specifickými poruchami učení, ve kterých vzdělávání probíhá formou skupinové integrace. Tyto třídy jsou zřizovány od 2. ročníku, na 1. stupni zde vyučují speciální pedagogové.

Do výuky jsou zařazeny předměty speciálně pedagogické péče, které odpovídají speciálním vzdělávacím potřebám žáků podle závěrů a doporučení odborného posudku PPP nebo SPC. Učitelé zde využívají speciálně pedagogické metody, učebnice, kompenzační a didaktické pomůcky, včetně výukových programů.

Tento předmět bude vyučován u žáků s přiznaným podpůrným opatřením druhého až pátého stupně. Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předmět speciálně pedagogické péče může zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělávání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám.

Náplň předmětu bude vycházet z doporučení ŠPZ a konkrétních speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Bude vyučován v rámci disponibilních hodin po domluvě s vyučujícími daných předmětů tak, že nesmí být překročena zákonem stanovená maximální týdenní časová dotace v rámci ročníku. Při výuce budou využívány doporučené kompenzační a didaktické pomůcky, speciálně pedagogické metody, vhodné výukové programy.

Pokud bude doporučeno ŠPZ, bude pro žáka vypracován IVP, na kterém se budou podílet všichni pedagogové, kteří daného žáka vyučují. Žák bude do tohoto předmětu zařazen pouze se souhlasem zákonného zástupce. Tento předmět bude vyučován pedagogy, kteří splňují podle zákona danou kvalifikaci

Základem úspěšného působení je:

- znalost projevu a problémů základních specifických poruch učení a chování
- soustavná diagnostika především v 1. – 3. ročníku
- spolupráce s pedagogicko psychologickou poradnou, se speciálním pedagogickým centrem, lékaři
- analýza závěrů vyšetření – stanovení možných způsobů nápravy
- využití odborně připravených pedagogických pracovníků
- vytvoření podmínek pro práci speciálního pedagoga a komplexní využití jeho odbornosti
- spolupráce vyučujících jednotlivých předmětů, třídních učitelů, výchovného poradce, speciálního pedagoga, preventisty sociálně patologických jevů, rodičů – dohoda postupu nápravy učení a chování (individuální plán)
- využití dosavadních bohatých zkušeností s integrací žáků se specifickými poruchami učení a chování

2.2.1. Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ	
Popis z RVP	<p>Na úrovni základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

	<ul style="list-style-type: none"> • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
Popis kompetence	<p>Během výuky učíme žáky získávat, uspořádat a hodnotit informace, pracovat s různými zdroji informací a využívat je k učení i v praktickém životě. Pracujeme s textem, mediálními zdroji i pomocí samostatných projektů. Vedeme žáky k samostatnému plánování, organizaci a řízení a sebehodnocení svého procesu učení.</p> <p>Klademe důraz na propojení znalostí a schopností z několika různých oborů, a to pomocí každoročních vernisáží, mezinárodních projektů, exkurzí, apod. Žáci se učí prezentovat své názory před kolektivem. Podporujeme uvědomění si potřeby stálého vzdělávání pomocí řešení příkladů z praxe, kladení otázek pro lepší pochopení a vyjasnění si problémů a vědomé soustředění na různé činnosti. Rozvíjíme vytváření si vlastního úsudku a uvědomění si zodpovědnosti k sobě i ostatním. Učíme žáky ovládat obecně užívané termíny, znaky a symboly.</p>
1. – 3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • vydrží potřebnou dobu u určitých učebních činností • klade dotazy k tématu • orientuje se v čase, rodinných vztazích, v prostoru • pozorně naslouchá • odpovídá na dotazy smysluplnou větou • orientuje se v dětských encyklopediích, vyhledává informace – převážně při skupinové práci a s pomocí učitele • podle pokynu učitele bez problémů přechází od práce individuální k práci skupinové • pod vedením učitele pozoruje a experimentuje • respektuje a přejímá vybrané vhodné způsoby a metody práce • poznává užívané termíny • učí se díky vhodné motivaci • dokáže posoudit, zda se zlepšil nebo zhoršil v určité činnosti
4. – 5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • mluví před kolektivem • propojuje znalosti, schopnosti z několika různých oborů (předmětů) • vědomě se soustředí na různé činnosti • klade otázky pro lepší pochopení a ujasnění si problému, procesu učení • vyhledává a třídí základní informace • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
6. – 7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • plánuje, organizuje a řídí si proces učení

	<ul style="list-style-type: none"> • projevuje ochotu věnovat se dalšímu učivu • vyhledává a třídí informace a efektivně je užívá v učení a v praktickém životě • samostatně pozoruje a experimentuje • zpracovává výpisky, výtah a dokáže vyhledávat podstatné jevy, rozlišovat podstatné od nepodstatného
8. – 9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • získává, uspořádává, zvažuje a hodnotí informace • hodnotí proces vlastního učení • sám sebe motivuje k učení a vytváří si optimální podmínky pro učení • uvědomuje si potřebu stálého vzdělávání se • získané poznatky používá v praktickém životě • ovládá obecně užívané termíny, znaky, symboly • ze získaných poznatků vyvozuje závěry

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	
Popis z RVP	<p>Na úrovni základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
Popis kompetence	<p>Výuku vedeme tak, aby žáci vnímali nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznali a pochopili problém, přemýšleli o nesrovnalostech a jejich příčinách. Učíme žáka problém nejprve analyzovat, pak plánovat možná řešení, vyhledávat rizika. Při řešení jej učíme využívat literatury i moderních technologií (internet).</p> <p>Dbáme na systematický postup při řešení problémů, postupné vyhodnocování dílčích výsledků a diagnostiky chyb a jejich odstraňování. Učíme žáky provádět experimenty pro ověření jednoduchých hypotéz, vedeme je ke kritickému myšlení. Dbáme na to, aby žáci byli schopni posoudit, vyhodnotit a obhájit výsledky své práce, také aplikovat na řešení jiných problémů.</p>
1. – 3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá nejrůznější situace ve škole i mimo ni • rozpoznává vhodné či nevhodné chování ke spolužákům i k dospělým, zaujímá postoj odpovídající svému věku (asertivní chování) • učí se uvědomovat si zodpovědnost • rozpoznává nebezpečné situace • umí problém sdělit kompetentní osobě • hledá řešení problémů se spolužáky pod vedením učitele • položí smysluplnou otázku • orientuje se v prostorách školy • orientuje se ve struktuře učebnice, sešitu
4. – 5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí podstatu problému, vyhledává informace, které vedou k jeho řešení • přemýšlí o příčinách problému • ověřuje si správnost řešení, různá řešení konzultuje s učitelem

	<ul style="list-style-type: none"> • nenechá se odradit případnými neúspěchy • rozvíjí schopnost čerpat poučení z neúspěchů a omylů
6. – 7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává problémové situace (analogie), hledá východisko, přičemž využívá získané vědomosti a zkušenosti k řešení nových problémů • prakticky ověřuje správnost řešení problémů, sleduje vlastní pokrok a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací • je schopen obhájit svá rozhodnutí
8. – 9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • činí uvážlivá rozhodnutí, z několika možností řešení problémů hledá tu nejvhodnější cestu • předchází problémům, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí je • vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	
Popis z RVP	<p>Na úrovni základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
Popis kompetence	<p>Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a ústním projevu, obhajovat svůj vlastní názor a argumentovat vhodnou formou a zároveň naslouchat názorům jiných při problémovém vyučování, při zpracování školních projektů z nejrůznějších oblastí.</p> <p>Učíme je rozumět různým typům textů a záznamů, obrazů, běžně užívaných gest, zvuků apod., ale také přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji.</p> <p>Vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.</p> <p>Podporujeme využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření plnohodnotných vztahů nutných ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi. Podporujeme čtení a psaní v cizích jazycích (e-Twinning).</p>
1. – 3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své myšlenky • vytváří, rozšiřuje a vhodně používá slovní zásobu • sděluje své prožitky, pocity • naslouchá promluvám druhých, přiměřeně komunikuje s vrstevníky i dospělými (jednoduchý rozhovor) • rozezná význam gest, zvuků • třídí materiály, vypráví podle obrázků (zvládá zachytit, seřadit posloupnosti děje) • přiměřeně reaguje na zadané úkoly
4. – 5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o problému (ze svého života, médií – televize, časopisy) • čte s porozuměním (jednodušší texty) • písemně zaznamenává své myšlenky, názory a ústně je vyjadřuje

	<ul style="list-style-type: none"> • souvisle vypráví a dotváří text • porozumí a vhodně reaguje na promluvy druhých lidí • prohlubuje vztahy se spolužáky • používá různé informační zdroje přiměřené věku – časopisy, encyklopedie, televize, noviny, CD ROM
6. – 7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se v logickém sledu v ústním i písemném projevu • aktivně se zapojuje do diskuze, komunikuje ve skupině, respektuje názor ostatních • přiměřenou formou argumentuje • samostatně vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů (základy internetu, CD ROM, výukové programy, noviny, časopisy, encyklopedie) • spolupracuje ve skupině • rozvíjí a rozšiřuje svou slovní zásobu • rozpozná souvislosti mezi pojmy, informacemi
8. – 9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	
Popis z RVP	<p>Na úrovni základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Popis kompetence	<p>Pedagogové učí žáky pracovat v týmu, společně vytvářet pravidla práce, přijmout roli ve skupině a zodpovědnost za výsledek práce. Při této činnosti dbáme na to, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu, respektovali názory druhých, byli schopni kompromisu a tolerance a v případě potřeby poskytli pomoc druhým. Vedeme žáky tak, aby byli schopni diskutovat v malé skupině i se zapojit do debaty celé třídy, uměli obhájit své postoje a stanoviska při respektování jiných názorů. Vytváříme také prostředí, aby si žáci udělali pozitivní představu o sobě, podporujeme jejich sebedůvěru, sebeúctu, samostatnost. Dbáme na to, aby žáci dosáhli pocitu sebeuspokojení.</p>
1. – 3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s pravidly chování obsaženými ve školním řádu a respektuje autoritu učitele, učí se spolupráci ve vztahu žák – učitel umí sdělit ostatním svůj názor a naopak respektuje názory druhých rozpozná vhodné a nevhodné chování vnímá nespravedlnost, šikanu a dovede se bránit seznamuje se s právy a povinnostmi uvědomuje si sám sebe zaujímá svou roli v kolektivu vede rozhovor ve dvojici (zvládá jednodušší konverzační témata) nenarušuje příjemnou atmosféru ve skupině v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
4. – 5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> vytváří příjemnou atmosféru ve skupině podílí se aktivně na činnosti ve skupině učí se znát svou cenu a své přednosti buduje zdravé sebevědomí dokáže nabídnout pomoc aktivně se zapojuje do diskuse, reaguje na situace, čerpá z nich poučení

6. – 7. ročník	<ul style="list-style-type: none">• umí přijímat různé role v týmu• chápe potřebu efektivně spolupracovat s ostatními při řešení daného úkolu• dokáže přijmout kompromis• je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi• ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
8. – 9. ročník	<ul style="list-style-type: none">• účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce• podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá• přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají• vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

KOMPETENCE OBČANSKÉ	
Popis z RVP	<p>Na úrovni základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka • respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
Popis kompetence	<p>Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, být ohleduplný a citlivý k druhým lidem, vážit si jejich hodnot a být schopen vcítit se do situací ostatních lidí. Vedeme je k odmítání útlatku a hrubého zacházení, k povinnosti bránit fyzickému i psychickému násilí.</p> <p>Učíme je otevřeně a kultivovaně projevovat své city, učíme je uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu, chápání společenských norem a současně schopnosti respektovat práva druhých. Zároveň je vedeme k respektování a spoluvytváření pravidel chování a vnitřních norem školy.</p> <p>Připravujeme žáky na zodpovědné chování, zvláště v situacích vyžadujících účinnou pomoc, v situacích ohrožujících zdraví nebo život člověka.</p> <p>Vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví našeho i jiných národů. Zároveň je vedeme k aktivnímu zapojování do kulturního dění a sportovních aktivit.</p> <p>Učíme je chápat základní ekologické souvislosti a problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a aktivně se podílet na jeho vytváření.</p>
1. – 3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • pozdraví, poděkuje • uvědomuje si svou pozici ve třídě • třídí odpad • zná telefonní čísla první pomoci • vnímá negativní jevy ve společnosti • poznává tradice a zvyky a s pomocí okolí se snaží je dodržovat • dokáže se vcítit do problémů ostatních (např. kamaráda atd.) • seznamuje se s právy a povinnostmi

	<ul style="list-style-type: none"> • zná zásady hygieny
4. – 5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na estetickém vzhledu sebe a okolí • zná telefonní čísla první pomoci a použije je v případě nutnosti • poskytuje základní první pomoc • rozlišuje správné a špatné chování a jednání • uvědomuje si význam třídění odpadu • poukazuje na negativní jevy ve společnosti
6. – 7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si svá práva a povinnosti i práva druhých • chová se odpovědně • plní své povinnosti • dodržuje domluvená společenská pravidla a normy • respektuje názory druhých • ctí tradice, zvyky a historické dědictví • učí se, jak se chovat v mimořádných situacích
8. – 9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přesvědčení jiných lidí • nehodnotí osoby podle barvy pleti, víry atd. • chápe potřebu ochrany životního prostředí • zhodnotí situaci a zorganizuje pomoc při krizových situacích • předchází krizovým situacím • odmítá útlak a hrubé zacházení • staví se proti fyzickému, psychickému násilí • ctí, respektuje právní řád ČR

KOMPETENCE PRACOVNÍ	
Popis z RVP	<p>Na úrovni základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání
Popis kompetence	<p>Vedeme žáky k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů, bezpečného a účinného používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky.</p> <p>Učíme žáky plnit úkoly dle zadaných pokynů, využívat přitom znalostí a zkušeností získaných v různých oblastech (předmětech), volit při práci vhodné materiály, pomůcky a nářadí a pracovní postup.</p> <p>V zájmu ochrany zdraví svého i ostatních spolužáků vedeme žáky k používání vhodného pracovního oděvu a pomůcek, udržování pořádku na svém pracovním místě. Opakujeme se žáky zásady ochrany zdraví svého i ostatních, seznamujeme je s tísňovými signály a učíme je na ně vhodným způsobem reagovat.</p> <p>Snažíme se žáky motivovat, aby sami přicházeli s vlastními nápady a byli schopni je realizovat buď sami, nebo v týmu.</p> <p>Vedeme žáky k samostatnému rozhodování o dalším vzdělávání a profesnímu zaměření. Zároveň je seznamujeme se základními právními předpisy (Zákoník práce).</p>
1. – 3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> adaptuje se a respektuje školní prostředí respektuje pravidelný denní řád (přesný začátek a konec vyučování, délka hodin a přestávek, rozvrh hodin, domácí úkoly) zaměřuje pozornost na větší počet objektů (např. správné přečtení či napsání slova a současné správné držení těla, tužky, sešitu) rozlišuje jednotlivé základní materiály a využívá je při práci rozumí zadání jednoduchých pracovních úkolů seznamuje se s povinnostmi řídit se danými pravidly (bezpečnostními, pracovními...)

4. – 5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • plní zadané úkoly dle pokynů • dodržuje pravidla bezpečnosti práce • volí si vhodný pracovní oděv, pomůcky, prostředí • chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí • dbá na pořádek na svém pracovním místě, není mu lhostejná estetika pracovního prostředí
6. – 7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na ochranu životního prostředí při práci • využívá znalostí a zkušeností získaných v různých oblastech vědění • vytváří z několika jednodušších dílů složitější výrobek • adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky • zná zásady ochrany zdraví svého i ostatních • přiměřeně používá vhodné ochranné prostředky • je seznámen s tísňovými signály a dokáže na ně odpovídajícím způsobem reagovat • chápe kvalitu pracovní činnosti, její funkčnost, hospodárnost a její společenský význam
8. – 9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • přichází s novými nápady a je schopen je zrealizovat (sám, v týmu) • používá při práci různé materiály a k tomu určené pracovní nářadí • organizuje efektivitu práce v týmu • dodržuje domluvená pravidla pro práci • při práci neohrožuje sebe ani druhé • rozhoduje se o dalším vzdělávání a profesně se zaměřuje • má základní znalost právních předpisů (Zákoník práce,...)

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	
Popis z RVP	<p>Na úrovni základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
Popis kompetence	Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.
1. – 5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
6. – 9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program

	<p>s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení
--	--

2.2.2. Začlenění průřezových témat

Začlenění průřezových témat do konkrétního učiva zachycují tabulky níže.

Osobnostní a sociální výchova

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	<p>ČJL – Jazyková výchova</p> <p>M – Čísla 0–20</p> <p>VV – Různé výt. techniky</p> <p>HV – vytváření správných pěveckých návyků</p> <p>TV – Přípravná a kondiční cvičení</p>	<p>ČJL – Komunikační výchova</p> <p>VV – Různé výt. techniky</p> <p>HV – hlasová hygiena</p> <p>TV – Gymnastika</p>	<p>ČJL – Jazyková výchova, Literární výchova</p> <p>VV – Různé výt. techniky; Pozorování přírod. útvarů</p> <p>HV – orientace v notovém záznamu</p> <p>TV – Gymnastika</p>	<p>ČJL – Komunikační a slohová výchova</p> <p>VV – Vizuální vnímání a vyjádření; Výtvarné vnímání; Linie, barva</p> <p>HV – upevňování pěveckých dovedností</p> <p>TV – Gymnastika</p>	<p>ČJL</p> <p>VV – Linie, barva; Výtvarné vyjádření; Výt. vnímání</p> <p>TV – Gymnastika</p>
Sebepoznání a sebepojetí	<p>Prv – vztahy mezi lidmi</p>	<p>Prv – pravidla rodin. života; volný čas</p>			<p>Př – lidské tělo</p>
Seberegulace a sebeorganizace	<p>ČJL – psaní</p> <p>TV – Sportovní hry</p>	<p>TV – Sportovní hry</p>	<p>TV – Sportovní hry</p>	<p>Př – denní režim</p> <p>TV – Sportovní hry</p>	<p>TV – Sportovní hry</p>
Psychohygiena	<p>Prv – režimové návyky</p> <p>TV – Přípravná a kondiční cvičení</p>	<p>Prv – péče o zdraví</p> <p>TV – Přípravná a kondiční cvičení</p>	<p>HV – hudební hry</p>	<p>Př – denní režim</p> <p>INF – Základy práce s PC</p>	<p>Př – denní režim</p>
Kreativita	<p>AJ – přání k narozeninám a Vánocům</p> <p>VV – Různé výt. techniky; Vnímání, pozorování...</p>	<p>Prv – výroba pomůcek z přírod. materiálů</p> <p>AJ</p> <p>VV – Různé výt. Techniky</p>	<p>AJ</p> <p>VV – Různé výt. Techniky</p> <p>PČ – Konstrukční činnost; Práce s drobným</p>	<p>ČJL – Slohová výchova</p> <p>AJ</p> <p>VV – Výtvarné vyjádření; Linie, barva</p>	<p>ČJL – Slohová výchova</p> <p>AJ</p> <p>VV – Linie, barva; Vizuální vnímání a vyjádření</p>

	PČ – Konstrukční činnost; Práce s drobným materiálem	PČ – Konstrukční činnost; Práce s drobným materiálem	materiálem	PČ – Konstrukční činnost; Práce s drobným materiálem	INF – Grafický editor PČ – Konstrukční činnost; Práce s drobným materiálem
--	--	--	------------	--	---

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Poznávání lidí	AJ – pozdravy a přestavení Prv – prostředí domova a školy	AJ – jídlo, tělo, oblečení	AJ – nálady a pocity, jídlo Prv – národnostní menšiny	AJ – volný čas, zážitky Př – etapy vývoje člověka	AJ – volný čas, popis osoby Př – lidské tělo
Mezilidské vztahy	AJ TV – Turistika Prv – rodina, příbuzenské vztahy, škola	AJ TV – Turistika	AJ TV – Turistika Prv – lidé se zdr. postižením	AJ VI – práva; základy slušného chování TV – Turistika	AJ VI – práva; základy slušného chování Př – partnerství, rodičovství TV – Turistika
Komunikace	ČJL – Komunikační a slohová výchova Prv – vztahy mezi lidmi AJ HV – říkadla s pohybem	ČJL; AJ HV – zvukomalba znějících předmětů	ČJL; AJ	ČJL; AJ VI – pravidla dialogu a komunikace Př – krizové situace, prevence návyk. látek	ČJL; AJ VI – pravidla dialogu a komunikace Př – prevence návyk. látek HV – pantomima

				HV – dětská pohybová improvizace	
Kooperace a kompetice	TV – Sportovní hry	TV – Sportovní hry	TV – Sportovní hry	TV – Sportovní hry	TV – Sportovní hry
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv – dopravní výchova	Prv – bezpečné chování v rizik. prostředí	M – Čísla 0 – 1000 Prv – první pomoc	Vl – pravidla dialogu a komunikace	Vl – pravidla dialogu a komunikace
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv – zásady slušného chování, školní řád		Prv – tradice, zvyky	Vl – tradice a zvyky TV – Sportovní hry	Vl – tradice a zvyky TV – Sportovní hry

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	ČJL HV – Vokální činnosti TV – Držení těla	ČJL HV – Vokální činnosti VO – Vnitřní svět člověka; Osobní rozvoj	ČJL Př – Smyslová ústrojí	ČJL HV – Vokální činnosti
Sebepoznání a sebepojetí	VZ – Rozvoj osobnosti; Sexuální výchova	VO – Podobnosti a odlišnosti lidí; Vnitřní svět člověka; Osobní rozvoj	PČ – Svět práce VV – Výtvarné vyjádření skutečnosti TV – Prevence korekce sval. dysbalance	VV – Výtvarné vyjádření skutečnosti VZ – Výživa jako součást život. stylu
Seberegulace a sebeorganizace	INF – Práce s textem VZ – Rozvoj osobnosti; Péče o zdraví; Zneužívání návyk. látek	INF – Práce s textem TV – Individuální rozvíjení VO – Vnitřní svět člověka; Osobní rozvoj	INF – Práce s textem	INF – Práce s textem VZ – Výživa jako součást život. stylu; Prevence zneužívání návyk. látek
Psychohygiena	VZ – Rozvoj osobnosti TV – Pohybové hry	TV – Pohybové hry VO – Vnitřní svět člověka; Osobní rozvoj	Př – Metabolismus; Nervová soustava TV – Pohybové hry; Drogy	CH – Chemie a společnost VZ – Člověk ve zdraví a nemoci TV – Pohybové hry
Kreativita	ČJL – Komunikační a slohová výchova AJ HV – Instrumentální činnosti INF – Rastrová grafika	ČJL – Komunikační a slohová výchova AJ HV – Instrumentální činnosti VO – Vnitřní svět člověka;	ČJL – Komunikační a slohová výchova AJ M – Shodnost a středová souměrnost INF – Digitální fotografie; Multimediální Prezentace	ČJL – Komunikační a slohová výchova AJ HV – Instrumentální činnosti INF – Multimediální prezentace;

	PČ – zdobné techniky VV – Výt. vyjádření skutečnosti	Osobní rozvoj INF – Práce s textem; Vektorová grafika PČ – funkční řešení VV – Výt. vyjádření skutečnosti	VV – Výtvarné vyjádření skutečnosti	Digitální fotografie; Zpracování videa PČ – realizace projektu VV – Výtvarné vyjádření skutečnosti
--	---	---	-------------------------------------	--

Osobnostní a sociální výchova

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Poznávání lidí	AJ – osobní údaje, rodina, Přátelé VZ – Sexuální výchova	ČJL – Komunikační a slohová výchova AJ – volný čas	AJ – představení rodiny Př – Lidská plemena VO – Lidská setkávání; Vztahy mezi lidmi; Základy lidského soužití VV – Výtvarné vyjádření skutečnosti	AJ – osobní zážitky z minulosti VV – Výtvarné vyjádření skutečnosti VZ – Sexuální výchova
Mezilidské vztahy	AJ VZ – Rodina; Sexuální výchova	AJ VO – Lidská setkávání; Vztahy mezi lidmi; Základy lidského soužití	AJ	AJ D – Novodobé dějiny VZ – Rodina a širší soc. prostředí; Osobní bezpečí; Sex. výchova
Komunikace	ČJL; AJ VO – Naše škola VO – Komunikace VZ – Rodina; Sexuální výchova; Dopravní výchova TV – Komunikace	ČJL; AJ VO – Vztahy mezi lidmi TV – Komunikace	ČJL; AJ TV – Komunikace	ČJL; AJ VZ – Rodina a širší sociální prostředí TV – Komunikace
Kooperace a kompetice	TV – Pohybové dovednosti	TV – Pohybové dovednosti VO – Základy lidského soužití	TV – Pohybové dovednosti	TV – Pohybové dovednosti; Sběr dat

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	VO – Rodinný život VZ – Rodina; Rozvoj osobnosti Zneužívání návyk. látek		TV – Hodnocení VO – Principy demokracie VO – Životní perspektivy	VZ – Rodina a širší sociální prostředí; Sexuální výchova
Hodnoty, postoje, praktická etika	VO – Naše škola Př – Ekologie VZ – Rodina TV – týmová hra	Př – Základní typy společenstev TV – Týmová hra	Př – Lidská plemena; Vývin lidského Jedince TV – Týmová hra	D – Novodobé dějiny Z – Spol. a hospodář. složky krajiny Politická mapa dnešního světa VZ – Rodina a širší sociální prostředí; Sexuální výchova TV – Týmová hra

Průřezové téma „Osobnostní a sociální výchova“ je naplňováno v pravidelných třídnických hodinách při preventivní činnosti třídních učitelů a školního speciálního pedagoga.

Výchova demokratického občana

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	Prv – domov, škola		Prv – minulost a současnost obce		
Občan, občanská společnost a stát	Prv – významné dny, státní svátky	Prv – významné dny, svátky, tradice	Prv – významné dny, svátky; významné osoby, funkce, symboly obce	VI – lidská práva, práva dítěte; Ústava ČR	VI – lidská práva, práva dítěte
Formy participace občanů v politickém životě				VI – ČR a státní zřízení, orgány státní moci	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI – ČR a státní zřízení, orgány státní moci	VI – Evropská unie

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	VO – Naše škola			
Občan, občanská společnost a stát	VO – Naše obec a region; Naše vlast		Z – Česká republika VO – Stát; Principy demokracie; Právní základy našeho státu	Z – Společ. a hospodář. složky krajiny

			VO – Občanská společnost	
Formy participace občanů v politickém životě			Z – Česká republika VO – Principy demokracie VO – Státní správa a samo- správa	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozho- dování	D – Starověk	M – Procenta	VO – Principy demokracie	Z – Politická mapa dnešního světa D – Novodobé dějiny M – Základy statistiky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá		HV – poslech drobných skladeb	VV – Rozvíjení citů pro prostor Prv – určování světových stran, práce s mapou	AJ – Reálie VV – Výtvarné vnímání; Linie, barva	VI – Evropa a svět; osobní zkušenosti z cest; tradice a zvyky VV – Linie, barva
Objevujeme Evropu a svět		HV – hudební pohádky	HV – jednoduché jednohlasé písně		AJ – Reálie VI – Evropa a svět; EU HV – nácvik tanců
Jsme Evropané			Prv – národnostní menšiny	AJ – Reálie	VI – EU HV – poslech jednoduchých skladeb

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Z – Afrika; Austrálie HV – Poslechové aktivity VV – Výtvar. umění a životní prostředí	Z – Amerika; Asie; Evropa HV – Poslechové aktivity VV – Výtvar. umění a životní prostředí	VO – Mezinárodní spolupráce	D – Novodobé dějiny F – Astronomie HV – Poslechové aktivity
Objevujeme Evropu a svět	F – Veličiny a jejich měření Z – Afrika; Austrálie	AJ – Reálie Z – Amerika; Evropa	VO – Mezinárodní spolupráce	F – Astronomie; Elektromagnetické záření

Jsme Evropa- né	VO – Kulturní život D – Starověk	Z – Evropa D – Středověk F – Archimédův zákon	AJ – Reálie D – Novověk VO – Mezinárodní spolupráce M – Pythagorova věta	D – Novodobé dějiny F – Jaderná energie Z – Politická mapa dnešního světa
--------------------	-------------------------------------	---	---	---

Multikulturní výchova

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	VV – Různé výtvarné techniky	VV – Různé výtvarné techniky Prv – rozdíly mezi městem a vesnicí		AJ – Realie Př – brutalita a jiné formy násilí HV – dětská pohyb. improvizace Vl – tradice a zvyky	AJ – Realie Př – vývoj člověka Vl – EU; tradice a zvyky
Lidské vztahy	Prv – rodina, škola	Prv – zásady slušného chování	Prv – život rodiny, příbuzenské vztahy	Vl – pravidla dialogu a komunikace	VV – Výtvarné vnímání; Linie a barva Vl – pravidla dialogu a komunikace
Etnický původ	VV – Různé výtvarné techniky	VV – Různé výtvarné techniky	Prv – národnostní menšiny		Př – lidské tělo, péče o zdraví, etapy vývoje člověka Vl – Evropská unie
Multikulturalita	ČJL – Literární výchova	ČJL – Literární výchova	ČJL – Literární výchova	ČJL – Literární výchova	ČJL – Literární výchova Vl – EU; Evropa a svět
Princip sociálního smíru a solidarity				Vl – lidská práva, práva dítěte, Ústava ČR	Vl – lidská práva, práva dítěte, Ústava ČR

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	VO – Kulturní život Z – Afrika; Austrálie HV – Poslechové aktivity	AJ – Reálie Z – Amerika; Asie; Evropa HV – Poslechové aktivity	AJ – Reálie Z – Česká republika	Z – Společ. a hospodářské složky krajiny HV – Poslechové aktivity
Lidské vztahy	HV – Instrumentální činnost VV – Výtvorné vyjádření skutečnosti	VO – Vztahy mezi lidmi; Základy lidského soužití		Z – Společ. a hospodářské složky krajiny
Etnický původ	Z – Afrika; Austrálie	Z – Amerika; Asie; Evropa VO – Vztahy mezi lidmi	Př – Lidská plemena Z – Česká republika	Z – Společ. a hospodářské složky krajiny
Multikulturalita	ČJL – Literární výchova VO – Kulturní život VO – Člověk a kultura	ČJL – Literární výchova	ČJL – Literární výchova	ČJL – Literární výchova Z – Společ. a hospodářské složky krajiny
Princip sociálního smíru a solidarity		VO – Základy lidského soužití		Z – Politická mapa dnešního světa

Environmentální výchova

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy		Prv – přírodní společenstva		Př – živá a neživá příroda; přírodní společenstva	Př – fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech
Základní podmínky života	PČ – Pěstitelské práce	PČ – Pěstitelské práce	Prv – živá a neživá příroda; základní podmínky života na zemi PČ – Pěstitelské práce	Př – živá a neživá příroda PČ – Pěstitelské práce	Př – Země a vesmír PČ – Pěstitelské práce
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv – ekologická pravidla	Prv – ekologická pravidla; dopravní výchova VV – pozorování přírodních útvarů	Prv – vliv krajiny na život lidí	Př – člověk a příroda; ekologie VI – zeměpisné, hospodářské a zemědělské údaje	Př – člověk a ekologie
Vztah člověka k prostředí	Prv – ochrana životního prostředí VV – Pozorování přírodních útvarů PČ – Příprava pokrmů	Prv – dopravní výchova VV – Pozorování přírodních útvarů PČ – Příprava pokrmů	Prv – tradice, zvyky, proměny způsobu života VV – Pozorování přírodních útvarů PČ – Příprava pokrmů	Př – člověk a příroda; ekologie VI – ekologické zásady; globální problémy VV – Vizuální vnímání a vyjádření; Výtvarné Vnímání	Př – člověk a ekologie VI – globální problémy VV – Uspořádání objektů PČ – Příprava pokrmů

				PČ – Příprava pokrmů	
--	--	--	--	----------------------	--

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Z – Biosféra Př – Ekologie	M – Poměr; Procenta Př – základní typy společenstev	Z – Česká republika CH – Voda, vzduch	Z – Společenské a hospodářské složky krajiny Př – Půdy
Základní podmínky života	Z – Atmosféra; Hydrosféra; Pedosféra; Biosféra; Světový oceán Př – Život na Zemi PČ – Úprava zahrady	Př – Základní typy společenstev PČ – Úprava zahrady	F – Práce a energie CH – Voda, vzduch; Dvouprvkové sloučeniny; Kyseliny a zásady	Z – Společenské a hospodářské složky krajiny Př – Atmosféra; Voda CH – Uhlovodíky; Přírodní látky PČ – Úprava zahrady
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z – Biosféra; Afrika; Světový oceán Př – Ekologie VO – Člověk a příroda	Př – základní typy společenstev	Z – Česká republika F – Práce a energie CH – Voda, vzduch; Kyseliny a zásady VO – Globální svět	Z – Společenské a hospodářské složky krajiny Př – Půdy; Atmosféra; Voda CH – Uhlovodíky; Chemie a společnost; Paliva

				VV – Užité práce prostorové a dekorativní
Vztah člověka k prostředí	Z – Afrika; Austrálie a Oceánie; Antarktida Př – Ekologie VO – Člověk a příroda	Z – Amerika; Asie; Evropa Př – základní typy společenstev	Z – Česká republika F – Práce a energie; Tepelné jevy CH – Voda, vzduch; Dvoupřvkové Sloučeniny VV – Výt. umění a životní prostředí VO – Globální svět	Z – Společenské a hospodářské složky krajiny F – Střídavý proud; Vedení el. proudu v kapalinách a plynech; Vedení el. proudu v polovodičích CH – Uhlovodíky; Chemie a společn.; Paliva

Průřezové téma „Environmentální výchova“ pokrývá rovněž volitelný předmět „Environmentální výchova“ a „Přírodopisný seminář“.

Mediální výchova

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	VZ – Osobní bezpečí	VV – Různé výtvarné techniky	VV – Vyjádření svého názoru	VV – Výtvarné vnímání	ČJL – Jazyková výchova; Komunikační a slohová výchova
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Prv – zdravý životní styl		VV – Výtvarné vnímání; Linie, barva	ČJL – Jazyková výchova; Komunikační a slohová výchova VV – Výtvarné vnímání; Linie, barva
Stavba mediálních sdělení					ČJL – Komunikační a slohová výchova
Vnímání autora mediálních sdělení					ČJL – Komunikační a slohová výchova
Fungování a vliv médií ve společnosti	Prv – dopravní výchova	Prv – státní svátky; významné dny			
Tvorba mediálního sdělení			Prv – obec, vlast	VV – Uspořádání objektů	VV – Výtvarné vnímání

Práce v realizačním týmu					VV – Vysvětlení výsledků tvorby
--------------------------	--	--	--	--	---------------------------------

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJL – Komunikační a slohová Výchova INF – Práce s textem	M – Procenta INF – Práce s textem	ČJL – Komunikační a slohová Výchova F – Elektrický proud INF – Práce s textem	M – Finanční matematika; Základy statistiky
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJL – Komunikační a slohová výchova VO – Média	M – Procenta	ČJL – Komunikační a slohová Výchova	M – Finanční matematika; Základy statistiky CH – Přírodní látky
Stavba mediálních sdělení	ČJL – Komunikační a slohová výchova		ČJL – Komunikační a slohová Výchova	VV – Užité práce prostorové a dekorativní
Vnímání autora mediálních sdělení			ČJL – Komunikační a slohová výchova	
Fungování a vliv médií ve společnosti	VO – Média			

Tvorba mediálního sdělení		AJ – Komunikační situace	ČJL – Komunikační a slohová výchova	
Práce v realizačním týmu	<i>Projektové dny</i>	<i>Projektové dny</i>	<i>Projektové dny</i>	<i>Projektové dny</i>

Průřezové téma Mediální výchova pokrývá rovněž volitelný předmět „Mediální výchova“

3. Učební plán

3.1. Celkový

1. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	42 + 10	42
Český jazyk a literatura	33 + 8	33
Cizí jazyk	9 + 2	X
Anglický jazyk	9 + 2	9
Matematika a její aplikace	20 + 4	20
Matematika	20 + 4	–
Informatika	2	2
Informatika	2	–
Člověk a jeho svět	12 + 1	12
Prvouka	6	–
Vlastivěda	3 + 1	X
Přírodověda	3	X
Umění a kultura	12	12
Hudební výchova	5	–
Výtvarná výchova	7	–
Člověk a zdraví	10	10
Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce	5	5

Pracovní činnosti	5	–
-------------------	---	---

2. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	33 + 5	27
Český jazyk a literatura	15 + 5	15
Cizí jazyk	12	X
Anglický jazyk	12	12
Německý jazyk	12	X
Konverzace v cizím jazyce	0+2	-
Další cizí jazyk	6	6
Německý jazyk	6	–
Ruský jazyk	6	–
Cvičení v anglickém jazyce	6	–
Matematika a její aplikace	15 + 3	15
Matematika	15 + 3	–
Informatika	4	4
Informatika	4	–
Člověk a společnost	10 + 1	10
Dějepis	7 + 1	–
Výchova k občanství	3	–
Člověk a příroda	21 + 6	21
Fyzika	5 + 2	–
Chemie	3 + 1	–
Přírodopis	6 + 2	–

Zeměpis	7 + 1	–
Umění a kultura	9	9
Hudební výchova	3	–
Výtvarná výchova	6	–
Člověk a zdraví	10	10
Výchova ke zdraví	2	–
Tělesná výchova	8	–
Člověk a svět práce	3	3
Pracovní činnosti	3	–

3.2. Ročníkový

1. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						42 + 10	42
Český jazyk a literatura	7 + 2	7 + 2	7 + 2	6+1	6 + 1	33 + 8	33
Cizí jazyk						9 + 2	X
Anglický jazyk	0 + 1	0 + 1	3	3	3	9 + 2	9
Matematika a její aplikace						20 + 4	20
Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4	–
Informatika						2	2
Informatika	X	X	X	1	1	2	–
Člověk a jeho svět						12 + 1	12

Prvouka	2	2	2	X	X	6	–
Vlastivěda	X	X	X	2	1 + 1	3 + 1	X
Přírodověda	X	X	X	1	2	3	X
Umění a kultura						12	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	–
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	–
Člověk a zdraví						10	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce						5	5
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	–
Celkem základní	18	18	21	22	23	102	102
Celkem disponibilní	3	4	3	3	3	16	16
Celkem v ročníku	21	22	24	25	26	118	118

2. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					33 + 7	33
Český jazyk a literatura	4 + 1	3 + 2	3 + 2	5	15 + 5	15
Cizí jazyk					12	X
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
Německý jazyk	3	3	3	3	12	X
Další cizí jazyk					6	6
Německý jazyk	X	2	2	2	6	–
Ruský jazyk	X	2	2	2	6	–

Cvičení v anglickém jazyce	X	2	2	2	6	–
Povinně volitelná Aj					2	
Cvičení v anglickém jazyce	X	x	1	1	2	–
Konverzace v Aj	x	x	1	1	2	
Matematika a její aplikace					15 + 3	15
Matematika	4	3 + 2	4 + 1	4	15 + 3	–
Informatika					4	4
Informatika	1	1	1	1	4	–
Člověk a společnost					11	10
Dějepis	2	2	2	1 + 1	7 + 1	–
Výchova k občanství	1	1	1	0	3	–
Člověk a příroda					21 + 6	20
Fyzika	1 + 1	2	1	1+1	5 + 2	–
Chemie	X	X	2	1 + 1	3 + 1	–
Přírodopis	1 + 1	2	2	1 + 1	6 + 2	–
Zeměpis	2	2	2	1 + 1	7 + 1	–
Umění a kultura					10	9
Hudební výchova	1	1	0	1	3	–
Výtvarná výchova	2	1	1+1	1	6	–
Člověk a zdraví					10	10
Výchova ke zdraví	1	0	0	1	2	–
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	–
Člověk a svět práce					3	3
Pracovní činnosti	1	1	0	1	3	–
Celkem základní	26	23	25	24	98	98

Celkem disponibilní	3	4	5	6	18	18
Celkem v ročníku	29	30	31	32	122	122

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím prvků Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Cizí jazyk a Další cizí jazyk poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě, v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vzdělávání v cizích jazycích vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1.

4.1.1. Český jazyk a literatura

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím prvků Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

Žáci se specifickými poruchami učení se věnují pouze základnímu učivu. Metody, formy, tempo a struktura výuky jsou přizpůsobeny specifickým potřebám žáků.

Součástí vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova a Literární výchova.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

1. – 5. ročník:

Kompetence k učení:

- vydrží potřebnou dobu u určitých učebních činností
- klade dotazy k tématu
- pozorně naslouchá
- odpovídá na dotazy smysluplnou větou
- orientuje se v dětských encyklopediích, vyhledává informace – převážně při skupinové práci a s pomocí učitele
- podle pokynu učitele bez problémů přechází od práce individuální k práci skupinové
- respektuje a přejímá vybrané vhodné způsoby a metody práce
- poznává užívané termíny
- učí se díky vhodné motivaci
- dokáže posoudit, zda se zlepšil nebo zhoršil v určité činnosti
- mluví před kolektivem
- propojuje znalosti, schopnosti z několika různých oborů (předmětů)
- vědomě se soustředí na různé činnosti
- klade otázky pro lepší pochopení a ujasnění si problému, procesu učení
- vyhledává a třídí základní informace

Kompetence k řešení problémů:

- rozpoznává vhodné či nevhodné chování ke spolužákům i k dospělým, zaujímá postoj odpovídající svému věku (asertivní chování)
- umí problém sdělit kompetentní osobě
- hledá řešení problémů se spolužáky pod vedením učitele
- položí smysluplnou otázku
- orientuje se ve struktuře učebnice, sešitu
- pochopí podstatu problému, vyhledává informace, které vedou k jeho řešení
- přemýšlí o příčinách problému
- ověřuje si správnost řešení, různá řešení konzultuje s učitelem

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje své myšlenky
- vytváří, rozšiřuje a vhodně používá slovní zásobu
- sděluje své prožitky, pocity
- naslouchá promluvám druhých, přiměřeně komunikuje s vrstevníky i dospělými (jednoduchý rozhovor)
- rozezná význam gest, zvuků
- třídí materiály, vypráví podle obrázků (zvládá zachytit, seřadit posloupnosti děje)
- přiměřeně reaguje na zadané úkoly
- diskutuje o problému (ze svého života, médií – televize, časopisy)
- čte s porozuměním (jednodušší texty)

- písemně zaznamenává své myšlenky, názory a ústně je vyjadřuje
- souvisle vypráví a dotváří text
- porozumí a vhodně reaguje na promluvy druhých lidí
- prohlubuje vztahy se spolužáky
- používá různé informační zdroje přiměřené věku – časopisy, encyklopedie, noviny,

Kompetence sociální a personální:

- umí sdělit ostatním svůj názor a naopak respektuje názory druhých
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- zaujímá svou roli v kolektivu
- vede rozhovor ve dvojici (zvládá jednodušší konverzační témata)
- nenarušuje příjemnou atmosféru ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří příjemnou atmosféru ve skupině
- podílí se aktivně na činnosti ve skupině
- učí se znát svou cenu a své přednosti
- buduje zdravé sebevědomí
- dokáže nabídnout pomoc
- aktivně se zapojuje do diskuse, reaguje na situace, čerpá z nich poučení

Kompetence občanské:

- pozdraví, poděkuje
- uvědomuje si svou pozici ve třídě
- poznává tradice a zvyky a s pomocí okolí se snaží je dodržovat
- rozlišuje správné a špatné chování a jednání
- poukazuje na negativní jevy ve společnosti

Kompetence pracovní:

- adaptuje se a respektuje školní prostředí
- respektuje pravidelný denní řád (přesný začátek a konec vyučování, délka hodin a přestávek, rozvrh hodin, domácí úkoly)
- zaměřuje pozornost na větší počet objektů (např. správné přečtení či napsání slova a současné správné držení těla, tužky, sešitu)
- rozumí zadání jednoduchých pracovních úkolů
- seznamuje se s povinnostmi řídit se danými pravidly (bezpečnostními, pracovními...)
- plní zadané úkoly dle pokynů

Kompetence digitální:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

6. – 9. ročník:

Kompetence k učení:

- plánuje, organizuje a řídí si proces učení
- vyhledává a třídí informace a užívá je v učení a v praktickém životě
- zpracovává výpisky, výtah a dokáže vyhledávat podstatné jevy
- získává, uspořádává, zvažuje a hodnotí informace
- uvědomuje si potřebu stálého vzdělávání se
- získané poznatky používá v praktickém životě
- ovládá obecně užívané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů:

- porovnává problémové situace, hledá východisko, využívá získané vědomosti a zkušenosti
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni
- k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se v logickém sledu v ústním i písemném projevu
- aktivně se zapojuje do diskuze, komunikuje ve skupině, respektuje názor ostatních
- přiměřenou formou argumentuje
- samostatně vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- spolupracuje ve skupině
- rozšiřuje svou slovní zásobu
- rozpozná souvislosti mezi pojmy a informacemi
- rozumí různým typům textů a záznamů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich

Kompetence sociální a personální:

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s ostatními při řešení daného úkolu
- dokáže přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

- spolupracuje ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskuzi i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat

Kompetence občanské:

- uvědomuje si svá práva a povinnosti i práva druhých
- chová se odpovědně
- plní své povinnosti
- dodržuje domluvená pravidla normy
- respektuje názory druhých
- ctí tradice, zvyky a historické dědictví
- respektuje přesvědčení jiných lidí

Kompetence pracovní:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v různých oblastech vědění
- přichází s novými nápady a je schopen je zrealizovat
- dodržuje domluvená pravidla pro práci

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

I. ROČNÍK – DOTACE: 8 + I, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova rozlišuje slovo, slabiku, hlásku čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky pozná větu, píše na konci věty tečku seznamuje se s pojmy čárka, tečka, otazník, vykřičník, pomlčka ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> písmena malá, velká, tiskací, psací délka samohlásek opis a přepis slov a vět kultura mluveného projevu manipulace s PC (klávesnice, myš) + seznámení s počítačovou klávesnicí (znaky @, Ctrl, Shift, mezerník, Enter, Backspace) učebna Google v domácí přípravě, plnění úkolů
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, SaS	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas slova, věty a krátké texty rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek rozumí jednoduchým písemným pokynům adekvátně reaguje na mluvené pokyny pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se, popřeje, osloví s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost krátce, souvisle vypráví své zážitky uvolňuje ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní udržuje si pracovní a hygienické návyky píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu kontroluje vlastní písemný projev seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti, podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> písmena malá, velká, tiskací, psací délka samohlásek opis a přepis slov a vět kultura mluveného projevu bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí
pokrytí průřezových témat:	

OSV: K

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• čte literární texty, pozorně naslouchá čtení• recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší• vyjadřuje své pocity z přečteného textu• rozpozná dobro a zlo v pohádkách• pracuje tvořivě s literárním textem• účastní se dramatizace pohádky	<ul style="list-style-type: none">• čtení• naslouchání• literární žánry – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka• pojmy kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec• tvořivé činnosti s literárním textem, přednes, dramatizace
pokrytí průřezových témat: MuV: M	

2. ROČNÍK – DOTACE: 8 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozděluje slova na konci řádků seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena zdůvodňuje a aplikuje správné psaní párových souhlásek na konci i uvnitř slova správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov rozpozná příklady slov nadřazených, podřazených, souřadných, slov opačného významu přihadí správně slova stejného nebo podobného významu rozpozná a uvede více významů u známých slov aplikuje pravidla psaní u,ú,ů,i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, pravopis zdůvodní píše a vyslovuje slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání podle záměru mluvčího zaznamená správně znaménka na konci věty používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> slovo, slabika, hláska, písmeno spodoba znělosti tvrdé, měkké, obojetné souhlásky písmeno ě význam slov abeceda spisovná výslovnost vlastní jména pravopis slovní významové okruhy slov druhy vět podle postoje mluvčího
pokrytí průřezových témat: OSV: Ko	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním naslouchání s porozuměním

<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše reprodukuje přečtené texty • rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a přiměřeně na ně reaguje • rozumí jednoduchým pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev – základní techniky, pravidla dialogu • psaný projev žáka • jednoduchý popis osoby, zvířete, předmětu a jejich vlastností • manipulace s PC (klávesnice, myš) - seznámení s počítačovou klávesnicí (znaky @, Ctrl, Shift, mezerník, Enter, Backspace) • Učebna Google v domácí přípravě, plnění úkolů
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule s porozuměním jednoduché věty, užívá správný slovní přízvuk, čte s přirozenou intonací • rozpozná, pojmenuje hlavní postavy, povídá o přečtené knize, pohádce • domýšlí jednoduchý příběh • vyjadřuje se vlastními slovy • pozná rozdíl mezi poezií a prózou • rozlišuje pohádku od ostatních vyprávění • rozumí základním literárním pojmům, • zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku 	<ul style="list-style-type: none"> • krásná literatura • poslech literárních textů • přednes literárních textů • reprodukce textu • literární druhy a žánry – poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, říkanka, rozpočítadlo • literární pojmy – spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér • čtení s porozuměním • zážitkové čtení a naslouchání • tvůrčí psaní
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Ko MuV: M</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 7 + 2, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává kořen slova, část příponovou a předponu třídí slova podle zobecněného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů rozezná slovo ohebné a slovo neohebné v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy užívá správné gramatické tvary v mluveném projevu spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a tvoření slov, zvuková stránka jazyka, význam slov) pravopis vyjmenovaných slov pravopis velkých písmen tvarosloví slovní druhy – slova ohebná a neohebná spojování vět spojovací výrazy
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko</p>	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá správné gramatické tvary v mluveném projevu plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu rozumí přečtenému, reprodukuje text odpovídá na učitelovy otázky vztahující se k textu doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu dokáže vést rozhovor na dané téma, respektuje a dodržuje pravidla rozhovoru, dialogu, monologu opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka vyhledává informace v encyklopediích a 	<ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním tvořivá práce s textem naslouchání s porozuměním mluvený projev – dialog, verbální a non-verbální prostředky komunikace kultivace mluveného projevu žáka psaný projev – vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, základy elektronické komunikace rozvoj slovní zásoby manipulace s PC, dotykovými zařízeními přihlášení ke školnímu PC, školnímu e-mailu, do Učebny Google vypracování a odevzdání zadané práce

<p>slovnícih pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> • souvisle se vyjadřuje a klade otázky • aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole • správně dýchá, volí vhodné tempo řeči, tvoří krátký mluvený projev • umí vhodně komunikovat v běžných školních i mimoškolních situacích • sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty • v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově • používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<p>přes Učebnu Google</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Ko</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu • podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací • rozliší poezii a prózu • pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku • uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti 	<ul style="list-style-type: none"> • zážitkové čtení a naslouchání • reprodukce literárního textu • tvořivé činnosti s literárním textem • literární pojmy – verš, rým, pohádka • dětská literatura
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko MuV: M</p>	

4. ROČNÍK – DOTACE: 6 + 2, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh ohledně slovní druhy používá ve správném tvaru vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné určí nespisovné tvary u českých slov označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici určuje podmět holý a rozvitý ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je podle pokynů učitele píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech používá dotyková zařízení a PC - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> nauka o slově význam slov stavba slova – kořen, předpona a část příponová tvarosloví – slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves skladba – základní větné členy spojovací výrazy pravopis lexikální
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Ko</p>	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje jednoduchý text a sdělení čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk vypíše z textu požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a naslouchání s porozuměním věcné čtení osnova textu výpisky vypravování

<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dovědět dolní neúplný text rozlišuje nespisovné a spisovné tvary slov posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení vede správně dialog, telefonický rozhovor volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti tvoří nadpisy, člení text na odstavce vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup 	<ul style="list-style-type: none"> práce s osnovou popis mluvená komunikace – nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost elektronická komunikace orientace v naučných textech přiměřených věku písemný projev – dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník věcné naslouchání a čtení vypracování a odevzdání zadané práce přes Učebnu Google bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K, Ko</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> zážitkové čtení a naslouchání interpretace literárního díla tvořivé činnosti s literárním textem literární pojmy – druhy a žánry lidová slovesnost – pranostiky, pořekadla, přirovnání divadlo

<ul style="list-style-type: none">• vypíše z textu informace dle zadání učitele• vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu• rozlišuje poezii, prózu, drama• při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy• sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	<ul style="list-style-type: none">• referáty o knize
pokrytí průřezových témat: OSV: Ko MuV: M	

5. ROČNÍK – DOTACE: 6 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, rozlišuje slova podle významu • najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové • určí v běžných a jednoduchých slovech kořen, předponu a část příponovou a koncovku • uvede slova příbuzná k českým slovům • uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou • graficky označí ve slovech kořen, slovo- tvorný základ, předponu a příponovou část • určuje slovní druhy • určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen • určí mluvnické kategorie slovesa – osobu, číslo, způsob a čas • vyhledá složené tvary sloves • určí druh a vzor přídavných jmen • píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých • správně píše předložku a předponu s/z • označí základ podmětu a základ přísudku • na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem • pozná souvětí • spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem • upraví spojení vět v souvětí podle zadání, užije správný spojovací výraz • píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého (činného) ve shodě přísudku • používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> • nauka o slově • význam slova • slovo- tvorba – odvozování slov, slovo- tvorný základ • stavba slova – kořen slova, příbuznost slov • slovní druhy a jejich třídění • vzory podstatných jmen • vzory přídavných jmen tvrdých a měkkých • slovesa, složené slovesné tvary v činném rodu • předložky a předpony • spojky • pravopis tvarosloví • skladba – základní větné členy, větný základ • podmět vyjádřený a nevyjádřený • věta jednoduchá a souvětí • pravopis syntaktický
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko MeV: KČVMS, IVMSR</p>	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vymyslí název úryvku textu rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci z přečteného textu vyvozuje závěry sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky rozhodne, které informace jsou v textu důležité porovná informace se dvou zdrojů doplní neúplné sdělení opraví neúplné sdělení jiného žáka zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, přemýšlí o vhodnosti jejich užití rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu zdůvodní význam osnovy na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce 	<ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním poznámky a výpisky celistvost a soudržnost textu čtení a naslouchání s porozuměním literární dialog – přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace slohové útvary – vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz vypracování a odevzdání zadané práce přes Učebnu Google bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K, Ko MuV: M MeV: KČVMS, IVMSR, SMS, VAMS</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů charakterizuje základní žánry literatury pro děti odliší jednoduché publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikací zdůvodní při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm uvažuje o funkci verše, rýmu, a rytmu poezie v konkrétním textu popíše svými slovy kompozici povídky 	<ul style="list-style-type: none"> zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim tvůrivé činnosti s literárním textem, volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma základní literární pojmy – literatura umělecká a věcná druhy a žánry dětské literatury – pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň populárně naučné texty – encyklopedie, slovník literatura umělecká lidová slovesnost ilustrace různých výtvarníků různé druhy filmů divadlo referáty o knize
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko VMEGS: ES, OES MuV: M MeV: VAMS</p>	

6. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně používaná cizí slova • dbá na vhodnou intonaci, na správný přízvuk • samostatně, popřípadě ve skupinách vyhledává potřebné informace v jazykových příručkách a užívá je v konkrétní situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozliší slova ohebná, neohebná, určuje slovní druhy • skloňuje a časuje slova ohebná • rozlišuje podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková • rozlišuje jména obecná a vlastní • rozlišuje druhy přídavných jmen, stupňuje přídavná jména • rozpozná druhy zájmen a skloňuje vybraná zájmena • rozlišuje druhy číslovek • určuje mluvnické významy sloves a rozlišuje slovesný způsob • vyhledává základní skladební dvojici • rozlišuje druhy podmětu a přísudku • užívá správné koncovky přičestí minulého ve shodě podmětu s přísudkem • určuje rozvíjející větné členy • znázorňuje grafickou stavbu věty jednoduché • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • používá interpunkci ve větě jednoduché a v jednoduchém souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> • hláskosloví (hlásky znělé a neznělé, spodobnost) • zvuková stránka věty – přízvuk slovní a větný, větná melodie, tempo, pauzy • zásady spisovné výslovnosti • seznámení a práce s jazykovými příručkami (Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny) • slovní druhy • podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková • podstatná jména obecná a vlastní • skloňování a druhy přídavných jmen, stupňování • druhy zájmen, skloňování zájmen osobních, přivlastňovacích a zájmena ten • druhy číslovek a skloňování základních číslovek • slovesa a jejich mluvnické významy (osoba, číslo, způsob, čas), podmiňovací způsob • základní skladební dvojice, druhy podmětu a přísudku • shoda podmětu s přísudkem • rozvíjející větné členy (předmět, příslovcové určení, přívlastek) • grafická stavba jednoduché věty • věta jednoduchá a souvětí, interpunkce • ukázky spisovného a nespisovného jazyka
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko MuV: M</p>	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a vyhledá zprávu a oznámení, vytváří jednoduchou zprávu a oznámení rozpozná subjektivní a objektivní sdělení vyhledává klíčová slova formuluje hlavní myšlenky textu uspořádá informace v textu rozlišuje podstatné a méně podstatné znaky předmětu popisuje určitou činnost popisuje vzhled osoby pracuje s odborným textem využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát navrhne osnovu pokouší se o vlastní tvořivé psaní podle svých schopností využívá poznatků o jazyce ke správnému písemnému i ústnímu projevu v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> sloh a komunikace zpráva, oznámení dopis osobní a úřední vypravování osnova popis předmětu, pracovního postupu a osoby výtah, výpisky krátká mluvní cvičení slohová cvičení na daná témata
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K, Ko MeV: KČVMS, IVMSR, SMS</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního 	<ul style="list-style-type: none"> práce s literárním textem, orientace v textu

<p>díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchý záznam na základě prožitku uměleckého díla • vyjadřuje své názory, pocity a postoje • rozlišuje veršovanou a neveršovanou tvorbu • seznámí se s vybranými literárními žánry a autory • v bajce hledá ponaučení • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • tvoří vlastní literární text podle svých schopností • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> • mimočítanková četba a vizuální zážitek z uměleckého díla dle vlastního výběru žáka • literární druhy • poezie – sloka, verš, rým • balada • nonsensová poezie • próza – odstavec • báje, mýtus, pohádka, pověst, bajka, povídka • dobrodružná literatura, literatura s dětským hrdinou, s přírodní tematikou • autobiografické prvky • jazykové prostředky – personifikace, zvukomalba, přirovnání, metafora • humor • ukázky různě zpracovaných uměleckých děl • tvořivé činnosti s literárním textem
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko MuV: M</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: 3 + 2, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává a tvoří slova odvozená, složená a zkratky tvoří nebo vyhledává synonyma, antonyma, homonyma rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná využívá termíny z ostatních vyučovacích předmětů pojmenuje jednotlivé části slova vytváří slova příbuzná třídí slovní druhy a určuje mluvnické významy skloňuje a časuje slova ohebná rozlišuje slovesný rod stupňuje příslovce postupně poznává spojky souřadící a podřadící vyhledává částice a citoslovce rozliší věty podle postoje mluvčího, vnímá jejich zvukovou a grafickou podobu používá vhodná interpunkční znaménka na konci věty rozlišuje věty dvojčlenné a jednočlenné vyhledává a určuje základní a rozvíjející větné členy postupně určuje větu hlavní a vedlejší postupně určuje jednotlivé druhy vedlejších vět graficky znázorňuje stavbu jednoduchého souvětí rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí postupně zvládá pravopis lexikální, slovo- tvorný, morfologický a syntaktický 	<ul style="list-style-type: none"> tvoření slov významy slov (slovo, sousloví, rčení, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma) odborné názvy stavba slova slovní druhy slovesný rod příislovce spojky částice citoslovce druhy vět podle postoje mluvčího věty dvojčlenné a jednočlenné základní a rozvíjející větné členy souvětí podřadné druhy vedlejších vět pravopis v koncovkách podstatných a přídavných jmen shoda přísudku s podmětem vyjmenovaná slova psaní velkých písmen
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, KO	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk soustředěně pozoruje objekt a pojmenovává jeho části nalézá příklady líčení zpracuje svůj životopis sestavuje žádost sestavuje osnovu a vypravuje podle ní popisuje určitou činnost a jednotlivé úkony v časové posloupnosti popisuje vzhled člověka a vystihuje jeho povahu, schopnosti a zájmy využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace a sloh projevy mluvené a psané popis uměleckého díla popis pracovního postupu charakteristika líčení životopis, žádost vypravování výtah mluvní cvičení slohová cvičení na daná témata
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K, PL, Ko</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla vyjadřuje své názory, pocity a postoje vyhledává jazykové prostředky charakterizuje hlavní postavy rozlišuje základní literární druhy a žánry a uvede jejich významné představitele porovnává různá ztvárnění téhož námětu 	<ul style="list-style-type: none"> práce s literárním textem, orientace v textu struktura literárního díla, námět, téma, hrdina, kompozice proza – pohádka, báje, bajka, povídka poezie – sloka, verš, rým básně lyrické, epické a lyrickoepické jazykové prostředky – přirovnání, metafora, personifikace, epiteton vybrané významné osobnosti české a

<p>v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace z různých zdrojů tvoří vlastní literární text podle svých formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo schopností vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>světové literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ukázky různě zpracovaných uměleckých děl tvořivé činnosti s literárním textem vybraná vývojová období a literární směry české a světové literatury
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko MuV: M</p>	

8. ROČNÍK – DOTACE: 3 + 2, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně vyslovuje slova přejatá, vyhledává je a vysvětluje jejich význam rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh skloňuje slova přejatá a využívá poznatky o pravopise přejatých slov rozlišuje nejčastější způsoby tvoření slov uvede nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby pracuje s jazykovými příručkami třídí slovní druhy a určuje mluvnické významy srovnává slovesný vid dokonavý a nedokonavý tvoří vidové dvojice aplikuje pravidla lexikálního, slovotvorného, morfologického a syntaktického pravopisu rozpozná větu jednoduchou a souvětí určuje větné členy a druhy vedlejších vět rozlišuje souvětí souřadné a podřadné doplňuje interpunkci graficky znázorňuje stavbu věty a v souvětí rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí rozlišuje útvary českého jazyka má adekvátní úroveň vyjadřování ve spisovném jazyce má vypěstovaný adekvátní vztah k mateřskému jazyku rozpozná některé slovanské jazyky 	<ul style="list-style-type: none"> slova přejatá tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování slovní druhy slovesný vid dokonavý a nedokonavý psaní slov s předponami s-, z-, vz- psaní předložek s/se, z/ze psaní slov se skupinami bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně věta jednoduchá a souvětí druhy vedlejších vět významové poměry mezi větami hlavními a větnými členy interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí slovanské jazyky útvary českého jazyka – spisovná a nespisovná čeština (obecná čeština, nářečí)
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko</p>	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči rozlišuje a používá slohové útvary a postupy charakterizuje osobu, charakteristika vnitřní a vnější, přímá a nepřímá vystihne povahu člověka, jeho schopnosti a zájmy tvoří subjektivně zabarvený popis (líčení), odliší od popisu neutrálního rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, vyhledává ukázky v lit. textech na základě různých ukázek vyhledává charakteristiky postav uspořádá informace s ohledem na jejich účel, formuluje myšlenky a názory v logickém sledu využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát zaujímá vlastní postoj k danému problému nebo jevu, vyjadřuje své názory, postoje a pocity rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj vyhledává a formuluje podstatné informace samostatně připraví a s oporou o text přednese referát pracuje s odbornou literaturou orientuje se v informační nabídce rozhlasu, televize, tisku zamýšlí se nad významem reklamy i nad jejími nežádoucími vlivy zpracovává jednoduchou úvahu na základě uplatnění vlastních zkušeností, názorů 	<ul style="list-style-type: none"> sloh a komunikace slohové útvary a postupy mluvní cvičení popis osoby (charakteristika vnitřní a vnější, přímá a nepřímá) subjektivně zabarvený popis (líčení) výklad, užití termínů manipulativní komunikace v masmédiích reklama vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu úvaha slohová cvičení na daná témata

<p>a postojů</p> <ul style="list-style-type: none"> • snaží se o vlastní tvořivé psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K, Ko MeV: KČVMS, IVMSR, SMS, VAMS, TMS</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • orientuje se ve struktuře literárního díla • dramatizuje text • seznámí se s významnými autory české a světové literatury • porovnává jednotlivá ztvárnění tématu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování • postupně zvládá základy literární teorie • rozlišuje základní literární druhy lyriku, epiku, drama, jejich základní žánry a uvede jejich nejvýznamnější představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení • postupně se orientuje v nabídce knih, časopisů a televizních pořadů • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • vyhledává informace v různých typech informačních zdrojů • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • formuluje ústně i písemně dojmy ze své 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s literárním textem, orientace v textu • struktura literárního díla, námět, téma, hrdina, kompozice • reprodukce vybraných literárních textů, reprodukce hlavních myšlenek • vybraní autoři české a světové literatury • próza – román, povídka, novela, epigram, soudnička, sci-fi • poezie – balada, sonet • drama – komedie, tragédie • jazykové prostředky – personifikace, metafora, zvukomalba, hyperbola, epite-ton, oxymóron, satira, ironie • vybraná vývojová období a literární směry české a světové literatury

<p>četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <ul style="list-style-type: none">• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování• vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko MuV: M</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • vhodně používá poznatky o zvukové stránce jazyka ve svých projevech • rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • rozpozná přenesená pojmenování • chápe stavbu slova, znalosti používá v pravopisu • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a jinými slovníky a příručkami • v písemném projevu zvládá dle svých schopností pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • třídí slovní druhy, spisovné tvary slov vhodně používá ve svých projevech • skloňuje slova obecná i vlastní • rozliší podstatná jména konkrétní a abstraktní, obecná a vlastní • určuje mluvnické významy u ohebných slov • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • rozliší větné členy • graficky znázorní i složitější stavbu věty jednoduché • rozezná zvláštnosti větné stavby • rozlišuje a tvoří různé druhy vět vedlejších • určuje významové poměry mezi větami hlavními, souřadně spojenými větami vedlejšími a mezi větnými členy • graficky znázorní i složitější stavbu souvětí (podle svých schopností) • doplňuje interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí • určuje věty podle postoje mluvčího • používá přímou a nepřímou řeč v různých 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady spisovné výslovnosti • modulace a členění souvislé řeči (přízvuk slovní a větný, důraz, pauzy, frázování, tempo, větná melodie) • slovní zásoba a její jednotky • význam slova, synonyma, homonyma a antonyma • obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření nových slov • práce s jazykovými příručkami • pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický, syntaktický • slovní druhy – mluvnické významy a tvary slov • podstatná jména konkrétní a abstraktní, obecná a vlastní • pravopis vlastních jmen a názvů • stavba věty jednoduché – větné členy, grafické znázornění • zvláštnosti větné stavby (oslovení, vsuvka, samostatný větný člen, neúplná věta) • souvětí – druhy vedlejších vět • významové poměry mezi větami hlavními, souřadně spojenými větami vedlejšími a mezi několikanásobnými větnými členy • grafické znázornění stavby souvětí • věty podle postoje mluvčího • přímá a nepřímá řeč • čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) • rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) • jazyky slovanské • jazyková kultura

komunikačních situacích <ul style="list-style-type: none"> • pozná nejznámější světové jazyky • získá informace o vývoji češtiny • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko</p>	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev vzhledem ke komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, non-verbálních i paralingválních prostředků řeči • rozebere jevy a zobecní poznatky, formuluje hlavní myšlenky textu v logickém sledu • seřadí popisované složky činnosti v časové posloupnosti • soustředí se na pozorování popisovaného díla, rozpozná hlavní motiv a určí popisované části • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a promyšleně vybírá vhodné jazykové prostředky • vystihuje povahu člověka, jeho schopnosti a zájmy • navrhuje osnovu, usiluje o dějové napětí, používá prostředky oživující vypravování, používá přímou řeč, vypravuje v různých osobách • zamýšlí se nad problémem a zaujímá k němu určitý postoj • zpracuje úvahu na základě uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů • rozlišuje části proslovu, vytvoří proslov k určité události a vhodně ho prezentuje • zapojuje se do diskuze, využívá zásad komunikace a respektuje pravidla dialogu • dělí jazykové projevy podle funkce, poznává základní funkční styly • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gra- 	<ul style="list-style-type: none"> • sloh a komunikace • výklad • popis pracovního postupu • popis uměleckého díla • subjektivně zabarvený popis (líčení) • charakteristika (přímá a nepřímá, vnitřní a vnější) • vypravování • úvaha • proslov • diskuze • funkční styly • slohová cvičení na daná témata

<p>maticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K, Ko</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování postupně zvládá základy literární teorie a historie rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele formuluje ústně a písemně dojmy ze své četby, divadelního nebo filmového představení vyhledává informace v různých informačních zdrojích tvoří vlastní literární text podle svých schopností formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo vyhledává informace v různých typech 	<ul style="list-style-type: none"> práce s literárním textem, orientace v textu struktura literárního díla, námět, téma, hrdina, kompozice reprodukce vybraných literárních textů, reprodukce hlavních myšlenek vybraní autoři české a světové literatury vybraná vývojová období a literární směry próza – povídka, novela, román, moderní pohádka, fejeton, utopie, sci-fi jazyk literárního díla poezie – kaligram, balada, písňové texty, volný verš, rým, rytmus jazykové prostředky – metafora, hyperbola, epiteton, personifikace, zvukomalba, ich-forma, er-forma, autobiografické prvky, hovorový jazyk, humor drama – autorské divadlo, satira, monolog, dialog, forbína, divadla malých forem exilová a samizdatová literatura ukázky různě zpracovaných uměleckých děl tvořivé činnosti s literárním textem

<p>katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p> <ul style="list-style-type: none">rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko MuV: M</p>	

4.1.2. Cizí jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Ve vyučovacím předmětu Cizí jazyk jsou naplňovány očekávané výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Cílem vyučovacího předmětu je vytvoření a rozvoj nástroje pro komunikaci v světovém jazyku. Dovednost používat cizí jazyk chápeme jako prostředek k získávání informací o světě (krásná i odborná literatura, internet), navazování kontaktů a vytváření mezilidských vztahů. Schopnost dorozumět se v cizím jazyce zároveň chápeme jako cestu k rozvoji nezávislé osobnosti dítěte (přístup k různým zdrojům informací).

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Anglický jazyk je vyučován v prvním až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností.

CLIL ve výuce

Škola si uvědomuje důležitost jazykového vybavení ve všech oblastech vzdělávání. Propojení angličtiny vede ke zvýšení jazykových kompetencí žáků, hlavně v oblasti porozumění textu a mluveného slova, rozšíření a upevnění slovní zásoby a v mluveném projevu.

Na 1. stupni je metoda CLIL využívána napříč předměty a ročníky, a to minimálně 1x týdně v každé třídě. Od 1. tříd se denně zařazují běžné pokyny, pozdravy, základní slovní zásoba nejčastěji s oporou anglických písniček, ve vyšších ročnících se rozšiřuje obsah. Důraz je kladen na přirozené a zábavné použití jazyka.

Na 2. stupni je CLIL realizován napříč předměty. Obsah CLIL aktivit přispívá k rozšíření slovní zásoby a situačního použití angličtiny. Žáci pracují s odbornějšími texty, výukovými videi v angličtině.

1. stupeň

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby anglického jazyka, zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřeně k jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena také s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček a jiných textů v interpretaci rodilých mluvčích.

Vzdělávání směřuje k dosažení jazykové úrovně A1.

2. stupeň

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů. Výuka se soustřeďuje na komplexní rozvoj řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. S rozšiřováním rozsahu osvojeného učiva a se zvyšováním celkové intelektuální úrovně žáků se dále obohacují zavedené metody a formy práce, více se uplatňuje logičnost a tvořivá samostatná práce žáků, upevňování a rozšiřování gramatických pravidel.

Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

Žáci se specifickými poruchami učení se věnují pouze základnímu učivu, důraz je kladen především na komunikaci a dorozumění. Metody, formy, tempo a struktura výuky jsou přizpůsobeny specifickým potřebám žáků.

Konverzace v anglickém jazyce

Konverzace v jazyce anglickém je vyučována v osmém a devátém ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupině s menším počtem žáků.

Důraz je kladen na prohlubování komunikačních dovedností žáků, upevňování gramatických pravidel a slovní zásoby. Žáci využívají autentické materiály, interaktivní aktivity s využitím moderních technologií a aplikací. Zároveň se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí, což vede k pochopení a toleranci jiných kultur.

Po obsahové stránce předmět rozvíjí témata probíraná v hodinách anglického jazyka se zaměřením na anglicky mluvící země: cestování a orientace v cizím prostředí, doprava, dovolená, sport, jídlo a pití, literatura, školství, hudba, bydlení, volný čas a zábava, svátky, hudba aj. Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

1. – 5. ročník:

Kompetence k učení:

- vydrží potřebnou dobu u určitých učebních činností
- klade dotazy k tématu
- pozorně naslouchá
- odpovídá na dotazy smysluplnou větou
- podle pokynu učitele bez problémů přechází od práce individuální k práci skupinové
- respektuje a přejímá vybrané vhodné způsoby a metody práce
- učí se díky vhodné motivaci
- dokáže posoudit, zda se zlepšil nebo zhoršil v určité činnosti
- mluví před kolektivem
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů:

- rozpoznává vhodné či nevhodné chování ke spolužákům i k dospělým, zaujímá postoj odpovídající svému věku (asertivní chování)
- učí se uvědomovat si zodpovědnost
- umí problém sdělit kompetentní osobě
- orientuje se ve struktuře učebnice, sešitu
- pochopí podstatu problému, vyhledává informace, které vedou k jeho řešení
- ověřuje si správnost řešení, různá řešení konzultuje s učitelem
- nenechá se odradit případnými neúspěchy
- rozvíjí schopnost čerpat poučení z neúspěchů a omylů

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje své myšlenky
- vytváří, rozšiřuje a vhodně používá slovní zásobu
- sděluje své prožitky, pocity
- naslouchá promluvám druhých, přiměřeně komunikuje s vrstevníky i dospělými (jednoduchý rozhovor)
- rozezná význam gest, zvuků
- třídí materiály, vypráví podle obrázků (zvládá zachytit, seřadit posloupnosti děje)
- přiměřeně reaguje na zadané úkoly
- čte s porozuměním (jednodušší texty)
- porozumí a vhodně reaguje na promluvy druhých lidí
- prohlubuje vztahy se spolužáky
- používá různé informační zdroje přiměřené věku – internet, časopisy, encyklopedie, televize, noviny, CD ROM

Kompetence sociální a personální:

- umí sdělit ostatním svůj názor a naopak respektuje názory druhých
- vede rozhovor ve dvojici (zvládá jednodušší konverzační témata)
- nenarušuje příjemnou atmosféru ve skupině
- vytváří příjemnou atmosféru ve skupině, podílí se aktivně na činnosti ve skupině
- buduje zdravé sebevědomí
- dokáže nabídnout pomoc
- aktivně se zapojuje do diskuse, reaguje na situace, čerpá z nich poučení

Kompetence občanské:

- pozdraví, poděkuje
- poznává tradice a zvyky a s pomocí okolí se snaží je dodržovat
- dokáže se vcítit do problémů ostatních (např. kamaráda atd.)
- seznamuje se s právy a povinnostmi

Kompetence pracovní:

- respektuje pravidelný denní řád (přesný začátek a konec vyučování, délka hodin a přestávky, rozvrh hodin, domácí úkoly)
- rozumí zadání jednoduchých pracovních úkolů
- plní zadané úkoly dle pokynů
- dbá na pořádek na svém pracovním místě, není mu lhostejná estetika pracovního prostředí

Kompetence digitální:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

6. – 9. ročník:**Kompetence k učení:**

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů:

- pochopí podstatu problému
- vyhledává informace, které vedou k jeho řešení
- porovnává problémové situace, hledá východisko

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých, přiměřeně komunikuje s vrstevníky i dospělými
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- buduje zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

- respektuje názory druhých, dokáže přijmout kompromis
- umí se zodpovědně rozhodnout dle dané situace
- vnímá negativní jevy ve společnosti

Kompetence pracovní

- efektivně organizuje svou práci a práci ve skupině
- dodržuje domluvená pravidla při práci

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

I. ROČNÍK – DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Řečové dovednosti, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně neverbálně • zopakuje některá slova, se kterými se v průběhu výuky setkal • používá dotyková zařízení a PC- aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<p>Slovní zásoba na témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina • školní pomůcky • základní barvy • hračky • oblečení • narozeniny • koupání • zvířata • Vánoce • Velikonoce <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy • představování • Co to je? • přání k narozeninám a k Vánocům • pokyny při výuce a při hře <p>Jazykové struktury a gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní jména • číslovky 1 – 10 • přivlastňovací zájmena můj, tvůj • rozkazovací způsob • jednoduché užití pokynů při hře a při výuce <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vánoce v Anglii • Velikonoce v Anglii
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, K, MV, Ko</p>	

2. ROČNÍK – DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Řečové dovednosti, žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje slova, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • používá dotyková zařízení a PC- aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> • píseň • říkanka • komiks <p>Slovní zásoba na témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvířata • školní pomůcky • jídlo a nápoje • obličej • barvy • dům • oblečení • Vánoce a Velikonoce <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • poděkování • pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách <p>Jazykové struktury a gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • pasivní užití „to“ a „toto“ při označování věcí • jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves „být“ a „mocht“ – pasivně • rozkazovací způsob • „I like/I don't like“ <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vánoce a Velikonoce v Anglii • Učebna Google v domácí přípravě, plnění úkolů
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, K, MV, Ko</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Řečové dovednosti, žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • používá dotyková zařízení a PC- aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> • dialog • jednoduchý formulář • píseň • popis • říkanka • kvíz • komiks <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozkazovací způsob • tázací zájmena • sloveso „být“ v jednotném čísle v kladné a záporné větě, v otázce a krátké odpovědi • přídavná jména • sloveso „mít“ v jednotném čísle v kladné a záporné větě, v otázce a krátké odpovědi • množné číslo podstatných jmen (pravidelné tvoření) • přivlastňovací pád • sloveso „mít rád“ (1. os. j.č.) v kladné a záporné větě, otázce a odpovědi • sloveso „can“ v kladné a záporné větě, v otázce a kladné odpovědi • vazba „there is/there are“ • neurčitý člen „a/an“ <p>Témata slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • čísla 1 – 20 • barvy • školní potřeby • nábytek • domácí zvířata (mazlíčci), zvířata v ZOO • tělo • oblečení • jídlo • oblíbené věci, hračky <p>Komunikační situace</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a jednoduché představení se • pokyny ve škole • osobní údaje • dotazy a krátké odpovědi • příkazy <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • dny v týdnu a měsíce • svátky Halloween, Vánoce, Velikonoce ve Velké Británii a u nás • zeměpisné názvy sousedních zemí • česká a britská škola • Učebna Google v domácí přípravě, plnění úkolů
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, K, MV, Ko</p>	
<p>Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</p>	

4. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Poslech s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>Mluvení, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat a podobné otázky <p>Čtení s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální <p>Psaní, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře • používá dotyková zařízení a PC- aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> • dialog • dopis • formulář • píseň • popis • instrukce • říkanka • komiks • pohádkový příběh • nápis <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • abeceda, spelování • předložky ve spojení s umístěním předmětů • kladné a záporné příkazy • otázky na zjištění polohy, předložky ve spojení s lokalizací míst • přítomný čas průběhový v jednotném čísle • přídavná jména ve spojení s počasím • určení času, sloveso „mít“ v 1. a 2. osobě v čísle jednotném <p>Čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovesa a přítomný čas prostý, kladná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná v jednotném čísle • minulý čas <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy a představování sebe • Rodina • Sport a hobby • Obchody a místa ve městě • Zaměstnání • Počasí • Čas

	<ul style="list-style-type: none"> • Televizní pořady • čísla 0 – 100 <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdvořilostní otázky • popis cesty • popis počasí podle mapy • dotaz na čas • oblíbenost TV pořadů, „Co dávají v TV?“ • psaní dopisu • rozhovory o životě zvířat <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vánoce, novoroční zvyky, sv. Valentýn, Velikonoce • mapa Spojeného království Velké Británie a Severního Irska • učebna Google v domácí přípravě, plnění úkolů
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, K, MV, Ko VMEGS: ES, JE MuV: KD</p>	

5. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Poslech s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>Mluvení, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky <p>Čtení s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální <p>Psaní, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře používá dotyková zařízení a PC- aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog dopis e-mail formulář píseň popis <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> neurčitý člen „a/an“ množné číslo vazba „there is“ a „there are“ rozkazovací způsob přivlastňovací zájmena, „whose“ předložky místa, času určování času sloveso „to be“, „have got“ přítomný čas prostý přítomný čas průběhový srovnání přítomného času prostého a průběhového způsobové sloveso „can“ <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> abeceda ve třídě (pokyny, věci ve třídě), dny v týdnu kamarádi a rodina názvy států můj svět – škola, předměty, domácí zvířata čas, místa, lidé aktivity denního režimu aktivity ve volném čase schopnosti („can“) místnosti a nábytek v domě místa a budovy ve městě přídavná jména popisující vzhled oblečení

	<p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • volný čas • popis místa a předmětů • označení objektů v mapě • popis osoby • popis pokoje • popis činnosti • nákup v obchodě <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • školství ve Velké Británii • sport ve Velké Británii • bydlení ve Velké Británii • lidé žijící ve Velké Británii <ul style="list-style-type: none"> • Učebna Google v domácí přípravě, plnění a odevzdávání úkolů
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, K, MV, Ko VMEGS: OES MuV: KD</p>	
<p>Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) – rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování • pozdraví a poděkuje • sdělí své jméno a věk • vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) • rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	

6. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Poslech s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <p>Mluvení, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech <p>Čtení s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <p>Psaní, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog e-mail formulář píseň popis pohádka, komiks <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> slovesa to be, can, have got přítomný čas prostý a průběhový řadové číslovky vazba there is/are datum frekvenční příslovce osobní zájmena stupňování přídavných jmen minulý čas slovesa „být“ <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> osobní údaje, rodina a přátelé škola popis osoby předložky místa + budovy divoká zvířata, mazlíčci velká čísla sport části těla <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> škola život zvířat osobní rozhovor narozeniny e-mail <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> svátky ve Velké Británii bydlení ve Velké Británii

	<ul style="list-style-type: none">• zvířata ve Velké Británii• sporty v USA
pokrytí průřezových témat: OSV: PL, K, MV, Ko VMEGS: ES, OES	

7. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Poslech s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>Mluvení, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech <p>Čtení s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované <p>Psaní, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog dopis krátká textová zpráva, chat blog píseň popis kvíz instrukce <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> have got like/ don't like, hate + ing can/can't minulý prostý čas pravidelná, nepravidelná slovesa přítomný čas průběhový a prostý frekvenční příslovce příslovce času stavová slovesa osobní zájmena předmětná předložky času imperativ <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> prázdniny, dovolená volnočasové aktivity oblečení jídlo, vaření data a měsíce popis osoby škola, školní předměty počasí extrémy počasí, přírodní katastrofy <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> vyprávění příběhu + zvědavé otázky konverzace o jídle zdvořilostní otázky (<i>Can I/ Could I..?</i>)

	<ul style="list-style-type: none">• vyjádření sympatie a lítosti <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none">• dovolená ve Velké Británii• jídlo v anglicky mluvících zemích• významné budovy v anglicky mluvících zemích• slavní objevitelé a cestovatelé
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, K, MV, Ko VMEGS: OES MuV: KD MeV: TMS</p>	

8. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Poslech s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslecho- vých textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetel- ně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovova- né promluvy či konverzace, který se týká osvo- jovaných témat <p>Mluvení, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních si- tuacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech <p>Čtení s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované <p>Psaní, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samot- ného, rodiny, školy, volného času a dalších osvo- jovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog příběh e-mail, blog, chat píseň popis <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> počitatelnost podstatných jmen some/any how much/many a lot of, not much, not many budoucí čas: will budoucí čas: to be going to stupňování přídavných jmen určitý a neurčitý člen s místními názvy předložky místa, popis cesty způsobová slovesa (<i>should, must, have to...</i>) frázová slovesa <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> jídlo a pití internet a počítače město a jeho části, budovy outdoorové aktivity piktogramy (informační tabule ve městě) problémy + jejich řešení, rady školní pravidla <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> v restauraci zdravý životní styl nabídka pomoci, návrhy prohlídka města popis cesty nastolení a řešení problému, poskytnutí rady

	<ul style="list-style-type: none">• školní pravidla• vyjádření podpory Reálie <ul style="list-style-type: none">• Londýn• národní parky v anglicky mluvících zemích• Austrálie
pokrytí průřezových témat: OSV: PL, K, MV, Ko VMEGS: JE MuV: KD	

9. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Poslech s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslecho- vých textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetel- ně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovova- né promluvy či konverzace, který se týká osvo- jovaných témat <p>Mluvení, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních si- tuacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního živo- ta <p>Čtení s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované <p>Psaní, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samot- ného, rodiny, školy, volného času a dalších osvo- jovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog dopis píseň příběh prezentace <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> přítomný čas prostý a průběhový statická slovesa předpřítomný čas (<i>for/since</i>) <i>too/enough</i> minulý čas prostý a průběhový předpřítomný versus minulý čas modální slovesa a jejich opisy v přítomném, minulém, budoucím čase trpný rod (přítomný čas) <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> zaměstnání, profese móda a oblečení život v minulosti materiály zdravý životní styl, životní prostředí části těla <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> žádost o práci, povídání o pracovní zkušenosti, co chci dělat nakupování oblečení image život teenagerů cesta do minulosti zdravý životní styl (fitness, zdraví, u lékaře) <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> život teenagerů v Británii historie Velké Británie

	<ul style="list-style-type: none">• Robin Hood• Austrálie
Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <ul style="list-style-type: none">• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů• rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby• odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)• reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

9. ROČNÍK (TŘÍDA ŽÁKŮ S SPU) – DOTACE: 3, POVINNÝ

ANGLICKÝ JAZYK	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Poslech s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <p>Mluvení, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech <p>Čtení s porozuměním, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <p>Psaní, žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog popis instrukce příběh <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> budoucí čas “will” vyjádření budoucnosti pomocí „going to“ (chystat se) minulý průběhový čas minulý prostý čas určitý, neurčitý člen (a, an/the) neurčitá zájmena (some-, any-, no-) <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> budoucnost vesmír dopravní prostředky volnočasové aktivity přírodní katastrofy Londýn - pamětihodnosti <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> nabídnutí pomoci každodenní angličtina - reakce na novinky rozhovory o plánech na odpoledne (víkend) <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> Londýn
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, K, MV, Ko VMEGS: OES MuV: KD</p>	
<p>Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených 	

tematických okruhů

- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

4.1.3. Další cizí jazyk

4.2.3.1 Německý jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Německý jazyk je vyučován od 7. do 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk je kladen důraz na komunikační schopnosti žáků. Výuka poskytuje žákům jazykový základ pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa, směřuje k tomu, aby se žáci na základě svých individuálních schopností dorozuměli s cizinci v běžných životních situacích. Žáci by měli rovněž porozumět čtenému textu a mluvenému projevu, obsahující slovní zásobu na jejich jazykové úrovni. Výuka také seznamuje žáky s realitami německy mluvících zemí, prohlubuje jejich zájem o tyto země a vede k toleranci k odlišnému způsobu života.

Konkrétní časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z ŠVP.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá vhodné výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence.

Kompetence k učení:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů:

- pochopí podstatu problému
- vyhledává informace, které vedou k jeho řešení
- porovnává problémové situace, hledá východisko

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých, přiměřeně komunikuje s vrstevníky i dospělými
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- buduje zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

- respektuje názory druhých, dokáže přijmout kompromis
- umí se zodpovědně rozhodnout dle dané situace
- vnímá negativní jevy ve společnosti

Kompetence pracovní

- efektivně organizuje svou práci a práci ve skupině
- dodržuje domluvená pravidla při práci

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, jedná v digitálním prostředí eticky

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

7. ROČNÍK		
Očekávané výstupy RVZ ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo
Poslech s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď) zachytí některé konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek) 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog formulář píseň popis e-mail <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> zjišťovací otázky a W-otázky časování pravidelných sloves v jednotném a množném čísle sloveso být, mít vyjádření záporu pomocí <i>nicht</i> neurčitý a určitý člen v 1. pádě jedn. a množ. čísla přivlastňovací zájmena můj, tvůj a zápor <i>kein</i> v 1. pádě jedn. a množ. čísla sloveso <i>mögen</i> v 1.,2.,3.os.j.č. rozkazovací způsob lexikálně vazba <i>von</i> předložka <i>um</i> a <i>am</i> v časových údajích <p>Tematické okruhy slovní</p>

	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, činnosti, číselné údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek) porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporou (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek) 	<p>zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> čísla 1 – 100 barvy, pozdravy aktivity volného času moje rodina členové rodiny, popis rodinné fotografie aktivity doma abeceda dny v týdnu můj kamarád zvířata školní předměty, věci ve škole <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav a představení se vyjádření názoru, přání, co rád dělám, rozloučení zjištění telefonního čísla představení jiné osoby, její záliby navrhnout něco příkazy <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> názvy německy mluvících zemí a některých měst
Mluvení		

<ul style="list-style-type: none"> • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech • účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne některé konkrétní informace o sobě, dalších osobách, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek • představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí za použití jednoduchých slovních spojení a vět • sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích za použití jednoduchých slovních spojení a vět 	
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní) • odpoví na otázky a poskytne některé konkrétní informace (např. o předmětech, činnostech nebo číselných údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov jednoduchých slovních spojení a vět • zeptá se na některé konkrétní informace (např. o předmětech, činnostech nebo číselných údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov jednoduchých slovních spojení a vět 	
Čtení s porozuměním		

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým informačním nápisům • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům • žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí jednoduchým nápisům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek) • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, činnosti nebo číselné údaje) v krátkém textu, který se vztahuje k probíraným tématům • porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k probíraným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení) • rozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak nebo obrázek znázorňující téma nebo obsah daného textu) • najde některé konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem 	
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> • napíše/doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují 	

<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk, sdělí, kde bydlí, co dělají, vlastní • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, co dělá, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů nebo předmětů z jeho okolí 	
---	--	--

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

8. ROČNÍK		
Očekávané výstupy RVZ ZV	Dílčí výstup Žák	učivo
Poslech s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, činnosti, číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek, vykoná činnost) porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek, vykoná činnost) 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog sms e-mail dotazník pozdvánka píseň popis plakát kvíz <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> určování času, užití předložek um, am a von...bis v časových údajích způsobové sloveso müssen, können, sloveso aufstehen lexikálně stupňování gern - am liebsten, přivlastňovací zájmena užití předložky im + měsíc, roční období předložka in ve 3. pádu otázka Wo? vazba es gibt, časování slovesa mögen, vazba ich möchte časování sloves essen, nehmen, fahren, předložka nach neosobní podmět man předložky se 3. a 4. pádem ve 3. pádě j.č. (na otázku: Wo?), 4. pád (Wohin?), podst. jm. s určitým členem, zájme-

	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k probíraným tématům (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek, vykoná činnost) 	<p>no kein, užití sloves stehen, hängen, liegen, sitzen</p> <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • určování času • části domu, pokoje • měsíce • datum • roční období • koníčky • místa volného času • věci pro volný čas • základní matematické úkony <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • omluva • co rád dělám, volnočasové aktivity • domluvit si schůzku • navrhnout něco, návrh přijmout/odmítnout • pozvat na oslavu • popis domu a pokoje, vysněný pokoj • popis činností během roku <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vídeň – zajímavosti
Mluvení		

<ul style="list-style-type: none"> žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí) za použití jednoduchých slovních spojení a vět 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) • odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět • zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 	
Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 	

	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) rozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k probíraným tématům a je podpořen obrazem 	
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři žák napíše velmi jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává 	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

9. ROČNÍK		
Očekávané výstupy RVZ ZV	Dílčí výstup Žák	učivo
Poslech s porozuměním		

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> • řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) • porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti, číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text, vykoná činnost) • porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně s vizuální oporou (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text, vykoná činnost) • zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> • dialog • anketa • pozvánka • deník • e-mail • plán města • popis • jednoduchý příběh <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • časování některých sloves s odlučitelnými předponami • souvětí se spojkou <i>deshalb</i>, nepravidelná slovesa (<i>fernsehen, tragen, treffen, lesen</i>), další slovesa s odluč. předponou (<i>fernsehen, anziehen, anhaben, anprobieren, aussehen</i>) • způsobové sloveso <i>wollen</i>, osobní zájmena ve 4. pádě, předložka <i>für</i>, <i>ohne</i> se 4. pádem, sloveso <i>wissen</i>, vazba <i>ich finde</i> • Präteritum sloves <i>sein</i> a <i>haben</i>, řadové číslovky • předložky <i>am, um, im</i> nepravidelné sloveso <i>helfen</i> • některé předložky se 3. pádem- <i>aus, mit, von, zu</i> • používání předložky <i>in</i> se 3. a 4. pádem (<i>Wo? Wohin?</i>), rozkazovací způsob - pravidelná slovesa • osobní zájmeny ve 3. pádě, sloveso <i>tun</i>, vazba <i>tut</i> <i>weh</i>
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k e každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text, vykoná činnost) 	<ul style="list-style-type: none"> • sloveso dürfen, množné číslo některých podst. jmen (párové části lidského těla), rozkazovací způsob • perfektum prav. sloves a některých neprav. sloves <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblečení, móda • nakupování • denní doby, čas • činnosti v domě • můj týden • činnosti během týdne • popis cesty • budovy • rozvrh hodin • školní předměty • části těla • dopravní prostředky • počasí <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptat se na cenu a udat cenu, jednoduché fráze při nakupování • popsat svůj týden • zeptat se na směr cesty, orientace podle plánu města • cestovní plány • u lékaře, nemoci • životní styl <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Berlín – zajímavosti
Mluvení		

<ul style="list-style-type: none"> • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech • účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek • představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět • sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích za použití jednoduchých slovních spojení a vět • jednoduchými větami popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti) 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk ...) odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 	
Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 	

<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem 	
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> napíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává 	
<ul style="list-style-type: none"> žák napíše jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> napíše slova, jednoduchá 	

<p>texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, vlastní a umí • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrazů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) 	
<ul style="list-style-type: none"> • žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává 	
<p>Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) – rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) – rozumí jednoduchým pokynům učitele • pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas • sdělí své jméno a věk • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 		

4.2.3.2 Ruský jazyk

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Další cizí jazyk – Ruský jazyk je realizován v sedmém až devátém ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupině s menším počtem žáků. Důraz je kladen především na komunikační schopnosti žáků, na zvládnutí azbuky v ústní i písemné formě. Výuka poskytuje žákům jazykový základ pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa, směřuje k tomu, aby se žáci na základě svých individuálních schopností dorozuměli s cizinci v běžných životních situacích. Žáci by měli rovněž porozumět čtenému textu a mluvenému projevu, obsahující slovní zásobu na jejich jazykové úrovni. Výuka také okrajově seznamuje žáky s realitami ruský mluvících zemí, prohlubuje jejich zájem o tyto země a vede k toleranci k odlišnému způsobu života.

Časové rozvržení učiva je zaznamenáváno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP. Metody a formy práce a tempo výuky jsou přizpůsobeny specifickým potřebám žáků.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá vhodné výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence.

Kompetence k učení:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů:

- pochopí podstatu problému
- vyhledává informace, které vedou k jeho řešení
- porovnává problémové situace, hledá východisko

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých, přiměřeně komunikuje s vrstevníky i dospělými
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- buduje zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

- respektuje názory druhých, dokáže přijmout kompromis
- umí se zodpovědně rozhodnout dle dané situace
- vnímá negativní jevy ve společnosti

Kompetence pracovní

- efektivně organizuje svou práci a práci ve skupině
- dodržuje domluvená pravidla při práci

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

7. ROČNÍK		
Očekávané výstupy RVZ ZV	Dílčí výstup Žák	učivo
Poslech s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností 	<ul style="list-style-type: none"> řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď) 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog dopis e-mail vtip píseň popis telefonní rozhovor, interview <p>Předazbukové období</p> <p>Azbuka</p> <ul style="list-style-type: none"> „a“ – „ja“ <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádření záporu minulý čas sloveso „igrát“ pravopis psaní „i“ po „k, g, ch“ 4. Pád vybraných podstatných jmen ženského rodu číslovky 1 – 12, vybrané tvary přivlastňovacích zájmen vazba „U miňjá jest“, sloveso „jest“ ve významu „je“ pravopis samohlásek po souhláskách „ž“, „š“, „c“ vybraná přídavná jména

<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, činnosti, číselné údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek) porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek) 	<p>mužského a ženského rodu</p> <p>Fonetika, intonace, přízvuk</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost samohlásek „u“, „ja“, „í“, „ju“, „je“, „y“, „jo“ výslovnost souhlásek „s“, „l“, „š“, „šč“ výslovnost „t“ <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdravy rodina (členové rodiny) domácí zvířata (názvy domácích zvířat a jejich mláďat, názvy domácích mazlíčků, škola (popis vybavení třídy, školní potřeby) hry, druhy sportů volnočasové aktivity povolání byt a jeho vybavení, druhy bydlení
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> zachytí některé konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek) 	<p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav a seznámení, rozloučení co děláš rád (volný čas) popis školní třídy a jejího vybavení reálie jména rusky hovořících zemí a vybraných měst
Mluvení		

<ul style="list-style-type: none"> žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne některé konkrétní informace o sobě, dalších osobách, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek 	
<ul style="list-style-type: none"> žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí za použití jednoduchých slovních spojení a vět sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích za použití jednoduchých slovních spojení a vět 	

<ul style="list-style-type: none"> žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní) odpoví na otázky a poskytne některé konkrétní informace (např. o předmětech, činnostech nebo číselných údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov jednoduchých slovních spojení a vět zeptá se na některé konkrétní informace (např. o předmětech, činnostech nebo číselných údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov jednoduchých slovních spojení a vět 	
Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým informačním nápisům 	<ul style="list-style-type: none"> porozumí jednoduchým nápisům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek) 	

<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, činnosti nebo číselné údaje) v krátkém textu, který se vztahuje k probíraným tématům porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k probíraným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení) 	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak nebo obrázek znázorňující téma nebo obsah daného textu) najde některé konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem 	
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> napiše/doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává 	
<ul style="list-style-type: none"> žák napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších 	<ul style="list-style-type: none"> napiše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, 	

osvojovaných témat	<p>co dělá, vlastní</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk, sdělí, kde bydlí, co dělají, vlastní • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, co dělá, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) 	
<ul style="list-style-type: none"> • žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává 	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

8. ROČNÍK		
Očekávané výstupy RVZ ZV	Dílčí výstup Žák	učivo
Poslech s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně 	<ul style="list-style-type: none"> řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog dopis vtip píseň popis <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> Příslovce slovesa v 1. os. j. č. zvrtná slovesa číslovky 10-100,1000 časování sloves I. a II. slovesa v 1. a 3. os.j.č. slovesa pohybu a jejich časování časování sloves “jest” a “pit” přídavná jména utvořená od podstatných jmen přídavná jm. j., mn. č. zájmena osobní ve 3. p. j. č. ukazovací zájmeno “éti” v 1. p. mn. č. <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> telefonní rozhovor, email, interview jednoduchá sdělení zdvořilé vyjadřování

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, činnosti, číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek, vykoná činnost) • porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek, vykoná činnost) 	<ul style="list-style-type: none"> • co kdo rád dělá či nedělá <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • školství v Rusku • základní údaje o ruský mluvících zemích <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • dny v týdnu, měsíce v roce, roční období • hodiny, poznávání času • denní činnosti (slovesa) • jídla a nápoje, potraviny, příbor • typické pokrmy ruský mluvících zemí • barvy • oblečení a obuv • názvy obchodů, zboží • ruské pohádky, písně
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k probíraným tématům (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek, vykoná činnost) 	
Mluvení		

<ul style="list-style-type: none"> žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek 	
<ul style="list-style-type: none"> žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět 	

<ul style="list-style-type: none"> žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 	
Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 	

<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k probíraným tématům a je podpořen obrazem 	
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> napíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává 	
<ul style="list-style-type: none"> žák napíše velmi jedno- 	<ul style="list-style-type: none"> napíše slova, jednoduchá 	

<p>duché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí</p> <ul style="list-style-type: none">• sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrazů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)	
---	---	--

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

9. ROČNÍK		
Očekávané výstupy RVZ ZV	Dílčí výstup Žák	učivo
Poslech s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně 	<ul style="list-style-type: none"> řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> dialog dopis inzerát novinový článek e-mail vtip píseň popis <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> vazba “Pachož, pachoža na (kavo)” pádové otázky ke skloňování podstatných jmen skloňování podstatných jmen minulý čas sloves rozkarovacízpůsob sloves (2. os. j. č.) 3. stupeň přídavných jmen rozkazovací způsob sloves (2. os. mn. č.) vazby “komu nužno” a “konu nělzja” vyjádřit, že něco nusím, nesmím <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> v restauraci na dovolené v obchodě

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti, číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text, vykoná činnost) • porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně s vizuální oporou (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text, vykoná činnost) 	<ul style="list-style-type: none"> • telefonní rozhovor, email, inzerát • orientace ve městě • interview • Reálie • zvyky a významné svátky • popis osoby <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • názvy zemí a jejich hlavní města • jakým jazykem se v uvedených zemích hovoří • národnosti • na dovolené • označení budov ve městě • označení míst ve městě • názvy nemocí a jejich příznaky • názvy prostředků proti nemocem
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům • porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text, vykoná činnost) 	
Mluvení		

<ul style="list-style-type: none"> žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek 	
<ul style="list-style-type: none"> žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích za použití jednoduchých slovních spojení a vět jednoduchými větami popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti) 	

<ul style="list-style-type: none"> žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk ...) odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 	
Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 	

<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem 	
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> napíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává 	
<ul style="list-style-type: none"> žák napíše jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> napíše slova, jednoduchá 	

texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<p>slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, vlastní a umí • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrazů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) 	
<ul style="list-style-type: none"> • žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává 	
<p>Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) – rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) – rozumí jednoduchým pokynům učitele • pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas • sdělí své jméno a věk • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 		

4.2.3.3 Cvičení z anglického jazyka

Předmět cvičení z anglického jazyka je vyučován v sedmém až devátém ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Předmět je určen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Důraz je kladen na prohlubování jazykových dovedností žáků, např. formou scének, prací s videomateriály, internetem, formou interaktivních cvičení, autentických materiálů. Zároveň se žáci seznamují s realitami anglicky mluvících zemí, což vede k pochopení jiných kultur.

Po obsahové stránce předmět rozvíjí témata probíraná v povinných hodinách anglického jazyka s kontextem na anglicky mluvící země: cestování a orientace v cizím prostředí, doprava, dovolená, sport, jídlo a pití, literatura, školství, hudba, bydlení, volný čas a zábava, svátky, hudba aj.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

4.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a

umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruuji a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- – využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení, osvojování si a využívání základních matematických pojmů a vztahů
- vytváření zásoby matematických nástrojů/početních operací, algoritmů, metod řešení úloh

- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových úloh, k poznávání, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení

4.2.1. Matematika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Matematika jako vyučovací předmět si klade za cíl naučit děti základní algebraické (v nižších ročnících aritmetické) a geometrické postupy, ukázat jim jejich provázanost s ostatními přírodními vědami a s jejich pomocí řešit situace a problémy v běžném životě. Zároveň předmět rozvíjí v žácích paměť, představivost, schopnost abstraktního myšlení, logického úsudku a kritického uvažování. Přitom se vytváří rysy osobnosti jako je vytrvalost a pracovitost.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 4 hodiny v 1., 6. a 9., ročníku a 5 hodin v 2. – 5. a 7. a 8. ročníku, časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

Výuka probíhá zpravidla v běžných třídách, někdy v učebně informatiky nebo v učebně s interaktivní tabulí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

1. – 5. ročník:

Kompetence k učení:

- orientuje se v čase, v prostoru
- pozorně naslouchá
- podle pokynu učitele bez problémů přechází od práce individuální k práci skupinové
- respektuje a přejímá vybrané vhodné způsoby a metody práce
- poznává užívané termíny
- dokáže posoudit, zda se zlepšil nebo zhoršil v určité činnosti
- propojuje znalosti, schopnosti z několika různých oborů (předmětů)

Kompetence k řešení problémů:

- hledá řešení problémů se spolužáky pod vedením učitele
- orientuje se ve struktuře učebnice, sešitu
- pochopí podstatu problému, vyhledává informace, které vedou k jeho řešení
- ověřuje si správnost řešení, různá řešení konzultuje s učitelem

Kompetence komunikativní:

- přiměřeně reaguje na zadané úkoly

- čte s porozuměním (jednodušší texty)
- používá různé informační zdroje přiměřené věku

Kompetence sociální a personální:

- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- podílí se aktivně na činnosti ve skupině
- dokáže nabídnout pomoc

Kompetence občanské:

- rozlišuje správné a špatné chování a jednání

Kompetence pracovní:

- adaptuje se a respektuje školní prostředí
- respektuje pravidelný denní řád (přesný začátek a konec vyučování, délka hodin a přestávky, rozvrh hodin, domácí úkoly)
- plní zadané úkoly dle pokynů
- dbá na pořádek na svém pracovním místě

Kompetence digitální:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

6. – 9. ročník:

Kompetence k učení:

- osvojuje si základní matematické pojmy
- vytváří zásoby matematických nástrojů (pojmu a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívá prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhaduje výsledek
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

- zdůvodňuje matematické postupy
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- učí se věcně argumentovat
- respektuje názory druhých

Kompetence občanské

- respektuje názory ostatních
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence pracovní

- zdokonaluje svůj grafický projev

Kompetence digitální

- na konci základního vzdělávání žák: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít; využívá výukové aplikace
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, zpracuje data do tabulky
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce (kalkulátor)

1. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

Číslo 0 – 20	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • počítá předměty v daném souboru • vytváří soubory s daným počtem prvků • podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovná soubory (i bez počítání) • využívá univerzální modely čísel • čte a píše číslice • porovnává čísla do 20, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel • zobrazí číslo na číselné ose • správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi • sčítá a odčítá přirozená čísla 0–20 bez přechodu přes desítku • řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku • řeší slovní úlohy s využitím vztahu o n více a o n méně • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze–nákupy do 20 korun • uvede příklad využití platební karty • používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 20 • číselná osa • vztahy menší, větší, =, +, – • manipulace s předměty • sčítání a odčítání do 20 bez přechodu • slovní úlohy • seznámení s matematickými symboly, značkami a zápisy • orientace a čtení matematických zápisů • finanční gramotnost
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy • pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary • porovná rovinné útvary stejného typu 	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • orientace v prostoru – před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole • porovnávání – větší, menší, stejný, nižší, vyšší

podle velikosti

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• čte a nastavuje celé hodiny• orientuje se ve struktuře času• orientuje se v jednoduchých schématech• doplní zadanou tabulku• zaznamenává jednoduché situace související s časem	<ul style="list-style-type: none">• struktura času – hodina, den, týden, měsíc, rok• tabulky a schémata

2. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> situací běžného života samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel zapisuje a čte čísla v daném oboru počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost zobrazí číslo na číselné ose využívá číselnou osu k porovnávání čísel orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojčíferné číslo s jednocíferným i dvojčíferným číslem s přechodem násobků deseti násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobků řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení řeší slovní úlohy s využitím vztahu o n-více, o n-méně odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy pozná české mince a bankovky, uvede příklad využití platební karty, odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> číselný obor 0 – 100 zápis čísel porovnávání čísel lichá a sudá čísla počítá s penězi peníze – způsoby placení řád jednotek a desítek násobilka 2, 3, 4, 5, 10 součet a rozdíl strategie řešení úloh z běžného života orientace a čtení matematických zápisů finanční gramotnost

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> rovinné útvary – lomená a křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka tělesa – krychle, koule, kvádr, válec, kužel, jehlan – pozná práce s pravítkem jednotky délky

<ul style="list-style-type: none"> • změří délku úsečky, používá jednotky délky • provádí odhad délky úsečky 	
--	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sleduje jednoduché závislosti na čase • čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři • používá vhodné časové jednotky • doplňuje tabulky a posloupnosti čísel • provádí odhady délky a množství 	<ul style="list-style-type: none"> • hodiny, celá hodina • měření délky • orientace a čtení tabulek

3. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje a čte čísla v daném oboru • počítá po jednotkách, desítkách a stovkách • porovnává čísla • zobrazí číslo na číselné ose a jejich úsecích • využívá číselnou osu k porovnávání čísel • rozloží číslo v desítkové soustavě • sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta • násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobků • násobí z paměti dvojčíselná čísla jednocíselným činitelem mimo obor malé násobilky • násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel • používá závorky při výpočtech • řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu o n více, o n méně, n-krát více, n-krát méně • ovládá jednoduché řešitelské strategie • zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení • používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> • číselný obor 0 – 1 000 • zápis čísel • znázornění a porovnávání čísel na číselné ose • číselná osa – nástroj modelování • rozklad čísla v desítkové soustavě • zápis čísla v desítkové soustavě • násobilka 6, 7, 8, 9 • nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla • slovní úlohy • užití závorek • řešitelské strategie – pokus – omyl, vyčerpání všech možností, zjednodušování • finanční gramotnost
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: ŘPRD</p>	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, využívá jich v situacích běžného života • čte a sestavuje tabulky násobků • doplňuje tabulky a posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • určování času, převádění jednotek času • práce s údaji – jízdní řád • teplota, teploměr, stupeň Celsia • evidence sportovních výkonů • tabulky jako nástroj pro řešení úloh

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí měří a odhaduje délku úsečky třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran rozezná a modeluje jednoduché osově souměrné útvary v rovině, uvede konkrétní příklady 	<ul style="list-style-type: none"> přímka, polopřímka, úsečka jednotky délky a jejich převody jednoduché rovinné osově souměrné útvary klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný)

4. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> využívá při počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení čte a zapisuje čísla v daném oboru počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem písemně dělí jednociferným dělitelem účelně propojuje písemné i pamětné počítání (používá římské číslice při zápisu čísel) zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením) provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulaátoru řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu o n–více(méně), n–krát více (méně) využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> číselný obor 0 – 1 000 000 komutativnost a asociativnost písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení římské číslice hospodaření domácnosti – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti zaokrouhlování čísel odhad a kontrola výsledků matematizace reálné situace slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi řešení úloh s úsudkem číselné a obrázkové řady finanční gramotnost vypracování a odevzdání zadané práce přes Učebnu Google

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí a zapisuje jednoduchá pozorování používá tabulky k evidenci, modelování a 	<ul style="list-style-type: none"> zásady sběru a třídění dat strukturovaná tabulka

řešení různých situací • vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram	• sloupkové diagramy
---	----------------------

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady rýsování • narýsuje přímku, vyznačí polopřímku • narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti • měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi • sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky • určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou • určí vzájemnou polohu přímek v rovině • určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná • používá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary • určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru • rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady rýsování • rýsování jednoduchých rovinných útvarů • čtvercová síť • jednotky délky a jejich převody • grafické sčítání a odčítání úseček • obvod mnohoúhelníku • vzájemná poloha přímek v rovině – rovnoběžky, různoběžky, kolmice • jednotky obsahu • osová souměrnost rovinného útvaru • kružnice a její poloměr

5. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

číslo a početní operace	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě porovnává čísla a znázorňuje je na číselné ose a jejích úsecích písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla písemně odčítá dvě přirozená čísla písemně násobí až čtyřciferným činitelem písemně dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačtoru) zaokrouhluje přirozená čísla na miliony provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulačtoru řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose porozumí významu znaku „–“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> číselný obor 0 – miliarda písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení zaokrouhlování fáze řešení problému – zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi přirozená čísla, celá čísla, zlomky, desetinná čísla vypracování a odevzdání zadané práce přes Učebnu Google

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá z textu data podle zadaného kritéria • zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta • používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> • statistické údaje a jejich reprezentace • kruhový diagram • finanční produkty – úspory
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je 	<ul style="list-style-type: none"> • magické čtverce • pyramidy • sudoku

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů • sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou • určí obsah rovinného obrazce • narýsuje kružnici s daným poloměrem • určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce základních geometrických rovinných útvarů (čtverec, obdélník, kružnice) • konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku • obsah čtverce a obdélníku • jednotky obsahu • konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem • složené obrazce ve čtvercové síti • kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • prostorová představivost

6. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 0, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ ARITMETICKÉHO UČIVA 1. STUPNĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel, řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla • aritmetické operace • slovní úlohy

OPAKOVÁNÍ GEOMETRICKÉHO UČIVA 1. STUPNĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary • užívá jednoduché konstrukce • měří a odhaduje délku úsečky • určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary • určuje, charakterizuje a třídí základní rovinné a prostorové útvary • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • bod, přímka, polopřímka, úsečka, délka, osa a střed úsečky • jednotky délky a jejich převody • lomená čára, délka lomené čáry • čtverec, kružnice, kruh, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) • obvod a obsah obrazce

DESETINNÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek část • analyzuje a řeší jednoduché problémy, navrhuje konkrétní situace s desetinnými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem • číselná osa • porovnávání • zaokrouhlování • rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě

<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje s danou přesností • provádí základní početní operace v oboru kladných racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání, odčítání, násobení a dělení des. čísla 10, 100, 1000 • násobení a dělení des. čísla přirozeným a desetinným číslem • aritmetický průměr • převody jednotek: délka, hmotnost, obsah
--	--

OBSAH A OBVOD OBDÉLNÍKU A ČTVERCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtverce a obdélníku • narýsuje čtverec a obdélník • užívá znalosti při řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • obvod čtverce a obdélníku • obsah čtverce a obdélníku • převody jednotek • slovní úlohy na obvod a obsah

TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání • načrtne a sestrojí síť krychle a kváдру • odhaduje a vypočítává povrch těles • používá znalosti při řešení úloh z praxe • analyzuje vlastnosti těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • krychle, kvádr • načrt těles • síť krychle, kváдру • povrch krychle, kváдру • jednotky objemu • objem krychle, kváдру • slovní úlohy

ÚHEL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá potřebnou matematickou symboliku • určuje velikost úhlu měřením, výpočtem a pomocí vlastností • používá základní matematické postupy pro práci s úhlem 	<ul style="list-style-type: none"> • definice, zápis • osa úhlu • přenášení • velikost, měření • porovnávání • druhy úhlů • sčítání a odčítání • násobení a dělení dvěma • dvojice úhlů (vrcholové, vedlejší, sou-

	hlasné, střídavé)
--	-------------------

TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá potřebnou matematickou symboliku odhaduje a vypočítá obvod zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti trojúhelníku při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů načrtne a sestrojí trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> popis SSS, trojúhelníková nerovnost, obvod vnitřní a vnější úhly rozdělení podle úhlů a stran příčky (střední příčka, těžnice, výška) kružnice opsaná, vepsaná trojúhelníku

DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> navrhne, modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> násobek dělitel prvočíslo, číslo složené největší společný dělitel nejmenší společný násobek znaky a kritéria dělitelnosti

OSOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí osu souměrnosti překládáním papíru načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti určí osově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> pojmy shodné útvary samodružné body střed, osa úsečky osově souměrné útvary
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsu- 	<ul style="list-style-type: none"> číselné a logické řady

<p>dek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <ul style="list-style-type: none">• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none">• číselné a obrázkové analogie• logické a netradiční geometrické úlohy
--	---

7. ROČNÍK – DOTACE: 3 + 2, POVINNÝ

DĚLENÍ CELKU NA ČÁSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje se zlomky a smíšenými čísly užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem využívá potřebnou matematickou symboliku používá početní operace se zlomky v praktických úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> celek, část celku souvislost mezi zlomkem a desetinným číslem základní tvar převrácené číslo, smíšené číslo rozšiřování, krácení, porovnávání početní operace složený zlomek slovní úlohy

CELÁ A RACIONÁLNÍ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých čísel a racionálních čísel využívá znalosti při řešení praktických úloh analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát 	<ul style="list-style-type: none"> sčítání, odčítání, násobení a dělení čísla navzájem opačná periodická čísla číselná osa početní operace s racionálními čísly

POMĚR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek – část pracuje s měřítky map a plánů vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem 	<ul style="list-style-type: none"> odvození pojmu krácení, rozšiřování převrácený poměr zvětšování, zmenšování rozdělení v určitém poměru postupný poměr měřítko plánu a mapy
<p>pokrytí průřezových témat: EV: E</p>	

PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností zpracovává získaná data do tabulky a grafu 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi veličinami úměra trojčlenka slovní úlohy nákresy, tabulky a grafy úměrností příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti
PROCENTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe pojmy procento a promile aplikuje získané znalosti při řešení úloh z praxe řeší praktické úlohy i pro případ, že procentová část je větší než celek chápe a využívá souvislosti mezi desetinnými čísly, procenty a zlomky 	<ul style="list-style-type: none"> procento promile základ, procentová část, počet procent jednoduché úrokování řešení úloh z praxe
<p>pokrytí průřezových témat: VDO: PD MeV: KČVMS, IVMSR EV: E</p>	

SHODNOST A STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti určí středově souměrný útvar porovná vlastnosti osově a středově souměrných útvarů využívá potřebnou matematickou symboliku využívá dovednosti v praktických úlohách načrtne a sestrojí rovinné útvary využívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> pojem shodnost shodná zobrazení věty o shodnosti trojúhelníků středová souměrnost útvary středově souměrné
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

TROJÚHELNÍKY A ČTYŘÚHELNÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá potřebnou matematickou symboliku načrtne a sestrojí rovinné útvary zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> trojúhelník – věty sss, sus, usu rovnoběžník lichoběžník obvody a obsahy

HRANOLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostoro- vá tělesa a analyzuje jejich vlastnosti načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině – volné rovnoběžné promí- tání odhaduje a vypočítá objem a povrch těles účelně využívá kalkulátor analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematic- kého aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> pojem náčrt síť povrch a objem řešení úloh z praxe

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsu- dek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkou- maných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a doved- nosti z různých tematických a vzděláva- cích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy

8. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

DRUHÁ MOCNINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem a užívá ve výpočtech druhou mocninu účelně využívá kalkulátor a MFCH tabulky zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností používá exponenciální zápis čísel řeší praktické úlohy – obsahy, povrchy a objemy 	<ul style="list-style-type: none"> pojem druhá mocnina umocňování z paměti, pomocí tabulek a kalkulátoru čtvercová čísla porovnávání odhady slovní úlohy

DRUHÁ ODMOCNINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem a užívá ve výpočtech druhou odmocninu účelně využívá kalkulátor a MFCH tabulky zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností řeší praktické úlohy – obsahy, povrchy a objemy 	<ul style="list-style-type: none"> pojem druhá odmocnina odmocňování z paměti, pomocí tabulek a kalkulátoru porovnávání odhady slovní úlohy

PYTHAGOROVA VĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe smysl Pythagorovy věty a užívá ji při řešení pravoúhlého trojúhelníku užívá Pythagorovu větu v úlohách z praxe v rovině i prostoru účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> pojem PV věta obrácená k PV pythagorejská čísla PV v rovině PV v prostoru
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: JE</p>	

MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe princip mocnin a aplikuje je na praktických úlohách užívá pravidla pro počítání s přirozeným mocnitelem 	<ul style="list-style-type: none"> pojem třetí mocnina a odmocnina přirozený exponent záporný exponent exponenciální zápis čísla pravidla pro počítání s mocninami užití v praxi – objemy těles

VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem výraz určuje hodnotu výrazu matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných 	<ul style="list-style-type: none"> číselné výrazy hodnota číselného výrazu zápis textu matematickým výrazem proměnná, výrazy s proměnnými výrazy v praxi
MNOHOČLENY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem mnohočlen sčítá, odčítá a násobí mnohočleny provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> pojem mnohočlen sčítání a odčítání násobení jednočlenem a mnohočlenem vzorci (mocnina dvojčlenu, ...) rozklad na součin vytýkáním a pomocí vzorců

LINEÁRNÍ ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí řešit lineární rovnice využitím ekvivalentních úprav formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic vyjádří neznámou ze vzorců používaných v matematice, fyzice a chemii 	<ul style="list-style-type: none"> rovnost, rovnice ekvivalentní úpravy rovnic řešení lineárních rovnic rovnice v praktických úlohách slovní úlohy výpočet neznámé ze vzorce

KRUŽNICE A KRUH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí kružnici a kruh • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti kružnic a přímek při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • odhaduje a vypočítává délku kružnice, obvod a obsah kruhu • využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • kružnice a kruh • vzájemná poloha kružnice a přímky • dvě kružnice • Thaletova kružnice • Ludolfovo číslo • délka kružnice a obvod kruhu • obsah kruhu • úlohy z praxe

ROTAČNÍ VÁLEC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní vlastnosti válce • načrtne a sestrojí síť válce • odhaduje a vypočítává objem a povrch válce • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • popis tělesa • náčrt • síť • povrch a objem • řešení úloh z praxe

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na představivost, aplikuje a kombinuje poznatky • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • množiny bodů dané vlastnosti v rovině • konstrukce trojúhelníku • konstrukce čtyřúhelníku • pravidelné mnohoúhelníky • vzdálenost bodu od přímky

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsu- 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické řady

<p>dek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <ul style="list-style-type: none">• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none">• číselné a obrázkové analogie• logické a netradiční geometrické úlohy
--	---

9. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 0, POVINNÝ

PODOBNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • užívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků • užívá logickou úvahu a kombinační úsudky při řešení úloh a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • využívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníku • využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem podobnost • poměr podobnosti • podobné útvary • věty o podobnosti trojúhelníků • grafické využití • goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku • výpočty z pravoúhlého trojúhelníku • řešení úloh z praxe

ROVNICE O DVOU NEZNÁMÝCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem soustava rovnic • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché úlohy • modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnice o dvou neznámých • soustava dvou rovnic o dvou neznámých • metoda dosazovací a sčítací • řešení slovních úloh

FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe definici funkce • vyjadřuje funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti podle grafu • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • řeší úlohy na soustavy rovnic graficky • využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem funkce • definiční obor • obor hodnot • graf funkce • lineární funkce a její vlastnosti • funkce nepřímé úměrnosti a její vlastnosti • pravoúhlá soustava souřadnic • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti • grafické řešení soustav rovnic

	<ul style="list-style-type: none"> užití v praktickém životě (příklady závislosti, nákresy, grafy, tabulky)
--	--

JEHLAN, ROTAČNÍ KUŽEL, KOULE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje jehlan, kužel, kouli, popisuje jejich vlastnosti načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele odhaduje a vypočítá objem a povrch těchto těles analyzuje a řeší geometrické úlohy využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> popis tělesa náčrt síť povrch a objem řeší úlohy z praxe

ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší aplikační úlohy na procenta matematizuje jednoduché reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> úrok jistina úroková doba, období úroková míra složené úrokování převody měn
<p>pokrytí průřezových témat: MeV: KČVMS, IVMSR</p>	

ZÁKLADY STATISTIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů vyhledá, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem získává informace z tabulek a grafů 	<ul style="list-style-type: none"> statistické šetření diagramy četnost znaku, aritmetický průměr modus a medián příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti
<p>pokrytí průřezových témat: VDO: PD</p>	

MeV: KČVMS, IVMSR

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none">• číselné a logické řady• číselné a obrázkové analogie• logické a netradiční geometrické úlohy

4.3. Informatika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. Velkou pozornost věnujeme i smysluplnému využití 3D tisku.

IT dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat
- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím

- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

5. ročník:

Kompetence k učení:

- orientuje se v dětských encyklopediích, vyhledává informace – převážně při skupinové práci a s pomocí učitele
- respektuje a přejímá vybrané vhodné způsoby a metody práce
- poznává užívané termíny
- učí se díky vhodné motivaci
- dokáže posoudit, zda se zlepšil nebo zhoršil v určité činnosti
- klade otázky pro lepší pochopení a ujasnění si problému, procesu učení
- vyhledává a třídí základní informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů:

- rozpoznává nebezpečné situace
- umí problém sdělit kompetentní osobě
- pochopí podstatu problému, vyhledává informace, které vedou k jeho řešení
- přemýšlí o příčinách problému
- ověřuje si správnost řešení, různá řešení konzultuje s učitelem
- nenechá se odradit případnými neúspěchy
- rozvíjí schopnost čerpat poučení z neúspěchů a omylů

Kompetence komunikativní:

- přiměřeně reaguje na zadané úkoly
- diskutuje o problému (ze svého života, médií – televize, časopisy)
- čte s porozuměním (jednodušší texty)
- používá různé informační zdroje přiměřené věku – časopisy, encyklopedie, televize, noviny, elektronické zdroje

Kompetence sociální a personální:

- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, šikanu a dovede se bránit
- nenarušuje příjemnou atmosféru ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří příjemnou atmosféru ve skupině
- podílí se aktivně na činnosti ve skupině
- dokáže nabídnout pomoc

Kompetence občanské:

- vnímá negativní jevy ve společnosti
- dokáže se vcítit do problémů ostatních (např. kamaráda atd.)
- zná zásady hygieny
- zná telefonní čísla první pomoci a použije je v případě nutnosti
- rozlišuje správné a špatné chování a jednání
- poukazuje na negativní jevy ve společnosti

Kompetence pracovní:

- respektuje pravidelný denní řád (přesný začátek a konec vyučování, délka hodin a přestávek, rozvrh hodin)
- rozumí zadání jednoduchých pracovních úkolů
- seznamuje se s povinnostmi řídit se danými pravidly (bezpečnostními, pracovními...)
- plní zadané úkoly dle pokynů
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce
- dbá na pořádek na svém pracovním místě, není mu lhostejná estetika pracovního prostředí

Kompetence digitální:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

6. - 9. ročník

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k samostatnému, systematickému zpracování a vyhodnocování informací, ke spolupráci s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů

- učitel učí žáky chápat, že úkoly nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- učitel vede žáky k vytvoření algoritmu v dané úloze

Kompetence komunikativní

- žáci se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty nebo školního informačního systému
- učitel vede žáky, aby při komunikaci dodržovali vžitě konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k dodržování informační etiky (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla,...)
- při zpracovávání informací jsou žáci učitelem vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- zadáváním různých prací rozvíjet u žáků schopnost uspět v konkurenci při podnikání

Kompetence digitální

- žáci ovládají digitální zařízení, aplikace a služby včetně školního IS za účelem jejich dalšího vzdělávání
- žáci jsou vedeni k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě, ochraně
- a sdílení dat, informací a digitálního obsahu takovými postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci vytváří a editují digitální obsah, kombinují různé formáty a vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci se učí automatizovat rutinní činnosti, zefektivnit pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce
- žáci předcházejí situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, stejně jako jejich tělesné či duševní zdraví
- žáci jsou vedeni k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

- žáci využívají práci s daty a algoritmy pro osobní potřebu i jako přípravu pro uplatnění na trhu práce

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením 	<ul style="list-style-type: none"> digitální zařízení zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace ovládání myši kreslení čar, vybarvování používání ovladačů ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) kreslení bitmapových obrázků psaní slov na klávesnici editace textu ukládání práce do souboru otevírání souborů přehrávání zvuku
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PH</p>	

PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> využití digitálních technologií v různých oborech ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele práce se soubory propojení technologií, internet sdílení dat, cloud technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) uživatelské jméno a heslo osobní údaje, bezpečnost na sociálních sítích

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sestavuje a testuje symbolické zápisy 	<ul style="list-style-type: none"> sestavení programu a oživení robota

<p>postupů</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání světelného výstupu • ovládání motoru • opakování příkazů • ovládání klávesnicí – události • ovládání pomocí senzoru
--	--

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu • 	<ul style="list-style-type: none"> • piktogramy, emodži • kód • přenos na dálku, šifra • pixel, rastr, rozlišení • tvary, skládání obrazce

MULTIMEDIÁLNÍ PREZENTACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduché multimediální prezentace • chápe základy autorských práv 	<ul style="list-style-type: none"> • co je multimediální prezentace • práce v prezentačním programu • šablony, schémata • vkládání obrázků • zdroje
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

5. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ZPRACOVÁNÍ FOTEK A VIDEA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí základní úpravy fotografií a videí 	<ul style="list-style-type: none"> ořez, filtry, expozice text do obrázku stříh hudba do pozadí titulky
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

ÚVOD DO PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplňuje posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplňuje prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<ul style="list-style-type: none"> data, druhy dat doplňování tabulky a datových řad kritéria kontroly dat řazení dat v tabulce vizualizace dat v grafu graf, hledání cesty schémata, obrázkové modely model

PRÁCE S TEXTEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s textem, účelně využívá vhodné nástroje v textovém editoru zpracovává a třídí informace, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví vyhledává obrázky na internetu a pracuje s nimi i v textovém editoru 	<ul style="list-style-type: none"> základní funkce textového editoru (formát písma, formát odstavce) zpracování získaného textu práce se schránkou vkládání objektů (obrázek, automatické tvary) práce s dokumentem (ukládání, tisk, prohlížení,...)

MULTIMEDIÁLNÍ PREZENTACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá další nástroje v prezentacích chápe základy autorských práv 	<ul style="list-style-type: none"> odrážky a číslování šablony, schémata přechody, vkládání videa a zvuku zdroje
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém 	<ul style="list-style-type: none"> příkazy a jejich spojování opakování příkazů pohyb a razítkování ke stejnému cíli vedou různé algoritmy vlastní bloky a jejich vytváření kombinace procedur
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí 	<ul style="list-style-type: none"> systém, struktura, prvky, vztahy

6. ROČNÍK – DOTACE: 1+0, POVINNÝ

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla 	<ul style="list-style-type: none"> přenos informací, standardizované kódy znakové sady přenos dat, symetrická šifra identifikace barev, barevný model vektorová grafika zjednodušení zápisu, kontrolní součet binární kód, logické A a NEBO

PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů 	<ul style="list-style-type: none"> data v grafu a tabulce evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce kontrola hodnot v tabulce filtrování, řazení a třídění dat porovnání dat v tabulce a grafu řešení problémů s daty

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<ul style="list-style-type: none"> školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace elektronická pošta

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření programu Opakování Podprogramy
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

VEKTOROVÁ A 3D GRAFIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe rozdíl mezi vektorovou a rastrovou grafikou vytváří jednoduché vektorové obrázky pomocí grafického editoru využívá vektorový editor k rozvržení stránky vyhledává obrázky na internetu a pracuje s nimi v grafickém editoru vytvoří a vytiskne jednoduchý 3D model 	<ul style="list-style-type: none"> princip práce s vektorovou grafikou základní orientace v panelech nástroj základní tvary výplně rozbití na křivky, práce s křivkami rozvržení objektů na stránce 3D grafika - základ

ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ POMOCÍ TEXTU A PREZENTACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří vlastní textové dokumenty dodržuje základní typologická pravidla vytváří vlastní multimediální prezentace pracuje s několika programy naráz, informace z jednoho programu používá v jiném 	<ul style="list-style-type: none"> tvorba a úprava textu tvorba a úprava multimediální prezentace základní typologická pravidla autorská práva

• dodržuje zásady autorství	

7. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 0, POVINNÝ

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problém 	<ul style="list-style-type: none"> opakování s podmínkou události, vstupy objekty a komunikace mezi nimi

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<ul style="list-style-type: none"> standardizovaná schémata a modely ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu orientované grafy, automaty modely, paralelní činnost

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> nainstaluje a odinstaluje aplikaci 	<ul style="list-style-type: none"> datové a programové soubory a jejich

<ul style="list-style-type: none"> uloží textové, grafické, zvukové a multi-mediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<ul style="list-style-type: none"> asociace v operačním systému správa souborů, struktura složek instalace aplikací domácí a školní počítačová síť fungování a služby internetu princip e-mailu metody zabezpečení přístupu k datům role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)
---	---

PRÁCE S FOTOGRAFIÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává fotografie zpracovává fotografie v programu určeném k úpravě fotografií uvědomuje si upravování fotografií a videí v médiích vytváří fotomontáže 	<ul style="list-style-type: none"> fotografie a její parametry změna velikosti fotografií základní úpravy fotografií (změna velikosti, ořezávání, kontrast a jas, histogram, redukce červených očí, retuše) transport fotografií do jiných programů fotomontáže

3D GRAFIKA, 3D TISK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> stahuje a prohlíží 3D obrázky vytváří a tiskne jednoduché 3D objekty 	<ul style="list-style-type: none"> 3D grafika základní manipulace s pracovní plochou vytváření jednoduchých objektů 3D tisk vlastního návrhu

8. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 0, POVINNÝ

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 	<ul style="list-style-type: none"> sestavení a oživení robota sestavení programu s opakováním, s rozhodováním používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) čtení programu projekt Můj robot

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<ul style="list-style-type: none"> relativní a absolutní adresy buněk použití vzorců u různých typů dat funkce s číselnými vstupy funkce s textovými vstupy vkládání záznamu do databázové tabulky řazení dat v tabulce filtrování dat v tabulce zpracování výstupů z velkých souborů dat

MÉDIA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> upravuje a stříhá audio upravuje a stříhá video vytváří jednoduché animace 	<ul style="list-style-type: none"> základní úprava a střih zvukových záznamů základní úprava a střih videosouborů

•	• jednoduché animace
---	----------------------

VEKTOROVÁ GRAFIKA, 3D GRAFIKA, 3D TISK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří náročnější vektorové 2D i 3D objekty tiskne 3D objekty 	<ul style="list-style-type: none"> křivky, vrstvy, seskupování, logické operace metoda Litophane 3D tisk vlastního návrhu

9. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 0, POVINNÝ

TABULKOVÝ EDITOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s tabulkami v tabulkovém editoru ovládá základní funkce tabulkového editoru 	<ul style="list-style-type: none"> základní editace buňky logické řady ukládání, prohlížení řazení dat filozofie práce s tabulkovým editorem základní editace buňky ohraničení, stínování základní vzorce grafy

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> hardware a software složení současného počítače a principy fungování jeho součástí operační systémy: funkce, typy, typické využití komprese a formáty souborů fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) sítě typy, služby a význam počítačových sítí fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa struktura a principy Internetu, datacentra, cloud web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) bezpečnost bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat digitální identita

	<ul style="list-style-type: none"> • digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies
--	---

ALGORITMIZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků 	<ul style="list-style-type: none"> • programovací projekt a plán jeho realizace • popsání problému • testování, odladění, odstranění chyb

3D GRAFIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří náročnější vektorové 2D i 3D objekty • tiskne 3D grafiku 	<ul style="list-style-type: none"> • křivky, vrstvy, seskupování, logické operace • 3D tisk vlastního návrhu

ANIMACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří a sestříhá jednoduchou animaci 	<ul style="list-style-type: none"> • políčková animace

4.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Oblast je členěna do předmětů Přírodověda, Vlastivěda a Přírodopis. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

4.4.1. Prvouka

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho. Obsah učiva se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si prvotní ucelený obraz světa. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací. Důležité je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny v 1., 2. a 3. ročníku. Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP

Výuka probíhá zpravidla v běžných třídách, někdy v učebně informatiky nebo v učebně s interaktivní tabulí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- klade dotazy k tématu
- orientuje se v čase, rodinných vztazích, v prostoru
- odpovídá na dotazy smysluplnou větou
- orientuje se v dětských encyklopediích, vyhledává informace
- pod vedením učitele pozoruje a experimentuje

Kompetence k řešení problémů:

- rozpoznává vhodné či nevhodné chování ke spolužákům i k dospělým, zaujímá postoj odpovídající svému věku (asertivní chování)
- učí se uvědomovat si zodpovědnost
- rozpoznává nebezpečné situace
- umí problém sdělit kompetentní osobě

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje své myšlenky
- naslouchá promluvám druhých, přiměřeně komunikuje s vrstevníky i dospělými (jednoduchý rozhovor)
- třídí materiály, vypráví podle obrázků

Kompetence sociální a personální:

- seznamuje se s pravidly chování obsaženými ve školním řádu a respektuje autoritu učitele, učí se spolupráci ve vztahu žák – učitel
- vnímá nespravedlnost, šikanu a dovede se bránit
- seznamuje se s právy a povinnostmi

Kompetence občanské:

- pozdraví, poděkuje
- zná telefonní čísla první pomoci
- poznává tradice a zvyky
- dokáže se vcítit do problémů ostatních (např. kamaráda atd.)
- seznamuje se s právy a povinnostmi
- zná zásady hygieny

Kompetence pracovní

- adaptuje se a respektuje školní prostředí
- respektuje pravidelný denní řád (přesný začátek a konec vyučování, délka hodin a přestávky, rozvrh hodin, domácí úkoly)
- seznamuje se s povinnostmi řídit se danými pravidly (bezpečnostními, pracovními...)

Kompetence digitální:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

1. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

PRVOUKA	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí školy popíše změny v nejbližším okolí rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině používá dotyková zařízení a PC- aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola, okolí školy, bezpečná cesta, školní řád, základní režimové návyky v průběhu dne a týdne významné budovy v okolí školy a bydliště ochrana životního prostředí
pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, MV, PL, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ MeV: FVMS MuV: LV EV: ŽP, VČP	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní příbuzenské vztahy v rodině, uplatňuje elementární poznatky o sobě a rodině odvodí význam a potřebu různých povolání a různých pracovních činností porovná, co mají děti společného a v čem se liší 	<ul style="list-style-type: none"> rodina a příbuzenské vztahy, mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny práce, zaměstnání, různá povolání vztahy mezi lidmi, pravidla slušného chování, vhodné chování k ostatním spolužákům
pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, MV, PL, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ MeV: FVMS MuV: LV EV: ŽP, VČP	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení situací v denním životě seznamuje se s minulostí obce, vypráví o lidových tradicích, zvycích doma 	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase (den, týden, měsíc, rok) lidové zvyky a tradice, státní svátky, významné dny

<ul style="list-style-type: none"> na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> tradice a zvyky v současnosti a minulosti
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, MV, PL, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ MeV: FVMS MuV: LV EV: ŽP, VČP</p>	
<p style="text-align: center;">ROZMANITOST PŘÍRODY</p>	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná proměny v přírodě pojmenuje volně žijící a domácí zvířata vyskytující se v obci a okolí, pozná některé rostliny, dodržuje pravidla chování v přírodě, ochrany životního prostředí provádí jednoduché pokusy, určuje společné a rozdílné vlastnosti materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika ročních období, pozorování změn počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období domácí a volně žijící zvířata, rostliny dle ročních období, ekologická pravidla výrobky běžné denní potřeby z různých materiálů
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, MV, PL, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ MeV: FVMS MuV: LV EV: ŽP, VČP</p>	
<p style="text-align: center;">ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p>	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje zdraví své ani jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci uplatňuje základní pravidla chování chodců v dopravním provozu reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času Určí vhodná místa pro hru a trávení volného času Ví, kdy použít čísla tísňového volání, 112, 150, 155, 158 Uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy, ze 	<ul style="list-style-type: none"> stavba člověka, jeho základní části, chrup, péče o něj, životní projevy a potřeby péče o zdraví, zdravá výživa, režim dne, zdravotní rizika kouření a pití alkoholu bezpečné chování v rizikovém prostředí, důležitá telefonní čísla dopravní výchova, základní pravidla chodců pravidla evakuace školy při mimořádných událostech (návěst) Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí

školy, charakterizuje nebezpečná místa	
pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, MV, PL, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ MeV: FVMS MuV: LV EV: ŽP, VČP	

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

PRVOUKA	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, školy, cesty na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení obec do obslužného centra a kraje, popíše změny v nejbližším okolí rozliší přírodní a umělé prvky v krajině, vyjádří její estetické hodnoty pojmenuje některá významná místa obce, regionu 	<ul style="list-style-type: none"> škola, adresa školy, okolí školy, práce s jednoduchým plánkem, organizace školního života, dopravní výchova, bydliště a okolí domov a vlast, části obce, orientace v obci, významná místa rozdíly mezi městem a vesnicí
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, K, ŘPRD VDO: OSŠ MeV: IVMSR, FVMS MuV: KD, LV EV: E, ŽP, VČP</p>	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi odvodí význam různých povolání a pracovních činností toleruje odlišnosti spolužáků, jejich předností i nedostatků 	<ul style="list-style-type: none"> rodina, náš domov, pravidla rodinného života různá povolání, volný čas a jeho využití zásady slušného chování, vztahy mezi lidmi
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, K, ŘPRD VDO: OSŠ MeV: IVMSR, FVMS MuV: KD, LV EV: E, ŽP, VČP</p>	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech porovnává minulost a současnost, uplatňuje poznatky o sobě a rodině 	<ul style="list-style-type: none"> určování času, den, týden, měsíc, roční období, rok, kalendáře, letopočet

<p>ně</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení v denním životě 	<ul style="list-style-type: none"> tradice, zvyky, pověsti regionu průběh lidského života, státní svátky a významné dny
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, K, ŘPRD VDO: OSŠ MeV: IVMSR, FVMS MuV: KD, LV EV: E, ŽP, VČP</p>	
<p style="text-align: center;">ROZMANITOST PŘÍRODY</p>	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovnává proměny v přírodě třídí některé přírodniny podle nápadných znaků, rozlišuje základní přírodní společenstva, dodržuje ohleduplné chování v přírodě provádí jednoduché pokusy, určuje společné a rozdílné vlastnosti materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> roční období, charakteristika změn v přírodě ovoce, zelenina, ovocné stromy, plody, přírodní společenstva, rostliny a živočišné volné přírody, hospodářská zvířata, ekologická pravidla výrobky běžné denní potřeby z různých materiálů
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, K, ŘPRD VDO: OSŠ MeV: IVMSR, FVMS MuV: KD, LV EV: E, ŽP, VČP</p>	
<p style="text-align: center;">ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p>	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky, využívá základních znalostí o lidském těle dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje zdraví své ani zdraví jiných odmítne komunikaci při setkání s neznámými lidmi uplatňuje základní pravidla silničního provozu reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> základní části lidského těla, péče o chrup, smysly, správná životospráva péče o zdraví, základy první pomoci, nemoc, úraz, prevence, zdravý životní styl, rizika kouření a užívání návykových látek bezpečné chování v rizikovém prostředí, důležitá telefonní čísla dopravní výchova, základní pravidla silničního provozu správné a bezpečné chování při mimořádných událostech ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • určí vhodná místa pro hru a trávení volného času • zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit • ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 	<ul style="list-style-type: none"> • zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi, aj.) • bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, K, ŘPRD VDO: OSŠ MeV: IVMSR, FVMS MuV: KD, LV EV: E, ŽP, VČP</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

PRVOUKA	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduché orientační náčrtky obce, rozlišuje nebezpečí ve svém okolí, používá nejdůležitější spojení na rodiče začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra, popíše změny ve své okolí rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> obec, části obce, orientace v obci, plán obce, minulost a současnost obce, bydliště a jeho okolí, škola a blízké okolí název obce a jejích částí, význačné orientační body, historická a památná místa, významné budovy v obci, významné osoby a funkce, symboly obce pozorování a popis místní krajiny, typy krajin, určování světových stran, orientační body v krajině, vliv krajiny na život lidí a naopak, práce s mapou, význam barev
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, MV, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ, OOSS, VMEGS: EAS, JE MeV: TMS MuV: LV, EP EV: ŽP, VČP, LAPŽP</p>	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností projevuje toleranci k různým odlišnostem spolužáků – barva pleti, rasa, původ, zdravotní postižení uplatňuje poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> příbuzenské vztahy v rodině, významné události a život rodiny profese rodičů a jiných členů rodiny, volný čas a jeho využití národnostní menšiny, lidé se zdravotním postižením, péče o ně a soužití s nimi orientace v čase, významná data, režim dne, fáze života
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, MV, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ, OOSS, VMEGS: EAS, JE MeV: TMS MuV: LV, EP EV: ŽP, VČP, LAPŽP</p>	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost pojmenuje některé kulturní a historické památky obce, významné události a osobnosti regionu, interpretuje pověsti spjaté s obcí 	<ul style="list-style-type: none"> kultura a historie naší obce tradice, zvyky, státní svátky, proměny způsobu života
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, MV, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ, OOSS, VMEGS: EAS, JE MeV: TMS MuV: LV, EP EV: ŽP, VČP, LAPŽP</p>	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše viditelné proměny v přírodě v průběhu roku třídí některé přírodniny podle určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů v okolí provádí jednoduché pokusy s látkami, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti, měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> reakce rostlin a živočichů na roční období živá a neživá příroda, voda, vzduch, oheň, půda, základní podmínky života na Zemi vlastnosti vody, vzduchu a přírodnin
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, MV, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ, OOSS, VMEGS: EAS, JE MeV: TMS MuV: LV, EP EV: ŽP, VČP, LAPŽP</p>	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje zdraví své ani zdraví jiných dodržuje základní hygienické a režimové návyky, projevuje vhodným chováním vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo, základní stavba a funkce, péče o zdraví, správná životospráva zdravý denní režim, základní hygienické návyky, první pomoc bezpečné chování v rizikovém prostředí,

<ul style="list-style-type: none"> • odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • uplatňuje základní pravidla silničního provozu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit • vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) • v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany • charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje • ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 , v modelové situaci použije správný způsob, komunikace s operátory tísňové linky, dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji 	<p>krizových situacích, služby odborné pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopravní výchova, základní pravidla silničního provozu • správné a bezpečné chování při mimořádných událostech • Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí • Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi, aj.) • bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, MV, ŘPRD, HPPE VDO: OSŠ, OOSS, VMEGS: EAS, JE MeV: TMS MuV: LV, EP EV: ŽP, VČP, LAPŽP</p>	

4.4.2. Vlastivěda

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Po obsahové stránce předmět připravuje žáky pro budoucí výuku zeměpisu. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si prvotní ucelený obraz světa. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných. Důležité je propojení předmětu s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny ve 4. a 5. ročníku. Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

Výuka probíhá zpravidla v běžných třídách, někdy v učebně informatiky nebo v učebně s interaktivní tabulí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- orientuje se v čase, rodinných vztazích, v prostoru
- odpovídá na dotazy smysluplnou větou
- orientuje se v dětských encyklopediích, vyhledává informace – převážně při skupinové práci a s pomocí učitele
- podle pokynu učitele bez problémů přechází od práce individuální k práci skupinové
- učí se díky vhodné motivaci
- mluví před kolektivem
- propojuje znalosti, schopnosti z několika různých oborů (předmětů)
- klade otázky pro lepší pochopení a ujasnění si problému, procesu učení
- vyhledává a třídí základní informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů:

- učí se uvědomovat si zodpovědnost
- orientuje se ve struktuře učebnice, sešitu

Kompetence komunikativní:

- vytváří, rozšiřuje a vhodně používá slovní zásobu
- přiměřeně reaguje na zadané úkoly
- písemně zaznamenává své myšlenky, názory a ústně je vyjadřuje

- porozumí a vhodně reaguje na promluvy druhých lidí
- používá různé informační zdroje přiměřené věku

Kompetence sociální a personální:

- podílí se aktivně na činnosti ve skupině
- buduje zdravé sebevědomí
- dokáže nabídnout pomoc
- aktivně se zapojuje do diskuse, reaguje na situace, čerpá z nich poučení

Kompetence občanské:

- vnímá negativní jevy ve společnosti
- poznává tradice a zvyky a s pomocí okolí se snaží je dodržovat
- rozlišuje správné a špatné chování a jednání

Kompetence pracovní

- rozumí zadání jednoduchých pracovních úkolů
- seznamuje se s povinnostmi řídit se danými pravidly (bezpečnostními, pracovními...)
- plní zadané úkoly dle pokynů

Kompetence digitální

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

VLASTIVĚDA	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje na mapě ČR vyhledává typické zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam zdůvodní základní význam památek 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v místě a prostoru práce s kompasem a mapou, určování světových stran orientace na mapě, druhy map, barvy na mapě, čtení z mapy ČR, zeměpisné, hospodářské a zemědělské údaje ČR, státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, představitelé našeho státu lidská práva, práva dítěte, Ústava ČR
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, MV, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OOSS MuV: KD, LV, PSSS EV: LAPŽP, VČP</p>	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest rozpozná ve svém okolí negativní chování a porušování základních lidských práv všímá si změn životního prostředí, hledá řešení ke zlepšení životního prostředí používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> předávání osobních zkušeností z cest mezilidské vztahy, základy slušného chování, školní řád pravidla dialogu a komunikace základní formy vlastnictví, peníze a jejich používání ekologické zásady, základní globální problémy vypracování a odevzdání zadané práce přes Učebnu Google
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, MV, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OOSS MuV: KD, LV, PSSS EV: LAPŽP, VČP</p>	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti• popíše dle ukázek způsob života a práce předků, porovná se současností, regionální specifika	<ul style="list-style-type: none">• čas, časová osa• pravěk, příchod Slovanů, Sámova a Velkomoravská říše• vznik českého státu, královské rody od Přemyslovců po první Habsburky• tradice a zvyky• státní svátky a významné dny
pokrytí průřezových témat: OSV: PL, MV, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OOS MuV: KD, LV, PSSS EV: LAPŽP, VČP	

5. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

VLASTIVĚDA	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, dodržuje zásady bezpečného pobytu a pohybu v přírodě rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje na mapách ČR, Evropy a globusu vyhledává na mapách a vyjmenovává jednotlivé světadíly, oceány na Zemi, významná evropská města a střediska cestovního ruchu používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> orientace na mapě a v prostoru světové strany, práce s mapou a kompasem orientace na mapách, zeměpisné pojmy Evropa a svět vypracování a odevzdání zadané práce přes Učebnu Google
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: MV, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OOSS, PDFZR VMEGS: FSZ, JE MuV: KD, LV, EP, M, PSSS EV: VČP</p>	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu u nás a v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a jejich zástupce v EU vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi a dodržuje pravidla pro soužití rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, dokáže obhájit svůj názor, připustí svůj omyl, hledá společná řešení rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> předávání osobních zkušeností z cest EU mezilidské vztahy, základy slušného chování pravidla dialogu a komunikace lidská práva, práva dítěte, školní řád základní formy vlastnictví, peníze a jejich používání základní globální problémy bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí

<ul style="list-style-type: none"> poukáže na změny životního prostředí, navrhuje možná řešení ke zlepšení 	
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: MV, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OOSS, PDFZR VMEGS: FSZ, JE MuV: KD, LV, EP, M, PSSS EV: VČP</p>	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy využívá různých informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam kulturních památek rozezná současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti srovnává a hodnotí na ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti, regionální specifiky objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> čas, časová osa české země za vlády Habsburků dějiny českých zemí od roku 1914 po současnost tradice a zvyky státní svátky a významné dny
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: MV, Ko, ŘPRD, HPPE VDO: OOSS, PDFZR VMEGS: FSZ, JE MuV: KD, LV, EP, M, PSSS EV: VČP</p>	

4.4.3. Přírodověda

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Obsah učiva se týká převážně fauny a flory, člověka a jeho zdraví, přírody, směřuje k dovednostem pro praktický život.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si prvotní ucelený obraz světa. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy.

Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací. Důležité je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu ve 4. ročníku a 2 hodiny v 5. ročníku. Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

Výuka probíhá zpravidla v běžných třídách, někdy v učebně informatiky nebo v učebně s interaktivní tabulí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- klade dotazy k tématu
- orientuje se v dětských encyklopediích, vyhledává informace – převážně při skupinové práci a s pomocí učitele
- podle pokynu učitele bez problémů přechází od práce individuální k práci skupinové
- pod vedením učitele pozoruje a experimentuje

Kompetence k řešení problémů:

- hledá řešení problémů
- orientuje se ve struktuře učebnice, sešitu
- přemýšlí o příčinách problému

Kompetence komunikativní:

- třídí materiály, vypráví podle obrázků
- přiměřeně reaguje na zadané úkoly
- písemně zaznamenává své myšlenky, názory a ústně je vyjadřuje

Kompetence sociální a personální:

- podílí se aktivně na činnosti ve skupině

- dokáže nabídnout pomoc
- aktivně se zapojuje do diskuse, reaguje na situace, čerpá z nich poučení

Kompetence občanské:

- zná telefonní čísla první pomoci a použije je v případě nutnosti
- rozlišuje správné a špatné chování a jednání
- uvědomuje si význam třídění odpadu

Kompetence pracovní

- adaptuje se a respektuje školní prostředí
- plní zadané úkoly dle pokynů
- chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí
-

Kompetence digitální

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PŘÍRODOVĚDA	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období rozlišuje jednotlivé etapy lidského života účelně plánuje svůj denní režim 	<ul style="list-style-type: none"> etapy vývoje člověka denní režim, plánování, uspořádání času
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, PL, Ko, MuV: KD EV: E, ŽP, LAPŽP, VČP</p>	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka zkoumá základní přírodní společenstva, vzájemné vztahy mezi organismy a přizpůsobení se organismů prostředí porovnává na základě pozorování základní projevy života, prakticky třídí organismy do známých skupin 	<ul style="list-style-type: none"> živá a neživá příroda, vztahy přírodní společenstva v jednotlivých ročních obdobích přírodní společenstva dělení organismů, práce s atlasy a klíči člověk a příroda, ekologie
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, PL, Ko, MuV: KD EV: E, ŽP, LAPŽP, VČP</p>	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě, rozlišuje aktivity, které člověka poškozují či ne provede jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí jej poznatků o lidském těle využívá k podpo- 	<ul style="list-style-type: none"> výživa a zdraví dopravní výchova, ochrana člověka při mimořádných událostech prevence návykových látek zdraví a jeho ochrana poskytnutí první pomoci, prevence úrazů

<p>ře zdravého způsobu života</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho ochranou • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k ostatním lidem • používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace, brutalita a jiné formy násilí v médiích • vypracování a odevzdání zadané práce přes Učebnu Google • bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, PL, Ko, MuV: KD EV: E, ŽP, LAPŽP, VČP</p>	

5. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

PŘÍRODOVĚDA	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti Vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • rozlišuje etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a technika • Země a Vesmír • vývoj člověka, etapy vývoje člověka • denní režim, plánování, uspořádání času • vypracování a odevzdání zadané práce přes Učebnu Google • bezpečnost v digitálním světě - zákaz focení kohokoliv, propojená školní zařízení, ochrana hesel, soukromí
pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, PL, MV, Ko MuV: EP, KD, EP EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, zdůvodní vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení • porovnává na základě pozorování základní projevy života, prakticky třídí organismy do známých skupin 	<ul style="list-style-type: none"> • fauna a flóra v jednotlivých podnebných pásech • dělení organismů, práce s atlasy, klíči • člověk a ekologie
pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, PL, MV, Ko MuV: EP, KD, EP EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat či poškozovat • využívá poznatků o lidském těle k vysvět- 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo, péče o zdraví • dopravní výchova, ochrana člověka při mimořádných událostech

<p>lení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře zdravého způsobu života</p> <ul style="list-style-type: none"> • účelně plánuje svůj režim s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelně způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • předvede v modelových situacích jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví, orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> • drogy, prevence návykových látek, služby poskytující poradenskou pomoc • zdravotní osvěta • první pomoc, prevence úrazů • partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PH, PL, MV, Ko MuV: EP, KD, EP EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP</p>	

4.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

4.5.1. Dějepis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět má dotaci 2 hodiny týdně od 6. do 9. ročníku, přesnější časové rozvržení učiva v jednotlivých ročnících je zaznamenáno v tematických plánech. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných ŠVP.

Výuka probíhá v běžné učebně doplněné dějepisnými mapami a jinými vhodnými pomůckami. Klademe důraz na základní orientaci v národních a světových dějinách, výuku v souvislostech, zaměřujeme se na začlenění regionálních dějin do historických souvislostí.

Zabýváme se popisem hospodářských, politických a sociálních poměrů, zkoumáním dějin techniky, vědy, kultury i umění.

Uvědomujeme si, že dějiny nejsou pouhým nahodilým nakupením jednotlivých událostí, ale že mají logiku, vnitřní řád a smysl. Výuka umožňuje orientaci v historickém čase, prostoru a následně v dějinných souvislostech.

Důležitým úkolem je odhalovat vztahy a souvislosti mezi jednotlivými událostmi, proto je důraz kladen na dějiny 19. a 20. století, kde jsou kořeny těchto jevů, vysvětlovat, proč tomu tak bylo nebo je, a to na úrovni politické, sociální, společenské, ekonomické i kulturní – porozumění současnosti a výhledy do budoucnosti nejsou možné bez poznání minulosti. Důležité je uvědomit si, že historické poznání je poznáním zprostředkovaným, je tedy nezbytná kritická analýza jednotlivých materiálů. Dějepis osvětluje žákům kořeny totalitních tendencí a projevů terorismu jakožto patologických jevů. Mezi nejdůležitější úkoly patří výchova k demokracii, toleranci a názorové pluralitě.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- chápat probírané oblasti v dějepisně–zeměpisném kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly

Kompetence k řešení problémů:

- vnímat nejružnější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejružnějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní:

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální:

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské:

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit

- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápat cíl a riziko podnikání
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení

Kompetence digitální:

- vést žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamovat žáky s různými možnostmi, jak propojit činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií
- klást důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učit je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí
- přispívat k porozumění a ke kritickému hodnocení historických jevů a problémů
- rozvíjet dovednosti žáků v oblasti vzájemné komunikace, zejména při vlastních interpretacích a prezentacích historických událostí, jevů a procesů
- rozvíjet rychlejší orientaci žáků v událostech moderních dějin a současného světa
- při práci s digitálními technologiemi se učit respektovat autorství zdrojů a informací

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO DĚJEPISU – ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti; dovede používat aktivně a účelně k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány dovede pracovat s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, s archiváliemi, s historickými ilustracemi a animacemi, s digitálními historickými mapami orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů historie, archeologie, kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí – muzea, knihovny, archivy práce s časovou osou (přímku), přiřazování dějů k ose – čas a prostor

PRAVĚK – POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu podle obrazových digitálních zdrojů popisuje pravěká zvířata, zbraně, nástroje, předměty denní potřeby a kulturní předměty pravěkých lidí objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj člověka – lovec, zemědělec, řemeslník a vývoj jeho náboženských představ faktory, které ovlivňují vývoj společnosti (poloha, podnebí...) doba kamenná, bronzová a železná

STAROVĚK	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozpozná souvislost mezi přírodními 	<ul style="list-style-type: none"> starověké civilizace – Mezopotámie,

<p>podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<p>Egypt, Čína, Indie</p> <ul style="list-style-type: none"> • starověká kultura a její vývoj • antické Řecko a Řím – Athény, Sparta, Alexandr Veliký, království X republika X císařství, náboženství • střední Evropa a její styky s antickým Středomořím
<p>pokrytí průřezových témat: VDO: PD VMEGS: JE</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

STŘEDOVĚKÁ EVROPA, KŘESŤANSTVÍ, OBJEVY A DOBÝVÁNÍ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady a webové stránky institucí 	<ul style="list-style-type: none"> nový etnický obraz Evropy – stěhování národů, vznik a vývoj raně středověkých státních útvarů základy křesťanství, jeho šíření, další významná náboženství středověku islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou zámořské objevy a počátky dobývání světa český stát a velmoci v 15. – 16. století
<p>pokrytí průřezových témat:</p> <p>VMEGS: JE</p>	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

NOVOVĚK A MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek • vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> • Třicetiletá válka • Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA • industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka • národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa • revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • kulturní rozrůzněnost doby • konflikty mezi velmocemi, kolonialismus
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: JE</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA, ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí žák vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války, s využitím písemných, zvukových a obrazových záznamů dobových svědectví žijících pamětníků dějinných událostí studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět problémy současnosti
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: MV, HPPE VMEGS: ES, JE VDO: PD</p>	

4.5.2. Výchova k občanství

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výchova k občanství vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Výuka se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Vede je k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Výchova k občanství učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti.

Výuka se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů a rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému společenství.

Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů a výchova k toleranci a respektování lidských práv.

Vzdělávání vychází z poznávání nejbližšího okolí bezprostředních mezilidských vztahů, které se opírá o životní praxi a aktuální životní zkušenosti žáků. Učební činnosti směřují k osvojování praktických dovedností a v jejich aplikaci v reálných životních situacích. Důraz je kladen na práci v realizačním týmu.

Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence.

Kompetence k učení:

- plánuje, organizuje a řídí si proces učení
- vyhledává a třídí informace a efektivně je užívá v učení a v praktickém životě
- zpracovává výpisky, výtah a dokáže vyhledávat podstatné jevy, rozlišovat podstatné od nepodstatného
- získává, uspořádává, zvažuje a hodnotí informace
- hodnotí proces vlastního učení
- sám sebe motivuje k učení a vytváří si optimální podmínky pro učení
- uvědomuje si potřebu stálého vzdělávání se
- získané poznatky používá v praktickém životě
- ze získaných poznatků vyvozuje závěry

Kompetence k řešení problémů:

- prakticky si ověřuje správnost řešení problémů, sleduje vlastní pokrok a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- činí uvážlivá rozhodnutí, z několika možností řešení problémů hledá tu nejvhodnější cestu
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí je

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se v logickém sledu v ústním i písemném projevu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- aktivně se zapojuje do diskuse, komunikuje ve skupině, naslouchá ostatním, respektuje názor ostatních
- přiměřenou formou argumentuje
- samostatně vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- spolupracuje ve skupině
- rozvíjí a rozšiřuje svou slovní zásobu
- rozpozná souvislost mezi pojmy a informacemi

Kompetence sociální a personální:

- umí přijímat různé role v týmu
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s ostatními při řešení daného úkolu
- dokáže přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské:

- chová se odpovědně
- plní své povinnosti
- chápe potřebu ochrany životního prostředí
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot a je schopen vcítit se do jejich situací
- uvědomuje si svá práva i povinnosti, respektuje práva druhých, chápe společenské normy
- respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví naše a jiných národů
- ctí, respektuje právní řád ČR

Kompetence pracovní:

- plní zadané úkoly dle pokynů
- má základní znalost právních předpisů
- zná zásady ochrany zdraví svého i ostatních

- chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí
- organizuje efektivitu práce v týmu
- dodržuje domluvená pravidla pro práci v týmu
- přichází s novými nápady a je schopen je zrealizovat (sám, v týmu)
- organizuje efektivitu práce v týmu
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a profesně se zaměřuje

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

• 6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<p>Život ve společnosti, ve škole, v rodině</p> <ul style="list-style-type: none"> společenské skupiny, rodina, kamarádi, školní třída, řešení názorového střetu povinná školní docházka, vklad vzdělání pro život život ve škole, školní řád rodina - funkce rodiny, podoby rodiny, užší a širší rodina rodokmen – příbuzenské vztahy rodinný řád, zvyky a rituály v rodině náhradní rodinná péče svatba, manželství, registrované partnerství vzájemná komunikace, tolerance, konflikt a jeho řešení <p>Místo, kde žijí, naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> domov žijí v obci, památná místa, významní rodáci obecní samospráva, kraje mapa veřejného dění a veřejných institucí v obci; internetové stránky obce digitální identita a digitální stopa – obecný pohled, osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana netiketa – přehled pravidel a jejich praktické používání; zásady autorského práva a jejich dodržování v praktických situacích (při práci s texty, obrázky a videi) vznik státu státní symboly České republiky, významné dny národnost, státní občanství, vlastenectví – co nás proslavilo, významné osobnosti <p>Já a okolní svět, kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> naši slavní předkové kultura, kultura ve světě, umění kulturní instituce, slušné chování

	<ul style="list-style-type: none"> • masová kultura, masmédia • kulturní bohatství <p>Život mezi lidmi, komunikace, pravidla</p> <ul style="list-style-type: none"> • společenská pravidla, lidská nesnášenlivost • způsoby komunikace • asertivita a agresivita • mají pravidla smysl • právní normy • morální pravidla, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti • společenská pravidla • důsledky porušování pravidel • šikana • násilí na dětech
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Ko, HPPE, ŘPRD VMEGS: JE MuV: KD, M VDO: OSŠ</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<p>Já a dospívání, osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> období lidského života, dospívání - puberta duševní vlastnosti osobnosti – temperament schopnosti, charakter, vůle potřeby, zájmy, hodnoty jak se vidím já, jak mě vidí ostatní osobní hodnoty, sebehodnocení, stereotypy v posuzování jiných lidí životní plány a cíle, adaptace na životní změny, seberozvoj pocity, city - ovládání citů - afekt, vášně, nálada, jak zvládat životní situace smysly, paměť životní styl, závislost, osobní hodnoty osobnosti naší země <p>Člověk mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> lidská setkání, spol. skupina - tolerance, kompromis, stereotyp vztahy mezi lidmi – autorita solidarita, altruismus a egoismus konflikt
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL, MV, Ko RSP, SaS, SRaSO, PH, K MuV: LV, EP</p>	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v 	<p>Já a hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnictví – hmotné a duchovní, formy vlastnictví duševní vlastnictví - postup pro oběti porušení práva na ochranu osobnosti majetek, zdraví - nejcennější majetek,

<p>hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, ze státního rozpočtu 	<p>rozdílná životní úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> • hospodaření s penězi, majetkem, majetková nerovnost • rozpočet, druhy rozpočtu <p>Finanční gramotnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • historie a funkce peněz • forma peněz, měna, možnosti platby • bankovní účet • platební karta, online nakupování – kupní smlouva, reklamace, odstoupení od smlouvy • příkaz k úhradě, inkaso • osobní a rodinný rozpočet • trh výrobků a služeb – nabídka, poptávka • tvorba ceny, konkurence • reklamace výrobků a práva spotřebitele • úspory, úvěry, úrok, lichva, banky • finanční produkty • státní rozpočet • daně – význam
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: ŘPRD VDO: FP, OOSS, PD</p>	

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<p>Člověk ve státě</p> <ul style="list-style-type: none"> funkce státu a jeho typy demokracie, volby v ČR – získává, vyhledává a sdílí data – výsledky voleb politické strany <p>Já občan</p> <ul style="list-style-type: none"> občan ČR, základní práva a povinnosti občana demokratického státu Ústava ČR složky státní moci, jejich orgány a instituce <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> základní lidská práva práva dítěte, jejich ochrana dokumenty – lidská práva poškození lidských práv, šikana, diskriminace <p>Právní řád ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> právo a morálka, právní vztahy, normy právní řád, právní odpovědi, orgány právní ochrany přestupek a trestný čin, kriminalita mládeže, korupce, soustava soudů protiprávní jednání v oblasti nakládání s osobními údaji a šíření nenávisti – vydírání, podvod, kyberšikana základní práva spotřebitele, styk s úřadem, sjednání schůzky k vybraným službám obecního úřadu – elektronicky práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření poškození cizích práv – neoprávněné zveřejňování nebo užívání fotografie nebo videozáznamu, porušení tajemství zpráv, listin, soukromých dokumentů protiprávní jednání v oblasti obchodu a nakupování, nebezpečné platby online

	<ul style="list-style-type: none"> duševní vlastnictví – žádost o odstranění obsahu, nahlášení porušení práva, podání žaloby
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, PL, MV, Ko, KaK MuV: LV, PS</p>	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky objasní souvislosti globálních a lokálních problémů 	<p>Mezinárodní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> evropská integrace – podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR <p>Globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> globalizace problémy současného světa ohrožené životní prostředí ochrana životního prostředí společenské problémy lidstva otázky nesnášenlivosti
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, SaS, SRaSO, PH, K</p>	

4.6. Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Rozvoj znalostí, vědomostí a dovedností v přírodovědných předmětech je jednou z důležitých priorit školy. Dlouhodobě se specializujeme také na environmentální výchovu žáků. Škola má k dispozici laboratoř, EVVO učebnu a dvě EVVO zahrady (na ulici Mírová a na ulici Riegrova), kde mohou žáci zážitkovou formou získávat informace o přírodě kolem sebe. Zahrady obsahují nejen vzdělávací prvky, ale také odpočinkové a herní části.

Pravidelně se účastníme environmentálních akcí (Den Země, Den Stromů, akce v mateřských školách apod.). Velký důraz je kladen na získávání finančních zdrojů (EU, projekty statutárního města Opavy, SFŽP, regionální projekty apod.) pro realizaci přírodovědných a environmentálních projektů a aktivit školy.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovedností soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a koope-

ruje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

4.6.1. Fyzika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávání v předmětu fyzika podporuje poznávání fyzikálních zákonitostí a jejich vzájemných souvislostí. Vede k rozvoji schopností hledat, pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, učit zkoumat přírodní jevy a jejich vzájemné vztahy, rozvíjí paměť, schopnost logického uvažování, abstraktního a kritického myšlení. Důležitým úkolem je rozvíjení schopností předvídat vlivy různých činností člověka na důležité přírodní systémy a později toho využít v každodenním životě.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny v 6., 7., a 9. ročníku a 1 hodinu v 8. ročníku, časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP

Kromě běžných tříd výuka probíhá i v odborné učebně fyziky a počítačové učebně. Hojně jsou využívány pomůcky z kabinetu fyziky, audiovizuální pomůcky a počítačové programy.

Fyzika úzce souvisí s ostatními přírodovědnými předměty jako chemie, přírodopis, zeměpis a matematika.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence.

Kompetence k učení:

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- používá odbornou terminologii
- samostatně měří, experimentuje a používá získaných údajů při řešení úkolů

Kompetence k řešení problémů:

- porovnává problémové situace, hledá analogie a používá osvědčených postupů při řešení obdobných situací
- hledá nejvhodnější cesty při řešení problémů, plánuje postupy

Kompetence komunikativní:

- formuluje své myšlenky v psané i mluvené formě
- komunikuje se spolužáky při skupinové práci
- respektuje názorů druhých
- využívá moderní technologie

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje ve skupině při řešení problému
- požádá o pomoc i pomoc poskytne

Kompetence občanské:

- šetrně využívá elektrické energie
- upřednostňuje obnovitelné zdroje

Kompetence pracovní

- dodržuje bezpečné chování při práci
- využívá získaných poznatků v praxi

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; volí vhodné technologie pro danou činnost nebo řešený problém
- získává, zpracovává data a informace, volí k tomu vhodné postupy a prostředky
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se pomocí digitálních prostředků
- využívá digitální technologie pro usnadnění práce
- seznamuje se s novými technologiemi, posuzuje jejich přínos
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví; při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

6. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

LÁTKA A TĚLESO	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem tělesa, rozliší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa charakterizuje pevné, kapalné a plynné látky a tělesa pomocí jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> látky a tělesa pevné, kapalné a plynné skupenství

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou, chápe, že všechny látky se skládají částic uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí popíše a vymodeluje model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich, vysvětlí, jak na sebe jednotlivé částice silově působí popíše iont kladný i záporný, vysvětlí rozdíl mezi iontem a neutrálním atomem 	<ul style="list-style-type: none"> atom, struktura a model atomu částice s nábojem a jejich vzájemné silové působení elektrování těles a ionty molekuly Brownův pohyb a difúze

ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem elektrické pole, na jednoduchých pokusech je dokáže demonstrovat, popíše elektrování těles při vzájemném dotyku a na jednoduchých pokusech ukáže vzájemné působení zelektrovaných těles přitažlivými a odpuzivými silami popíše iont kladný i záporný, vysvětlí rozdíl mezi iontem a neutrálním atomem 	<ul style="list-style-type: none"> elektrování těles třením druhy elektrického náboje elektrické vodiče a nevodiče elektrické pole

MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, z jakých látek jsou vyrobeny magnety, rozliší přírodní a umělé 	<ul style="list-style-type: none"> magnety a jejich vlastnosti působení magnetu na tělesa z různých

<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje části magnetu, na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole, vzájemné působení pólů, působení magnetů na jiná tělesa ukáže na jednoduchých pokusech magnetizaci látek popíše magnetické vlastnosti Země, vysvětlí rozdíl mezi magnetickými a geografickými póly Země, popíše a prakticky použije kompas a buzolu 	<p>látek</p> <ul style="list-style-type: none"> magnetování těles magnetické pole Země, kompas, buzola
---	--

VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše vzájemné působení těles a některé jeho projevy chápe pojem síla, pozná a popíše účinky gravitační síly a jejího pole vysvětlí pojem fyzikální veličina, vyjmenuje značky, jednotky a převody jednotek délky, hmotnosti, času, teploty, objemu, hustoty předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci 	<ul style="list-style-type: none"> zavedení pojmů fyzikální veličina a fyzikální jednotka délka, základní a odvozené jednotky, práce s délkovými měřidly, přesnost a chyba měření hmotnost, základní a odvozené jednotky, měření hmotnosti, druhy vah čas, základní a odvozené jednotky, měření času objem, základní a odvozené jednotky, měření objemu kapalných těles, měření objemu pevných těles pomocí odměrného válce teplotní roztažnost látek, bimetal teplota, teplotní stupnice, měření teploty, teploměr hustota, výpočet síla, základní jednotka, měření síly, gravitační síla
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: OES</p>	

ELEKTRICKÝ OBVOD	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy elektrický proud a napětí, vysvětlí rozdíl mezi vodiči a izolanty, nakreslí schématické značky jednotlivých součástí elektrického obvodu, nakreslí schéma a umí sestavit jednoduchý elektrický obvod zná pravidla pro bezpečné používání elektrických spotřebičů a pro práci s elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> elektrický proud, napětí vodiče a izolanty zdroje elektrického napětí účinky elektrického proudu, elektrické spotřebiče elektrický obvod, schéma zapojení zdroj napětí, spotřebič, spínač bezpečnost při práci s elektřinou, tepelné účinky elektrického proudu

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYB TĚLESA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má představu o mechanickém pohybu těles a jeho relativnosti, uvádí ji do souvislosti s příklady ze života, operuje s pojmy trajektorie, dráha, rychlost, na příkladech rozlišuje různé druhy pohybů • dokáže určit hodnoty dráhy, času, rychlosti a průměrné rychlosti, osvojí si jednotky rychlosti a jejich převody, pracuje s grafem závislosti dráhy na čase 	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb a klid těles • druhy pohybu, trajektorie, dráha • rychlost, okamžitá a průměrná, výpočet rychlosti, dráhy, graf závislosti dráhy na čase

SÍLY A JEJICH VLASTNOSTI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem síla, znázorní sílu, užívá značku a jednotku síly, dokáže určit velikost síly, osvojí si algoritmus pro určení gravitační síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • na příkladech vysvětlí posuvné, otáčivé a deformační účinky síly • uvede příklady účinků tlakové síly, osvojí si pojem tlak, dovede určit jeho velikost, používá jednotky tlaku a jejich převody, na praktických příkladech vysvětlí účinky změny tlaku • objasní účinky a význam třecí síly v praxi, účelnost zmenšování a zvětšování tření 	<ul style="list-style-type: none"> • síla, základní jednotka, vzájemné silové účinky těles, měření síly • znázornění síly, skládání sil stejného a opačného směru • gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa, těžiště tělesa • účinky síly • tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí • třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi

KAPALINY	
Výstupy	učivo
<p>objasní účinky vnější tlakové síly na kapalinu, k vysvětlení jevů využívá Pascalova zákona, popisuje pokusy a objasní je, nakreslí jednoduché schéma hydraulického zařízení, popíše ho a vysvětlí jeho použití v praxi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mechanické vlastnosti kapalin • hydrostatický tlak • Archimédův zákon – vztahová síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách

<ul style="list-style-type: none"> na základě pokusů se seznámí s účinkem gravitační síly na kapalinu, osvojí si pojmy tlaková síla na těleso v kapalině, hydrostatický tlak a vysvětlí jeho důsledky vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly, její využití v praxi, zná obsah Archimédova zákona a jeho využití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> Pascalův zákon, hydraulická zařízení
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: JE</p>	

PLYNY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly s ním související, popíše Torricelliho pokus objasní princip měření atmosférického tlaku některými přístroji aplikuje platnost Archimédova zákona v plynech, vysvětlí jeho význam pro praktické využití rozlišuje význam pojmů přetlak a podtlak v uzavřené nádobě, uvede využití v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> mechanické vlastnosti plynů atmosféra Země, atmosférický tlak, jeho měření Archimédův zákon v plynech přetlak, podtlak, vakuum

SVĚTELNÉ JEVY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše příčiny světelných jevů, chápe pojmy používané v optice, zná hodnotu rychlosti šíření světla ve vakuu, vysvětlí vznik stínu, objasní fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla formuluje zákon odrazu světla, ověří pokusem na rovinném zrcadle, rozliší druhy kulových zrcadel, vysvětlí použití zrcadel v praxi využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh objasní princip lomu světla, rozlišuje 	<ul style="list-style-type: none"> přímocharé šíření světla, rychlost světla stín, fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce odraz světla na rovinném zrcadle, zákon odrazu světla, kulová zrcadla lom světla, čočky, optické vlastnosti lidského oka rozklad světla hranolem, spojité spektrum

<p>druhy čoček a popíše jejich použití v praxi, popíše optické vlastnosti lidského oka</p> <ul style="list-style-type: none">• rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami• popíše vznik spojitého spektra a jeho výskyt v přírodě a běžném životě	
---	--

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE A ENERGIE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie, vyjmenuje značky a jednotky těchto veličin, aplikuje vzorce k jejich výpočtům využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	<ul style="list-style-type: none"> práce, značka a jednotky, výpočet práce výkon, značka a jednotky, výpočet výkonu energie, pohybová a polohová energie, vzájemná přeměna energií
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ, ŽP, VČP</p>	

TEPELNÉ JEVY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá pojem vnitřní energie k vysvětlení tepelných změn orientuje se v matematicko-fyzikálních tabulkách, vyhledává v nich potřebné hodnoty fyzikálních veličin vysvětlí způsoby šíření tepla a jejich praktické využití a výskyt v přírodě rozlišuje druhy změn skupenství látek, podmínky a příčiny těchto změn, používá fyzikální veličiny charakterizující tyto změny, vysvětlí možnosti využití těchto změn v praxi popíše funkci a konstrukci pístových spalovacích motorů podle modelu, jejich využití a dopad na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> vnitřní energie tělesa, teplo vedení tepla a tepelná výměna, způsoby šíření tepla a jejich praktické využití a výskyt v přírodě změny skupenství, podmínky a příčiny těchto změn tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny sublimace a desublimace pístové spalovací motory
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

ZVUKOVÉ JEVY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše příčiny zvukových jevů, chápe pojmy používané v akustice, zná přibliž- 	<ul style="list-style-type: none"> vznik a šíření zvuku látkové prostředí jako podmínka vzniku

<p>nou hodnotu rychlosti šíření zvuku ve vzduchu</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku popíše stavbu ucha jako přijímače zvuku hodnotí zvukové vjemy na základě intenzity zvuku vyjádřené v dB posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí používá pojmy ultrazvuk a infrazvuk, vysvětlí jejich praktické využití a výskyt v přírodě 	<p>šíření zvuku</p> <ul style="list-style-type: none"> rychlost šíření zvuku v různých prostředích vlastnosti zvuku vnímání zvuku, hlasitost odraz zvuku na překážce, ozvěna pohlcování zvuku
---	--

9. ROČNÍK – DOTACE: 1+1, POVINNÝ

ELEKTRICKÝ PROUD	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje elektrický náboj s existencí částic s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů a s existencí volných částic s elektrickým nábojem ve stavbě látek, používá pojem elementární náboj, zná jednotku coulomb • definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic v kovech a kapalinách, popíše zdroje stejnosměrného napětí • sestaví elektrický obvod podle schématu, měřicími přístroji změří hodnoty napětí a proudu v jednotlivých částech obvodu • zapojí rezistory za sebou a vedle sebe • rozlišuje pojmy elektrická práce, výkon, příkon a spotřeba elektrické energie • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj • elektrické napětí, zdroje a měření • elektrický proud, vznik a měření • Ohmův zákon • elektrický odpor • zapojování rezistorů • elektrický výkon, příkon • elektrická energie
pokrytí průřezových témat: MeV: KČVMS	

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní popíše cívku, elektromagnet, zvonek jistič popíše účinky mag. pole na cívku s proudem a jejich využití v elektromotoru 	<ul style="list-style-type: none"> magnetické pole cívky s proudem elektrická a magnetická síla elektromagnet a jeho použití elektromotor elektromagnetická indukce

STŘÍDAVÝ PROUD	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše elektromagnetickou indukci, stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu, zná pojmy perioda, kmitočet, orientuje se v časovém grafickém znázornění sinusoidě. rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí objasní funkci transformátoru, popíše základní druhy elektráren a rozvodnou elektrickou síť pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> vznik střídavého proudu měření střídavého proudu a napětí transformátor rozvodná elektrická síť bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními první pomoc při zásahu elektrickým proudem
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V KAPALINÁCH A PLYNECH	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše elektrolýzu a její použití v praxi popíše jiskrový výboj, elektrický oblouk, princip blesku a nebezpečí z něj plynoucí 	<ul style="list-style-type: none"> vedení elektrického proudu v kapalinách vedení elektrického proudu v plynech
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V POLOVODIČÍCH	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností popíše polovodiče typu N a P, princip a použití základních polovodičových součástek 	<ul style="list-style-type: none"> polovodiče typu P a N polovodičová dioda a další polovodičové součástky
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v druzích elektromagnetických vln, jejich vlastnostech a užití 	<ul style="list-style-type: none"> přehled elektromagnetických vln využití jednotlivých druhů elektromagnetických vlnění a jejich zdrojů
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: OES EV: VČP</p>	

JADERNÁ ENERGIE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže popsat stavbu atomu, používá základní pojmy z jaderné fyziky i užití radioaktivity v různých oborech činnosti popíše druhy jaderných reakcí, jejich výskyt a použití, zná výhody a problémy jaderné energetiky zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> stavba atomu radioaktivita jaderné reakce jaderný reaktor a jeho využití jaderná energetika, dopad na životní prostředí
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: JE EV: VČP</p>	

ASTRONOMIE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná základní astronomické pojmy a principy, orientuje se ve způsobech výzkumu vesmíru objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	<ul style="list-style-type: none"> základní astronomické pojmy Sluneční soustava – její hlavní složky měsíční fáze výzkum vesmíru
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES, OES EV: VČP</p>	

4.6.2. Chemie

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku, časová dotace 2 hodiny týdně. K výuce slouží odborná učebna s laboratoří. Učebna je vybavena moderní počítačovou technikou a přístroji k měření veličin.

Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

Důraz je kladen na hlubší porozumění zákonitostí přírodních procesů, chemických dějů, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí s využitím jednoduchých chemických pokusů, učí řešit problémy v praktických situacích, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými látkami. Vede k zodpovědnému zacházení s chemickými látkami a šetrnému přístupu k životnímu prostředí. Při výuce si žáci osvojují důležité dovednosti pomocí poznávacích metod, jako je pozorování, pokus, měření. Předmět úzce souvisí s ostatními předměty ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda (fyzika, přírodopis, zeměpis) a matematikou.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence.

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a efektivně je užívá k učení i v praktickém životě
- plánuje, organizuje a řídí si proces učení
- samostatně pozoruje a experimentuje
- zpracovává výpisky, výtah a dokáže vyhledat podstatné jevy, rozlišovat podstatné od nepodstatného
- získává, uspořádává, zvažuje a hodnotí informace
- hodnotí proces vlastního učení
- uvědomuje si potřebu stálého vzdělávání se
- získané poznatky používá v praktickém životě
- ze získaných poznatků vyvozuje závěry

Kompetence k řešení problémů:

- činí uvážlivá rozhodnutí, z několika možností řešení problému vybírá nejvhodnější cestu
- předchází problémům, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí je
- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problému
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, užívá logické, empirické a matematické postupy
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- zapojuje se aktivně do diskuze, vyjadřuje se v logickém sledu, komunikuje ve skupině, argumentuje
- samostatně vyhledává a třídí informace
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními lidmi
- správně užívá symboly a značky

Kompetence sociální a personální

- chápe potřebu spolupráce ve skupině, účinně spolupracuje ve skupině
- ovládá a řídí své chování a jednání
- přispívá ke smysluplné diskusi
- dokáže respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- uvědomuje si práva a povinnosti své i druhých
- dodržuje společenská pravidla a normy, respektuje právní řád ČR
- zhodnotí situaci a zorganizuje pomoc v krizových situacích
- předchází krizovým situacím

Kompetence pracovní

- používá vhodné ochranné prostředky, materiály, pomůcky a vybavení
- dodržuje bezpečnostní pravidla práce
- využívá získaných poznatků v praxi

Kompetence digitální:

- vyhledává informace o chemické problematice v elektronických zdrojích, porovnává je s informacemi z dalších informačních zdrojů
- kriticky hodnotí obsah materiálů a srovnává jej s vlastní zkušeností
- tvoří a upravuje digitální obsah v různých formátech
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí se učí etickému chování, ohleduplnosti a respektu k ostatním
- seznamuje se s principy bezpečného chování na internetu, a je si vědom toho, že při práci s informacemi jsou uplatňovány právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů
- prostřednictvím digitálních technologií porozumí chemickým dějům, které lze obtížně pozorovat v reálných podmínkách
- dokáže samostatně nebo s přispěním učitele propojit laboratorní přístroje (např. pH metry apod.) a jiné pomůcky kompatibilní s digitálními, příp. mobilními zařízeními

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

CHEMIE JAKO VĚDA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede, čím se zabývá chemie • rozliší fyzikální tělesa a látky • umí rozlišit fyzikální a chemický děj • vysvětlí rozdíl mezi pozorováním a pokusem • uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozliší známé látky podle různých vlastností • provede jednoduché pokusy a zaznamená jejich výsledky • rozpozná skupenství látek a jejich změny • vyhledá u vybraných látek hodnoty veličin v tabulkách 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do chemie • látky a tělesa • chemický děj • pozorování, pokus • vlastnosti látek, skupenství

CHEMICKÁ LABORATOŘ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná a pojmenuje základní laboratorní přístroje a pomůcky, umí je použít v praxi, zvládá jednoduché pracovní postupy s nimi • uvede zásady bezpečné práce v laboratoři • zná pravidla první pomoci při úrazu • vysvětlí význam H-vět a P-vět, a piktogramů, uvede příklady u vybraných chemických látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a rozpozná a hodnotí jejich rizikovost 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady BOZP • nebezpečnost látek • H-věty, P-věty, piktogramy • první pomoc • vybavení laboratoře

SMĚSI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší chemické látky, různorodé a stejnorodé směsi a uvede jejich příklady z běžného života • rozezná druhy roztoků a jejich využití v 	<ul style="list-style-type: none"> • různorodé a stejnorodé směsi • složky směsí, druhy směsí • složení roztoků (hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku)

<p>běžném životě</p> <ul style="list-style-type: none"> vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení uvede příklady oddělování složek v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> metody oddělování složek směsí (filtrace, usazování, destilace, sublimace, krystalizace, odstředování, chromatografie)
--	--

VODA, VZDUCH	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a uvede skupenství vody zhodnotí význam vody pro život na Zemi uvede vlastnosti vody a jejich využití v praxi rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití seznámí se s principem výroby pitné vody a čištění odpadních vod charakterizuje složky vzduchu, uvede význam vzduchu pro život, vysvětlí nezbytnost ozónové vrstvy zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> druhy vod, skupenství čistota vody, úprava vody vlastnosti, význam vody složení vzduchu, význam, čistota ozonová vrstva
<p>pokrytí průřezových témat: EV: E, ŽP, VČP, ZPŽ</p>	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popisuje model složení atomu orientuje se v pojmech atom, molekula, prvek a sloučenina popíše vznik iontů zná některé typy chemických vazeb 	<ul style="list-style-type: none"> atomy, molekuly, ionty prvek, sloučenina, protonové číslo chemická vazba

PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ, CHEMICKÉ PRVKY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v periodické soustavě chemických prvků vyhledá v PSP prvky podle protonového 	<ul style="list-style-type: none"> periodická soustava prvků (PSP) vybrané nekovy, polokovy

<p>čísla používá a rozpozná značky nejznámějších chemických prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší a uvede příklady kovů, nekovů a polokovů, jejich vlastností a praktické využití 	<ul style="list-style-type: none"> vybrané kovy
---	--

DVOUPRVKOVÉ SLOUČENINY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odvodí názvy a vzorce jednoduchých dvouprvkových sloučenin porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných dvouprvkových sloučenin a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> úvod do názvosloví anorganických sloučenin oxidy (sulfidy), halogenidy
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ, VČP</p>	

Kyseliny a zásady	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odvodí názvy a vzorce jednoduchých kyselin a zásad popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných kyselin a hydroxidů a zná vliv těchto látek na životní prostředí rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí univerzálního indikátorového papírku orientuje se na stupnici pH uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi vysvětlí nebezpečnost těchto látek při používání zná pravidla první pomoci při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem 	<ul style="list-style-type: none"> kyseliny hydroxidy (zásady) kyselost a zásaditost látek pH, indikátory neutralizace
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ, ŽP</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

SOLI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dokáže rozlišit, které látky patří mezi soli• odvodí názvy a vzorce jednoduchých solí• popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných solí	<ul style="list-style-type: none">• soli• soli kyslíkaté• soli bezkyslíkaté

CHEMICKÉ REAKCE A VÝPOČTY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce zapiše jednoduchými rovnicemi vybrané chemické reakce uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu charakterizuje látkové množství a molární hmotnost a vypočítá jednoduché úlohy s využitím těchto veličin pochozí princip redoxních reakcí, a seznámí se s možnostmi jejich praktického využití 	<ul style="list-style-type: none"> chemická reakce, chemická rovnice zákon zachování hmotnosti faktory ovlivňující rychlost chem. reakce látkové množství, molární hmotnost redoxní reakce

UHLOVODÍKY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná rozdíl mezi anorganickou a organickou sloučeninou rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, popíše jejich stavbu, vzorce, vlastnosti a použití vytvoří modely jednoduchých uhlovodíků 	<ul style="list-style-type: none"> organická chemie - úvod stavba molekul organických sloučenin rozdělení organických sloučenin nasycené uhlovodíky nenasycené uhlovodíky areny
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ, ŽP, VČP</p>	

DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> rozdělení derivátů uhlovodíků halogenderiváty dušíkaté deriváty

	<ul style="list-style-type: none"> • alkoholy • aldehydy a ketony • karboxylové kyseliny
--	---

PŘÍRODNÍ LÁTKY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady sacharidů, tuků, bílkovin a vitamínů, jejich charakteristiku, význam a zdroje • 	<ul style="list-style-type: none"> • sacharidy • tuky • bílkoviny • vitamíny
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ MeV: IVMSR</p>	

PALIVA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie zhodnotí užívání fosilních paliv a výrobních paliv jako zdrojů energie uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy 	<ul style="list-style-type: none"> obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ropa, uhlí, zemní plyn (fosilní paliva) průmyslově vyráběná paliva

CHEMIE A SPOLEČNOST	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka uvede příklady plastů, jejich vlastností a využití v praxi uvede příklady hořlavých a výbušných látek, způsob jejich značení aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> chemie a průmysl v ČR (chemické výroby, biotechnologie, recyklace) plasty a syntetická vlákna průmyslová hnojiva detergenty, pesticidy a insekticidy léčiva a návykové látky hořlaviny
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PH EV: ŽP, VČP</p>	

4.6.3. Přírodopis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět přírodopis navazuje na učivo přírodovědy a zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. V počátku výuky se žáci seznamují se stavbou planety Země, vznikem života na Zemi. Následuje studium základní struktury života – buňky, studium bakterií, řas a hub. Dále se žáci budou věnovat bezobratlým živočichům, obratlovcům, biologii člověka, základům genetiky, studiu neživé přírody a ekologii. V přírodopisu jsou využívány obrazy, mapy, názorné pomůcky, žáci studují přírodu pomocí mikroskopů a lup. Tento předmět rozvíjí kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí a žáci jsou vedeni k ochraně přírody. Přírodopis zároveň pomáhá porozumět vlastnímu tělu, jeho fungování a může napomoci k vytváření zdravého životního stylu a včasnému odhalení některých chorob. Díky znalostem o neživé přírodě a vesmíru získává žák ucelenou představu o planetě, na níž žije, jejích sférách, vzniku a poznává její jedinečnost pro život, který na ní existuje.

Přírodopis je vyučován v 6. až 9. ročníku dvě hodiny týdně. Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence.

Kompetence k učení:

- plánuje, organizuje a řídí si proces učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu učivu
- vyhledává a třídí informace a efektivně je užívá v učení a v praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje
- zpracovává výpisky, výtah a dokáže vyhledávat podstatné jevy, rozlišovat podstatné od nepodstatného
- získává, uspořádává, zvažuje a hodnotí informace
- sám sebe motivuje k učení a vytváří si optimální podmínky pro učení
- získané poznatky používá v praktickém životě
- ze získaných poznatků vyvozuje závěry

Kompetence k řešení problémů:

- prakticky si ověřuje správnost řešení problémů, sleduje vlastní pokrok a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- činí uvážlivá rozhodnutí, z několika možností řešení problémů hledá tu nejvhodnější cestu
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí je

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se v logickém sledu v ústním i písemném projevu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- aktivně se zapojuje do diskuse, komunikuje ve skupině, naslouchá ostatním, respektuje názor ostatních
- přiměřenou formou argumentuje
- samostatně vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- spolupracuje ve skupině
- rozpozná souvislost mezi pojmy a informacemi

Kompetence sociální a personální:

- umí přijímat různé role v týmu
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s ostatními při řešení daného úkolu
- dokáže přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské:

- chová se odpovědně
- plní své povinnosti
- chápe potřebu ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní:

- plní zadané úkoly dle pokynů
- chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost,

6. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ŽIVOT NA ZEMI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí nezbytné podmínky pro život na Zemi, rozliší základní projevy života popíše stavbu planety Země a jejích sfér třídí organismy a zařadí vybrané organismy do systému 	<ul style="list-style-type: none"> stavba planety Země vznik života na Zemi projevy života podmínky života význam a zásady třídění organismů
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ</p>	

BUŇKA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> nakreslí a popíše stavbu rostlinné a živočišné buňky, objasní funkci základních organel nalezne rozdíly mezi rostlinou a živočišnou buňkou a buňkou bakterií určí pomocí mikroskopu některé části buněk umí připravit preparát aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> zkoumání přírody mikroskopem buňka rostlinná a živočišná

VIRY, BAKTERIE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> nakreslí a popíše buňku bakterie rozdělí bakterie na pomáhající člověku a na původce nemocí rozezná rozdíl mezi virovými a bakteriálními chorobami určí způsob boje proti infekci vysvětlí složení a funkci viru vyjmenuje virová onemocnění živočichů a 	<ul style="list-style-type: none"> buňka bakterie život bakterie druhy bakterií stavba a život viru virová a bakteriální onemocnění

roślin	
--------	--

HOUBY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná rozdíl mezi buňkami hub a rostlin vysvětlí význam hub v ekosystémech a jejich místo v potravním řetězci uvede příklady hub pro člověka prospěšných i škodlivých rozpozná jedlé a jedovaté houby umí provést první pomoc při požití jedovatých hub popíše stavbu těla stopkovýtrusné houby 	<ul style="list-style-type: none"> systém hub a zástupci stavba těla hub význam
LIŠEJNÍKY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> nakreslí a popíše stavbu lišejníku objasní pojmy symbióza u lišejníků a bioindikátor kvality ovzduší vyjmenuje vybrané lišejníky a rozezná je 	<ul style="list-style-type: none"> stavba, význam, výskyt pojmy symbióza, bioindikátor

ŘASY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla řasy, způsob života rozezná sladkovodní a mořské řasy, uvede jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> řasy, popis a stavba, způsob života, místa výskytu jejich význam pro člověka a Zemi

PRVOCI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla prvoků, zařadí prvoky do systému uvede původce chorob 	<ul style="list-style-type: none"> znaky prvoků, stavba těla zástupci prvoků, jejich zařazení a život

BEZOBRATLÍ – ŽAHAVCI, PLOŠTĚNCI, HLÍSTI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí vybrané skupiny bezobratlých do systému popíše stavbu těla a funkci tělních soustav vybraných bezobratlých popíše způsob života, ohrožení vybraných bezobratlých uvede cizopasně ploštěnce, hlísty rozpozná vybrané druhy bezobratlých 	<ul style="list-style-type: none"> znaky žahavců stavba těla žahavců zástupci, rozšíření, vývoj znaky ploštěnců zařazení ploštěnců do systému stavba těla vybraných ploštěnců zástupci jednotlivých ploštěnců, jejich vývoj znaky hlístů, jejich zařazení do systému stavba těla vybraných hlístů a jejich život

BEZOBRATLÍ – MĚKKÝŠI, KROUŽKOVCI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí vybrané skupiny do systému popíše stavbu těla a funkci tělních soustav vybraných bezobratlých popíše způsob života, ohrožení vybraných bezobratlých na základě znaků rozliší plže, mlže a hlavonožce rozpozná vybrané druhy bezobratlých 	<ul style="list-style-type: none"> systém, znaky zástupci stavba těla a funkce orgánových soustav

BEZOBRATLÍ – ČLENOVCI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí vybrané skupiny bezobratlých do systému popíše stavbu těla a funkci tělních soustav vybraných bezobratlých popíše způsob života, ohrožení vybraných bezobratlých rozpozná vybrané druhy bezobratlých rozliší taxonomické jednotky členovců rozliší proměnu dokonalou a nedokonalou aplikuje praktické metody poznávání přírody (poznávání hmyzu pomocí atlasu) 	<ul style="list-style-type: none"> systém, znaky zástupci stavba těla a funkce orgánových soustav rozmnožování, způsob života

EKOLOGIE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé ekologické pojmy na příkladech uvede negativní zásahy člověka do přírody uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> společenstvo, ekosystém zásahy člověka do přírody, ochrana přírody
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE EV: E, ŽP, VČP</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

PLÁŠTĚNCI, BEZLEBEČNÍ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a popíše jednotlivé druhy pláštěnců a bezlebečných popíše způsob života 	<ul style="list-style-type: none"> sumka, salpa, kopínatec hlavní znaky, způsob života

KRUHOÚSTÍ, PARYBY, RYBY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše způsob života rozezná a popíše jednotlivé druhy popíše činnost jednotlivých orgánových soustav posoudí jejich význam pro člověka popíše důvody ohrožení a způsoby ochrany vybraných druhů 	<ul style="list-style-type: none"> zástupci jednotlivých tříd způsob jejich života význam pro člověka

OBOJŽIVELNÍCI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše způsob života rozezná a popíše jednotlivé druhy popíše činnost jednotlivých orgánových soustav posoudí jejich význam pro člověka popíše důvody ohrožení a způsoby ochrany vybraných druhů 	<ul style="list-style-type: none"> ocasatí obojživelníci bezocasí obojživelníci způsob jejich života a význam pro člověka

PLAZI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše způsob života rozezná a popíše jednotlivé druhy popíše činnost jednotlivých orgánových soustav posoudí jejich význam pro člověka popíše důvody ohrožení a způsoby ochrany vybraných druhů 	<ul style="list-style-type: none"> šupinatí (ještěři a hadi), želvy a krokodýli, hlavní znaky a způsob života rozšíření, význam a ochrana

PTÁCI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše způsob života • rozezná a popíše jednotlivé druhy • popíše činnost jednotlivých orgánových soustav • posoudí jejich význam pro člověka • popíše důvody ohrožení a způsoby ochrany vybraných druhů 	<ul style="list-style-type: none"> • hrabaví, měkkozobí, vrubozobí, dravci, sovy, šplhavci, kukačky, papoušci, pěvci, pštrosi, tučňáci • znaky a způsob jejich života • rozšíření, význam, ochrana a projevy chování ptáků

ROSTLINNÁ PLETIVA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná jednotlivé druhy pletiv • přiřadí k jednotlivým druhům jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> • pletiva a jejich funkce

STAVBA ROSTLINNÉHO TĚLA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a popíše jednotlivé části rostliny • popíše funkce jednotlivých částí • rozlišuje způsoby rozmnožování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • kořen, stonek, list, květ, plod, semena • růst a vývin rostlin • rozmnožování rostlin, opylení, oplození

NAHOSEMENNÉ ROSTLINY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní znaky jehličnanů • určí způsoby jejich rozmnožování • rozezná jednotlivé druhy • vysvětlí jejich význam pro člověka a přírodu • rozezná bezpečně jedovaté rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> • jehličnany, jinany a cykasy, jejich význam, místa výskytu • význam lesa (společenstvo a ekosystém) • ochrana lesa

KRYTOSEMENNÉ ROSTLINY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší jednoděložné a dvouděložné rostliny dokáže zařadit jednotlivé rostliny do čeledí charakterizuje význam a znaky jednotlivých čeledí pozná rostliny podle obrázku nebo v přírodě, umí zhotovit herbář porovnává rostliny z hlediska užitku pro člověka, zná způsoby jejich pěstování rozezná bezpečně jedovaté rostliny aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> dvouděložné rostliny (výběr čeledí a zástupců) jednoděložné rostliny (výběr čeledí a zástupců)

ZÁKLADNÍ TYPY SPOLEČENSTEV	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jednotlivé typy společenstev 	<ul style="list-style-type: none"> společenstvo lesa společenstvo luk a pastvin společenstvo vod společenstvo polí a sídelní aglomerace
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE EV: E, , ZPŽ, ŽP, VČP</p>	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

SAVCI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a popíše jednotlivé druhy a zařadí je do systému popíše činnost jednotlivých orgánových soustav posoudí význam vybraných druhů savců pro člověka charakterizuje biomy světa (podmínky, savci) 	<ul style="list-style-type: none"> ptakořitní, vačnatci, šelmy, ploutvonožci, zajíci, hlodavci, sudokopytníci, lichokopytníci, chobotnatci, kytovci, letouni, hmyzožravci, primáti znaky a jejich způsob života rozšíření, význam a ochrana projevy chování živočichů (etologie) savci biomů světa

LIDSKÁ PLEMENA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná jednotlivá lidská plemena 	<ul style="list-style-type: none"> typy lidských plemen Všeobecná deklarace lidských práv a svobod rasismus
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE, PL MuV: EP</p>	

SOUSTAVA OPĚRNÁ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná charakteristické znaky lidské kostry rozezná jednotlivé druhy kostí na modelu či obrázku popíše stavbu kosti ovládá první pomoc při zlomeninách 	<ul style="list-style-type: none"> lebka, páteř, hrudník, kostra končetin (stavba) stavba kosti a její růst první pomoc při zlomeninách nemoci opěrného aparátu, prevence úrazů

SOUSTAVA POHYBOVÁ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše na modelu jednotlivé druhy svalů popíše stavbu a složení jednotlivých částí svalu 	<ul style="list-style-type: none"> stavba svalu, jednotlivé druhy činnost, funkce a význam svalů

TĚLNÍ TEKUTINY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše činnost a význam tělních tekutin rozliší význam všech základních složek krve 	<ul style="list-style-type: none"> tkáňový mok, míza, krev jejich složení, význam a funkce význam krevních skupin imunitní systém

OBĚHOVÁ SOUSTAVA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a činnost srdce popíše průběh krevního oběhu rozliší druhy cév a jejich stavbu a funkce dokáže poskytnout první pomoc při krvácení rozlišuje příčiny, příznaky známých nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	<ul style="list-style-type: none"> činnost srdce, krevní oběh, cévy, krevní tlak první pomoc při krvácení

DÝCHACÍ SOUSTAVA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a činnost dýchací soustavy popíše možná onemocnění dýchacích cest rozlišuje příčiny, příznaky známých nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	<ul style="list-style-type: none"> dýchací soustava, její stavba, její význam a funkce nemoci dýchací soustavy, nebezpečí kouření

TRÁVICÍ SOUSTAVA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a činnost trávicí soustavy rozliší některá onemocnění trávicí soustavy a poruchy příjmu potravy objasní význam zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> stavba trávicí soustavy, význam a funkce nemoci trávicí soustavy

METABOLISMUS	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše vitamíny, jejich zdroje a působení vyjmenuje základní zásady hygieny příjmu potravin 	<ul style="list-style-type: none"> výživa člověka, základní živiny vitamíny a jejich dělení, význam zásady životosprávy nemoci způsobené špatnou životosprávou
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PH</p>	

SOUSTAVA VYLUČOVACÍ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a funkci vylučovacího ústrojí 	<ul style="list-style-type: none"> orgány podílející se na vylučování ledviny, stavba močového ústrojí nemoci vylučovacího ústrojí

KOŽNÍ SOUSTAVA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> poskytne první pomoc při popáleninách a poleptání kyselinami popíše stavbu a funkci kožní soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> stavba, funkce kůže a její význam nemoci kůže

NERVOVÁ SOUSTAVA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a funkci nervové soustavy rozezná podmíněné a nepodmíněné reflexy 	<ul style="list-style-type: none"> reflexy, synapse, vzruch CNS a obvodová nervová soustava, stavba a funkce

<ul style="list-style-type: none"> popíše na modelu jednotlivé části mozku a určí jejich funkce 	<ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce nervové buňky nemoci nervové soustavy
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PH</p>	

SMYSLOVÁ ÚSTROJÍ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše složení a funkci smyslových orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> zrak, sluch, čich, hmat, chuť a ústrojí rovnováhy, význam a jejich funkce stavba smyslových ústrojí poruchy smyslového ústrojí a předcházení těmto poruchám
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP</p>	

ŽLÁZY S VNITŘNÍM VYMĚŠOVÁNÍM	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje jednotlivé žlázy s vnitřním vyměšováním a popíše jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> žlázy s vnitřním vyměšováním, jejich stavba, význam a funkce hormony

POHLAVNÍ SOUSTAVA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše jednotlivé části pohlavního ústrojí a zná jejich funkce vyjmenuje druhy pohlavních chorob a způsoby, jak se proti nim bránit 	<ul style="list-style-type: none"> mužské a ženské pohlavní ústrojí, stavba a funkce antikoncepce, výhody a nevýhody pohlavní choroby, nebezpečí promiskuity

VÝVIN LIDSKÉHO JEDINCE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše význam a způsob oplození, rozliší a popíše embryonální a fetální vývoj 	<ul style="list-style-type: none"> oplození a vývoj jedince v děloze vývin jedince po narození

pokrytí průřezových témat:

OSV: HPPE

9. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

GENETIKA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> definiuje základní genetické pojmy a uložení genetické informace vyjmenuje základní dědičné choroby a popíše jejich přenos zvládne jednoduché křížení 	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy jednoduché křížení dědičné nemoci dědičnost pohlaví význam genetiky

GEOLOGIE – VĚDA O ZEMI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje postavení Země ve vesmíru popíše vznik Sluneční soustavy a planety Země popíše stavbu Země charakterizuje jednotlivé planety Sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> geologické vědy vznik Země a Sluneční soustavy stavba Sluneční soustavy stavba Země

GEOLOGICKÉ DĚJE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jak probíhají geologické děje, a rozezná rozdíly mezi geologickými ději popíše působení geologických dějů v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> vnitřní geologické děje vnější geologické děje

HORNINY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná rozdíly mezi nerostem a horninou 	<ul style="list-style-type: none"> vyvřelé horniny usazené horniny

<ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik usazených, přeměněných i vyvřelých hornin • pozná vybrané zástupce hornin 	<ul style="list-style-type: none"> • přeměněné horniny
---	---

NEROSTY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná rozdíly mezi nerostem a horninou • popíše základní osy a roviny souměrnosti krystalu, rozliší krystalové soustavy • charakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti nerostů • popíše základní fyzikální a chemické vlastnosti určených nerostů • určuje jednotlivé nerosty 	<ul style="list-style-type: none"> • prvky, halogenidy, sulfidy, oxidy, uhličitany, křemičitany • fyzikální a chemické vlastnosti nerostů • zástupci

VZNIK A VÝVOJ ŽIVOTA NA ZEMI	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivá geologická období z hlediska vzniku a vývoje života i člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • prekambrium, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory • fylogenetický vývoj člověka

GEOLOGICKÝ VÝVOJ A STAVBA V ČR	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na geologické mapě ČR dovede určit geologickou stavbu jednotlivých území a jejich vznik 	<ul style="list-style-type: none"> • Český masív • Západní Karpaty

PŮDY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší způsoby vzniku půd a zhodnotí význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy • charakterizuje obecně složení a vlastnosti půd • třídí půdy podle jejich poznaných vlast- 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik půd • půdotvorní činitelé a jejich působení • třídění půd • negativní zásahy člověka

ností	
pokrytí průřezových témat: EV: E, ŽP	

VODA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje druhy a popíše vlastnosti podzemních vod • dovede určit zdroje minerálních vod na území ČR • popíše jednotlivé složky hydrosféry • uvede důvody znečišťování hydrosféry a způsoby její ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • podzemní voda a prameny • význam vody v přírodě • ohrožení hydrosféry člověkem
pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ, ŽP	

ATMOSFÉRA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše složení atmosféry • zhodnotí vliv člověka na atmosféru • uvede význam vlivu podnebí a počasí pro život • charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a jejich možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik atmosféry, její složení • ohrožení atmosféry člověkem • podnebí a počasí ve vztahu k životu
pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ, ŽP	

4.6.4. Zeměpis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovenou v RVP ZV. Předmět zeměpis svým zaměřením navazuje na učivo prvouky, vlastivědy a přírodovědy z prvního stupně a dále toto učivo rozvíjí. Předmět je vyučován ve všech ročnících druhého stupně ZŠ s dotací 2 hodiny týdně. Při výuce jsou používány zeměpisné pomůcky z kabinetu zeměpisu, dotyková zařízení, počítače. Žáci pracují v rámci celé třídy, v jednotlivých skupinách i individuálně, ve vzájemné spolupráci i samostatně na zadaných úkolech. Předmět také integruje průřezová témata.

Výuka zeměpisu se zaměřuje především na osvojení základních vědomostí o Zemi jako vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země, o krajinné sféře a jejích složkách. Žáci by si měli vytvořit představu o některých geografických objektech, jevech a procesech v krajinné sféře. V předmětu získávají také základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech světadílů, regionů a států světa, své vlasti a obce. Zeměpis studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, rozšiřuje poznatky o krajině a ŽP a prohlubuje ekologické cítění a vztah k ochraně přírody. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi.

Žáci si osvojují vědomosti samostatně vyhledávat a třídit informace, pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály a vysvětlovat údaje v nich obsažené. Učí se orientovat v současném dění u nás i ve světě, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi získanými v tisku, rozhlasu, televizi, populárně naučných časopisech a zároveň používat získané vědomosti v praktických situacích.

Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence.

Kompetence k učení:

- plánuje, organizuje a řídí si proces učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu učivu
- vyhledává a třídí informace a efektivně je užívá v učení a v praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje
- zpracovává výpisky, výtah a dokáže vyhledávat podstatné jevy, rozlišovat podstatné od nepodstatného
- získává, uspořádává, zvažuje a hodnotí informace
- hodnotí proces vlastního učení
- sám sebe motivuje k učení a vytváří si optimální podmínky pro učení
- uvědomuje si potřebu stálého vzdělávání se
- získané poznatky používá v praktickém životě
- ze získaných poznatků vyvozuje závěry

Kompetence k řešení problémů:

- prakticky si ověřuje správnost řešení problémů, sleduje vlastní pokrok a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- činí uvážlivá rozhodnutí, z několika možností řešení problémů hledá tu nejvhodnější cestu
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí je

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se v logickém sledu v ústním i písemném projevu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- aktivně se zapojuje do diskuse, komunikuje ve skupině, naslouchá ostatním, respektuje názor ostatních
- přiměřenou formou argumentuje
- samostatně vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- spolupracuje ve skupině
- rozvíjí a rozšiřuje svou slovní zásobu
- rozpozná souvislost mezi pojmy a informacemi

Kompetence sociální a personální:

- umí přijímat různé role v týmu
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s ostatními při řešení daného úkolu
- dokáže přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské:

- chová se odpovědně
- plní své povinnosti
- chápe potřebu ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní:

- plní zadané úkoly dle pokynů
- chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

PLANETA ZEMĚ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> konkretizuje tvar a velikost Země a používá na praktických příkladech znalosti o tvaru planety Země objasní pohyby Země a jejich důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> Země jako vesmírné těleso tvar a rozměry Země pohyby Země

GLÓBUS A MAPA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá glóbus a orientuje se v něm orientuje se na mapě a v atlase používá různé druhy map a získává z nich informace určuje polohu a čas místa na Zemi seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách prokáže praktickou znalost smluvených značek aplikuje praktické činnosti s mapami, určování světových stran, čtení mapy, měření na mapách používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje geografickou polohu na Zemi rozlišuje pojmy poledník, rovnoběžka, rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruh 	<ul style="list-style-type: none"> glóbus a mapa mapy – druhy, měřítko zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky určování zeměpisné polohy čas na zeměkouli znázornění výškopisu a polohopisu na mapách, obsah map měření na mapách, práce s mapou

OBECNÝ FYZICKÝ ZEMĚPIS	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem krajinná sféra a její složky rozliší jednotlivé složky přírodní sféry, porovnává je a nachází souvislosti 	<ul style="list-style-type: none"> krajinná sféra přírodní (fyzicko geografická) sféra a její základní části

LITOSFÉRA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní stavbu zemského tělesa a pohyb litosférických desek objasní procesy sopečné činnosti, zemětřesení a zvětrávání popíše vznik pohoří posuzuje zemský povrch jako výsledek působení vnitřních a vnějších činitelů charakterizuje dno oceánu 	<ul style="list-style-type: none"> stavba Země dno oceánu, litosférické desky zemětřesení a sopečná činnost vznik pohoří zvětrávání, činnost vody a větru povrch Země

ATMOSFÉRA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky popíše složení a zhodnotí význam atmosféry pro život objasní střídání ročních období a délku dnů a nocí v závislosti na zeměpisné šířce s porozuměním pracuje s pojmy: letní a zimní slunovrat a jarní a podzimní rovnodennost, polární den a noc vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy, porovná je a charakterizuje je 	<ul style="list-style-type: none"> složení a význam atmosféry počasí – meteorologické prvky, předpověď počasí podnebí střídání ročních období trvání dne a noci na Zemi podnebné pásy oběh vzduchu v atmosféře
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ</p>	

HYDROSFÉRA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje pojem hydrosféra a vysvětlí význam vody pro život seznámí se s rozložením vody na Zemi objasní a zdůvodní oběh vody v přírodě pracuje s porozuměním s pojmy: oceán, moře, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže chápe podstatu pohybů mořské vody rozlišuje pojmy pramen, ústí, povodí, rozvodí, úmoří rozlišuje pojmy pevninský a horský led- 	<ul style="list-style-type: none"> oběh vody na zemi voda na planetě Zemi oceány a moře, vlastnosti a pohyby mořské vody povrchové vodovodní toky, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže podpovrchová voda ledovce

vec; půdní a podzemní voda	
pokrytí průřezových témat: EV: ŽP	

PEDOSFÉRA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše vznik a složení půdy, půdní typy a druhy a jejich využití rozumí pojmům matečná hornina, humus, eroze půdy vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, definuje hlavní nebezpečí pro půdu 	<ul style="list-style-type: none"> vznik a složení půd půdní typy a půdní druhy půdotvorní činitelé význam půdy a nebezpečí pro půdu
pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ	

BIOSFÉRA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí a porovná jednotlivé přírodní krajiny na Zemi na základě jejich charakteristik rozlišuje přírodní krajiny v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce lokalizuje podle mapy rozložení přírodních krajín na Zemi zhodnotí využití jednotlivých přírodních krajín pro člověka stručně popíše život v mořích a oceánech 	<ul style="list-style-type: none"> přírodní krajiny (tropické lesy, savany, pouště a polopouště, subtropické rostlinstvo, stepi, lesy mírného pásu, tundra, polární oblasti) šířková pásmovitost výšková stupňovitost život v mořích a oceánech
pokrytí průřezových témat: EV: E, ZPŽ, ŽP	

ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ A OCEÁNŮ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje, vyhledá a určí geografickou polohu jednotlivých světadílů a oceánů porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů 	<ul style="list-style-type: none"> světadíly a oceány

AFRIKA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pomocí mapy světa určí polohu kontinentu a souvislosti s danými oceány a světadíly • s využitím map charakterizuje členitost pobřeží, povrch a podnebí kontinentu • pomocí map zhodnotí rozmístění vodstva, typického rostlinstva a živočišstva a přírodních zdrojů kontinentu • lokalizuje na mapě významné geografické objekty, se kterými se seznámí • seznámí se s hospodářskými a společenskými poměry (obyvatelstvo, politické rozdělení, problémy) světadílu • rozdělí světadíly na příslušné regiony, určí základní znaky regionu a porovná jednotlivé regiony • provede charakteristiku nejvýznamnějších států 	<ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha a členitost pobřeží Afriky • povrch, podnebí, vodstvo Afriky • rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje Afriky • objevování a kolonizace, obyvatelstvo Afriky • oblasti Afriky severní, tropická a jižní Afrika
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES MuV: KD, EP EV: ŽP, VČP</p>	

AUSTRÁLIE A OCEÁNIE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pomocí mapy světa určí polohu kontinentu a souvislosti s danými oceány a světadíly • s využitím map charakterizuje členitost pobřeží, povrch a podnebí kontinentu • pomocí map zhodnotí rozmístění vodstva, typického rostlinstva a živočišstva a přírodních zdrojů kontinentu • lokalizuje na mapě významné geografické objekty, se kterými se seznámí • seznámí se s hospodářskými a společenskými poměry (obyvatelstvo, politické rozdělení, problémy) světadílu • provede charakteristiku nejvýznamnějších států 	<ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha, členitost pobřeží Austrálie • povrch, podnebí a vodstvo Austrálie • rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje Austrálie • objevení a obyvatelstvo Austrálie • Austrálie • Oceánie

pokrytí průřezových témat:

VMEGS: ES

MuV: KD, EP

EV: VČP

ANTARKTIDA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše přírodní podmínky, význam a využití světadílu 	<ul style="list-style-type: none"> Antarktida
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

SVĚTOVÝ OCEÁN	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> posoudí význam a využití světového oceánu a moří seznamuje se s ekologickou problematikou oceánů a moří lokalizuje na mapě významné geografické objekty, se kterými se seznámí pomocí mapy světa určí polohu jednotlivých oceánů lokalizuje na mapě jednotlivé oceány a vybraná moře 	<ul style="list-style-type: none"> Atlantský oceán Tichý oceán Indický oceán Severní ledový oceán
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ, ŽP</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

AMERIKA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pomocí mapy světa určí polohu kontinentu a souvislosti s danými oceány a světadíly • s využitím map charakterizuje členitost pobřeží, povrch a podnebí kontinentu • pomocí map zhodnotí rozmístění vodstva, typického rostlinstva a živočišstva a přírodních zdrojů kontinentu • lokalizuje na mapě významné geografické objekty, se kterými se seznámí • popíše obyvatelstvo, hospodářství a hlavní problémy kontinentu • rozdělí světadíl na příslušné regiony, určí základní znaky regionu a porovná jednotlivé regiony • provede charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých regionů 	<ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha, rozdělení Ameriky • členitost pobřeží (horizontální) Ameriky • povrch, podnebí a vodstvo Ameriky • příroda (vegetační pásy, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje) Ameriky • obyvatelstvo a hospodářství Ameriky • oblasti Ameriky • Severní Amerika • Střední Amerika • Jižní Amerika
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES, OES MuV: KD, EP EV: VČP</p>	

ASIE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pomocí mapy světa určí polohu kontinentu a souvislosti s danými oceány a světadíly • s využitím map charakterizuje členitost pobřeží, povrch a podnebí kontinentu • pomocí map zhodnotí rozmístění vodstva, typického rostlinstva a živočišstva a přírodních zdrojů kontinentu • lokalizuje na mapě významné geografické objekty, se kterými se seznámí • popíše obyvatelstvo, hospodářství a hlavní problémy kontinentu • rozdělí světadíl na příslušné regiony, určí základní znaky regionu a porovná jednotlivé regiony 	<ul style="list-style-type: none"> • poloha a rozloha Asie • členitost pobřeží Asie • povrch, podnebí, vodstvo Asie • příroda (vegetační pásy, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje) Asie • obyvatelstvo a hospodářství Asie • oblasti Asie • Jihozápadní Asie • Střední Asie a Zakavkazsko • Jižní Asie • Jihovýchodní Asie • Východní Asie

živé regiony <ul style="list-style-type: none"> provede charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých regionů 	
pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES MuV: KD, EP EV: VČP	

EVROPA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pomocí mapy světa určí polohu kontinentu a souvislosti s danými oceány a světadíly s využitím map charakterizuje členitost pobřeží, povrch a podnebí kontinentu pomocí map zhodnotí rozmístění vodstva, typického rostlinstva a živočišstva a přírodních zdrojů kontinentu lokalizuje na mapě významné geografické objekty, se kterými se seznámí charakterizuje hospodářské, společenské (obyvatelstvo, jazyky, náboženství, tradice a kultura, hlavní problémy) a politické (politické rozdělení, státní zřízení) poměry rozdělí světadíl na příslušné regiony, určí základní znaky regionu a porovná jednotlivé regiony provede charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých regionů určí mezinárodní evropské organizace, stručně zhodnotí historii a současnost evropské integrace stručně zhodnotí ekonomickou situaci oblastí a států v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> poloha a rozloha Evropy členitost pobřeží Evropy povrch Evropy podnebí Evropy vodstvo Evropy příroda (vegetační pásy, rostlinstvo, živočišstvo) Evropy obyvatelstvo a sídla Evropy hospodářství (průmysl, zemědělství, nerostné suroviny, doprava, cestovní ruch) Evropy politické rozdělení a vývoj Evropy, evropská integrace Jižní Evropa Západní Evropa Severní Evropa Střední Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa
pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES, OES, JE EV: VČP MuV: KD, EP	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČESKÁ REPUBLIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje geografickou polohu ČR v kontextu Evropy, posoudí výhody a nevýhody této polohy • určí sousední státy ČR, na mapě ukáže průběh státních hranic se sousedními státy a porovná jejich délku • porovná rozlohu ČR s ostatními státy Evropy • popíše povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá na mapách hlavní horopisné celky • charakterizuje podnebí ČR • zhodnotí vodstvo a jeho rozmístění, lokalizuje na mapách hlavní evropské rozvodí, vybrané řeky, jezera, přehradní nádrže • popíše rozmístění půd, rostlinstva a živočišstva, skladbu, funkci a rozšíření lesních porostů na území ČR • uvede způsob ochrany přírody, určí a na mapách vyhledá vybraná chráněná území v ČR • posuzuje aktuální problémy životního prostředí na území naší vlasti • uvede hlavní údaje o obyvatelstvu a sídlech a jejich rozmístění v ČR, vyhledá na mapách vybraná sídla • vyjádří strukturu hospodářství, člení hospodářství do jednotlivých sektorů • zhodnotí strukturu nerostných surovin, určí a lokalizuje v mapách výskyt jednotlivých surovin na území ČR • popíše a lokalizuje jednotlivá průmyslová odvětví a uvede jejich význam • uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren a objasní pojmy obnovitelné a neobnovitelné zdroje • určí podmínky pro zemědělství, jeho význam, stručně uvede zemědělskou produkci a hlavní oblasti • popíše jednotlivé druhy dopravy v ČR a jejich využití, posuzuje jejich výhody a nevýhody 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika na mapě Evropy (poloha, rozloha, státní hranice) • přírodní podmínky • povrch a jeho členění • podnebí • vodstvo • půdy • rostlinstvo a živočišstvo • ochrana přírody • životní prostředí • obyvatelstvo a sídla • hospodářství • průmysl • zemědělství • doprava a spoje • služby, rekreace a cestovní ruch • zahraniční obchod • spolupráce se světem • kraje České republiky • můj domov (místní region)

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí služby, cestovní ruch, zahraniční obchod a spolupráci ČR se světem a jejich význam • seznámí se s nejznámějšími a nejzajímavějšími místy cestovního ruchu a rekreace v ČR • pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé kraje ČR • charakterizuje přírodní, společenské a hospodářské předpoklady, zajímavosti a zvláštnosti krajů ČR • vyhledá na mapách nejvýznamnější sídla a přírodní zeměpisné objekty jednotlivých krajů • podle mapy vymezí místní region a popíše jeho využití z hlediska přírodního i společenského a hospodářského • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazení a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině 	
<p>pokrytí průřezových témat: VDO: OOSS, PD VMEGS: JE MuV: EP, KD EV: E, ŽP, VČP</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ SLOŽKY KRAJINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v počtu, jeho vývoji a rozmístění obyvatel na Zemi charakterizuje obyvatelstvo světa a vyhodnocuje vybrané aktuální demografické ukazatele rozlišuje obyvatelstvo světa podle základních biologických, kulturních a ekonomických znaků porovná oblasti světa na základě hustoty obyvatelstva, rozmístění lidských ras, jazyků a náboženství zhodnotí charakter, funkci a rozmístění sídel ve světě porozumí pojmům aglomerace, konurbace, urbanizace a dokáže nejvýznamnější lokalizovat na mapě určí problémy vznikající odlišnostmi lidí ve světě zhodnotí přiměřeně strukturu a význam světového hospodářství specifikuje hlavní charakter, funkci a rozmístění světového zemědělství, rybolovu, lesního a vodního hospodářství konkretizuje význam, charakter a rozmístění světového průmyslu podle jednotlivých odvětví lokalizuje na mapách hlavní surovinové zdroje a hlavní průmyslové oblasti světa popíše význam a postavení dopravy ve světě a posoudí výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy popíše a zhodnotí význam služeb v dnešním světě uvede předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, jeho význam a druhy ukáže na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu ve světě používá s porozuměním pojmy životní prostředí, ekologie, krajinná sféra, přírodní a společenská sféra, krajina přírodní i kulturní určí jednotlivé složky životního prostředí, 	<ul style="list-style-type: none"> lidé na Zemi lidská sídla světové hospodářství zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství průmysl těžební, energetický, strojírenský, chemický, hutnický, spotřební doprava a spoje služby cestovní ruch a rekreace krajina a životní prostředí – základní složky a základní pojmy krajina a činnost lidské společnosti globální problémy lidstva

<p>krajiny živé i neživé</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede rozdíly mezi přírodní a kulturní krajinou a uvede konkrétní příklady • pojmenuje krajinotvorné činitele a hlavní krajinotvorné procesy • orientuje se v ekologických problémech dnešního světa, naznačí, jak předcházet těmto problémům • zhodnotí vliv lidských aktivit na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady vlivu člověka • uvádí konkrétní příklady vlivu člověka na krajinu a životní prostředí na základě vlastních zkušeností a informací z médií • naznačí možnosti a hlavní zásady ochrany přírody a krajiny, uvede konkrétní příklady z místního regionu • uvede hlavní globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše možné důsledky pro život lidí 	
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE VDO: OOS MuV: KD, EP, LV, M EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP</p>	

POLITICKÁ MAPA DNEŠNÍHO SVĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v politické mapě dnešního světa • uvede přibližně aktuální počet nezávislých států světa a popíše možnosti vzniku států • rozeznává státy světa dle svrchovanosti (nezávislé státy a závislá území) a uvádí konkrétní příklady • rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, rozlohy, počtu obyvatel, tvaru území, státního zřízení a formy vlády, správního členění a politických systémů, udává a lokalizuje konkrétní příklady těchto států • uvede příklady integrace a mezinárodní spolupráce ve světě • s porozuměním používá pojmy: nezávislý 	<ul style="list-style-type: none"> • státy na Zemi • státy světa podle svrchovanosti • státy světa podle polohy a rozlohy • státy světa podle počtu obyvatel • státy světa podle průběhu a tvaru státních hranic • státy světa podle správního členění • státy světa podle státního zřízení a formy vlády • státy světa podle politického systému a moci • mezinárodní organizace, politická, hospodářská a vojenská seskupení, OSN • současná ohniska konfliktů ve světě

<p>stát, závislé území, státní hranice, správní členění, jednotný stát, spolkový stát, státní zřízení, republika, monarchie absolutistická a konstituční, demokracie, diktatura, revoluce, puč</p> <ul style="list-style-type: none">• uveďte příklady aktuálních konfliktů mezi lidmi ve světě, zaujme vlastní postoj k řešení těchto problémů	
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE VDO: PD VMEGS: JE MuV: PS</p>	

4.7. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem

Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.7.1. Hudební výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně ZŠ s časovou dotací 1 hodiny týdně.

Hudební výchova dává žákům příležitost projevit a uspokojovat svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Hudební činnosti rozvíjí celkovou osobnost, především vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje rozvoj hudebních dovedností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových a poskytuje vhled do hudební kultury.

Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při zpěvu sólovém i skupinovém, své instrumentální dovednosti při hře na hudební nástroje a doprovodu pěveckého projevu, pohybové dovednosti při tanci a spontánním pohybovém doprovodu hudby a interpretovat znějící hudbu.

Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

Výuka probíhá zpravidla hudebně a v běžných třídách, někdy v učebně s interaktivní tabulí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

1. – 5. ročník:

Kompetence k učení:

- pozorně naslouchá
- vědomě se soustředí na různé činnosti

Kompetence k řešení problémů:

- nenechá se odradit případnými neúspěchy

Kompetence komunikativní:

- sděluje své prožitky, pocity
- rozezná význam gest, zvuků

Kompetence sociální a personální:

- vytváří příjemnou atmosféru ve skupině
- podílí se aktivně na činnosti ve skupině
- dokáže nabídnout pomoc

Kompetence občanské:

- podílí se na estetickém vzhledu sebe a okolí
- rozlišuje správné a špatné chování a jednání

Kompetence pracovní:

- plní zadané úkoly dle pokynů

Kompetence digitální:

- vyčte informace z daného modelu
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

6. – 9. ročník:**Kompetence k učení:**

- plánuje, organizuje a řídí si proces učení
- vyhledává, získává, uspořádává, třídí, zvažuje a hodnotí informace
- zpracovává výpisky, výtah a dokáže vyhledávat podstatné jevy
- ovládá obecně užívané termíny, znaky, symboly

Kompetence k řešení problémů:

- sleduje vlastní pokrok
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problému a využívá získané vědomosti a dovednosti

Kompetence komunikativní:

- aktivně se zapojuje do diskuze, komunikuje ve skupině, respektuje názor ostatních
- samostatně vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- spolupracuje ve skupině

Kompetence sociální a personální:

- umí přijímat různé role v týmu
- spolupracuje s ostatními
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

Kompetence občanské:

- uvědomuje si svá práva a povinnosti i práva druhých
- chová se odpovědně
- plní své povinnosti
- dodržuje domluvená pravidla a normy
- respektuje názory druhých
- ctí tradice, zvyky a historické dědictví

Kompetence pracovní:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v různých oblastech vědění
- přichází s novými nápady a je schopen je zrealizovat
- dodržuje domluvená pravidla pro práci

Kompetence digitální:

- vyčte informace z daného modelu
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

1. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

1.ROČNÍK	
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) hudební rytmus dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení dbá na zřetelnou výslovnost rozlišuje tón, zvuk umí vytleskat rytmus podle vzoru rozlišuje krátké a dlouhé tóny naučí se zpívat vybrané písně
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> učí se používat Orffovy hudební nástroje rytmickým cvičením rytmizace, hudební hry (ozvěna) pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Reaguje pohybem na znějící hudbu, tempo 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)
pokrytí průřezových témat: OSV: Ko	

POSLECHOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální• používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky	<ul style="list-style-type: none">• hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj• hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka ...)• pozná a naučí se vybrané vánoční koledy• pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku• pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko	

2. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

2. ROČNÍK	
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zpívá na základě svých dispozic in-tonačně čistě a rytmicky přesně v jedno-hlase 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké doved-nosti, hlasová hygiena) hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) zpěv vybraných vánočních koled
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje Využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje (reprodukce moti-vů, témat, jednoduchých skladbiček po-mocí nástrojů z Orffova instrumentáře) rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď)
pokrytí průřezových témat: OSV: Ko	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Reaguje pohybem na znějící hudbu, po-hybem vyjadřuje tempo. používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) umí vytleskat rytmus dle vzoru říkadla, písňe snaží se doplnit zpěv hrou na Orffovy nástroje umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem
pokrytí průřezových témat:	

OSV: Ko	
POSLECHOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas hudební styly (hudba pochodová, ukolébavka, ...) rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování seznámí se s vybranými skladbami klasiků hudební teorie zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko VMEGS: ES, OES</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

3. ROČNÍK	
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zpívá na základě svých dispozic in-tonačně čistě a rytmicky přesně v jedno-hlase 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké doved-nosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv) hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) dvojhlas (kánón) seznámí se s hymnou ČR naučí se zpívat vybrané písně dbá na správné dýchání
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Ko</p>	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hu-debních forem Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> hra na Orffovy nástroje rytmizace, hudební hry (otázka – odpo-věď),
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP</p>	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Reaguje pohybem na znějící hudbu, po-hybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) umí doprovázet na rytmické nástroje
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP</p>	

POSLECHOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazové, tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> hudební prvky (pohyb, melodie, rytmus) hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) rozlišuje notu celou, půlovou, čtvrtovou seznámí se s hymnou ČR poslechem rozezná některé hudební nástroje poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, PH VMEGS: OES</p>	

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

4. ROČNÍK	
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zpívá na základě svých dispozic in-tonačně čistě a rytmicky přesně v jedno-hlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pě-vecké dovednosti Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké doved-nosti, hlasová hygiena) hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) dvojhlas (kánón) hudební rytmus intonace (durové a mollové tóniny) učí se další písně dbá na správné dýchání
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP</p>	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednohlasé popří-padě složitější hudební nástroje k dopro-vodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> hra na Orffovy nástroje doprovodí písně na rytmických nástrojích rytmizace říkadel
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP</p>	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuál-ních schopností a dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4) umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový a polkový krok pohybové vyjádření hudby na základě individuálních schopností (pantomima a pohybová improvizace) orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)

pokrytí průřezových témat:

OSV: Ko

POSLECHOVÉ AKTIVITY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na mezorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> hudební výrazové prostředky a hudební prvky (rytmus, melodie, gradace, pohyb) hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) hudební formy (malá písňová, rondo) rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí pozná opakující se téma v poslouchané skladbě poslouchá vybrané skladby seznámí se s díly B. Smetany a A. Dvořáka

pokrytí průřezových témat:

OSV: RSP, Ko

MuV: KD

5. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

5. ROČNÍK	
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zpívá na základě svých dispozic in-tonačně čistě a rytmicky přesně v jedno-hlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pě-vecké dovednosti. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké doved-nosti, hlasová hygiena) hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) dvojhlas, rozvíjení činností z 1. Období hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) orientace v notovém záznamu) zpívá kolektivně jednoduché a některé dvojhlasé písně dbá na správné dýchání
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednohlasé popří-padě složitější hudební nástroje k dopro-vodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební im-provizace 	<ul style="list-style-type: none"> hra na Orffovy nástroje doprovodí písně na rytmické hudební ná-stroje hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 takt, valčík)

<p>tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) • orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) • umí pohybově vyjádřit nálady
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Ko VMEGS: OES, JE</p>	
<p>POSLECHOVÉ AKTIVITY</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na mezorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny • používá dotyková zařízení - aplikace a webové stránky vhodné do výuky 	<ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů (délka, síla a výška) • hudební výrazové prostředky a hudební prvky • hudba vokální, instrumentální, vokálně • instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) • hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka ...) • hudební formy • poslouchá vybrané skladby • poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje • pozná vánoční hudbu a vánoční koledy • pozná trampské písně • seznámí se s relaxací • pozná některé smyčcové a dechové nástroje • zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení • pozná basový klíč • umí taktovat čtyřčtvrteční takt • zná původ státní hymny
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, Ko VMEGS: OES, JE</p>	

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dle svých individuálních dispozic a schopností zpívá jednohlasou píseň pokouší se zpívat reprodukovanou melodii dodržuje rytmus, dynamiku, tempo písni dbá o hlasovou kulturu a hygienu hlasu diriguje písně v základních taktech 	<ul style="list-style-type: none"> jednohlasý zpěv vybraných lidových a umělých písní (vokálně instrumentální aktivity individuální a společné) intonační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu) lidský hlas, ústrojí hlasové hlasová hygiena rytmus: rytmické hádanky, ozvěny, rytmická hra na tělo italské názvosloví základních dynamických a rytmických známek dirigování v základních taktech notový záznam: vzestupná a sestupná řada tón, stupnice vokální improvizace
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RPS</p>	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> doprovází písně jednoduchými doprovody hrou na Orffovy nástroje a hrou na tělo rytmizuje polku, valčík 	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj kreativity, jednoduchá improvizace Orffův instrumentář: dětské hudební nástroje rytmické a melodické jednoduché doprovody na Orffovy nástroje, pentatonika rytmické hudební formy: pochod, polka, valčík
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP</p>	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a zvládá základní taneční kroky polky a valčíku 	<ul style="list-style-type: none"> taneční kroky polky a valčíku

<ul style="list-style-type: none"> • spontánně reaguje na znějící hudbu pohybem 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybová improvizace
--	--

POSLECHOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na základě poslechu poznává ve skladbách jednotlivé hudební nástroje, druh a žánr • popíše a charakterizuje hudbu pravěku a starověku • popisuje a charakterizuje českou středověkou hudbu a hudbu v období husitství • popisuje a charakterizuje hudbu v období husitství • popisuje a charakterizuje českou i světovou hudbu období renesance • poznává a vyjmenovává znaky lidové hudby • zazpívá jednoduché lidové písně 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretace znějící hudby, slovní charakteristika hudebního díla • primitivní hudební projevy, hudební nástroje pravěku • hudba a hudební nástroje období antiky • počátky hudby v Čechách • hudba světská a duchovní • hudba ve středověku • hudba v době husitství • polyfonie, homofonie • chanson, madrigal • lidová hudba
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES MuV: KD</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dle svých dispozic a schopností se pokouší o dvojhlas dodržuje rytmus, tempo a dynamiku v zadání písní dodržuje zásady hlasové hygieny používá správnou techniku dýchání rytmizuje písně, opakuje rytmická cvičení diriguje v základních taktech 	<ul style="list-style-type: none"> jednohlasý a jednoduchý vícehlasý zpěv vybraných lidových a umělých písní (vokálně instrumentální aktivity individuální a společné) intonační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu) lidský hlas zásady dodržování hlasové hygieny rytmus: rytmické hádanky, ozvěny, rytmická hra na tělo hra na dirigenta notový záznam: stupnice durové, mollové analytická práce s písní – jednoduchá písňová forma improvizace
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RPS</p>	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> doprovází ostinátem zpívané písně rytmizuje hudební formu mazurky vytváří jednoduché doprovody k písním doprovází písně hrou na tělo 	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj kreativity, jednoduchá improvizace doprovody lidových písní rytmická hudební forma: mazurka
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pohybem spontánně reaguje na reprodukovanou hudbu zvládá základní taneční kroky mazurky 	<ul style="list-style-type: none"> základní taneční kroky mazurky pohybová improvizace

POSLECHOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na základě poslechu skladby poznává hudební nástroje, druh a žánr vnímá náladu poslouchané skladby popisuje a charakterizuje českou i světovou hudbu období baroka popisuje a charakterizuje českou i světovou hudbu období klasicismu rozděluje a poznává hudební nástroje symfonického orchestru popisuje a charakterizuje českou i světovou hudbu období romantismu vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> interpretace znějící hudby, slovní charakteristika hudebního díla hudba a nejvýznamnější skladatelé období baroka hudební formy - počátky opery, fuga concerto grosso, suite hudba a nejvýznamnější skladatelé období klasicismu hudební formy - opera sonáta, sonátová forma koncert, symfonie symfonický orchestr hudba a nejvýznamnější skladatelé období romantismu symfonická báseň balet národní školy hudba programní a bez mimohudebního programu úloha skladatele a interpreta
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES MuV: KD</p>	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v hudebním doprovodu reaguje na zadané výrazové prostředky písně dokáže vytvořit vlastní rytmické a melodické motivy, přede hry, mezihry a dohry rozpozná zvuk znějících hudebních nástrojů, správně je zařadí správně rytmicky doprovází písně na Orffovy nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> hudební výrazové prostředky vytváření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje hudební nástroje moderní, nástroje symfonického orchestru
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dle svých individuálních dispozic a schopností zpívá jednohlasé a dvojhlasé písně, respektuje zadaný rytmus, tempo, dynamiku, agogiku a celkovou náladu písně rytmizuje i náročnější rytmické figury správně dodržuje zásady hlasové hygieny, dbá o hlasovou kulturu orientuje se v jednoduchém notovém zápisu vyhledá určené takty a rytmy pozná rozdíl mezi intervalem a akordem 	<ul style="list-style-type: none"> jednohlasý a vícehlasý zpěv vybraných lidových a umělých písní s důrazem na rytmus, tempo a dynamiku dané písně (vokálně instrumentální aktivity individuální a společné) intonační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu) rytmus: tečkovaný rytmus, triola, rytmická cvičení, hádanky notový záznam, inotnace základní řady tónů, interval, akord, stupnice durová, mollová improvizace
pokrytí průřezových témat: OSV: RPS, Ko	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> tvoří jednoduché doprovody s ohledem na charakter písně vhodně doprovází píseň vzhledem k svým dispozicím vytleská složitější rytmus rytmizuje říkadla 	<ul style="list-style-type: none"> vytváření jednoduchých partitur pro Orffův instrumentář doprovod písní na hudební nástroje, výrazové prostředky písně rytmizace říkadel rozvoj kreativity
pokrytí průřezových témat: OSV: K	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy, dokáže reagovat na změnu charakteru hrané skladby 	<ul style="list-style-type: none"> pohybová improvizace hrané skladby s ohledem na její náladu a výrazové prostředky

POSLECHOVÉ AKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na základě poslechu poznává jednotlivé nástroje, druh a žánr skladby vnímá náladu skladby popisuje a charakterizuje českou a světovou uměleckou hudbu 1. poloviny 20. století popisuje a charakterizuje českou a světovou nonuměleckou hudbu 1. poloviny 20. století popisuje a charakterizuje českou a světovou uměleckou hudbu 2. poloviny 20. století popisuje a charakterizuje českou a světovou nonuměleckou hudbu 2. poloviny 20. století vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> interpretace znějící hudby, slovní charakteristika hudebního díla hlavní proudy a nejvýznamnější skladatelé umělecké hudby 1. pol. 20. stol. (pozdní romantismus, impresionismus, expresionismus, dodekafonie atd.) hudba nonumělecká a nejvýznamnější skladatelé a interpreti 1. pol. 20. stol. (jazz, swing, blues, muzikál atd.) hudba umělecká a nejvýznamnější skladatelé umělecké hudby 2. pol. 20. stol. experimentování s hudbou elektronická hudba nejvýznamnější směry a trendy nonumělecké hudby a nejvýznamnější skladatelé a interpreti 2. pol. 20. stol. po současnost (rokenrol, rock, big-beat, country and western, pop, disco, house, rap atd.)
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES MuV: KD</p>	

4.7.2. Výtvarná výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Tím, že žákům umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Výtvarná výchova usiluje zejména o to, aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, o práci s různými materiály, o modelování, seznámili se s různými výtvarnými technikami a prostředky.

Svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, obhájit, vysvětlit spolužákům, vyslechnout jejich názory a zároveň říci svůj názor na práci ostatních.

Žák se postupně učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám, učí se zaujímat postoj k nim, je veden k všímání si okolního světa.

Časové vymezení vyučovacího předmětu v 6. a 8. ročníku je 2 hodiny, v 7 a 9. ročníku 1 hodina týdně. Výuka by měla probíhat v běžných třídách a v odborné učebně výtvarné výchovy, v prostorách školy (v keramické dílně) i mimo budovu školy (v plenéru). Doplnkem výuky mohou být návštěvy kulturních akcí (výstav), krátkodobé projekty, v jejichž průběhu se žáci seznamují s různými uměleckými slohy prostřednictvím různých výtvarných technik. Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

1. – 5. ročník:

Kompetence k učení:

- pod vedením učitele pozoruje a experimentuje
- respektuje a přejímá vybrané vhodné způsoby a metody práce
- učí se díky vhodné motivaci
- dokáže posoudit, zda se zlepšil nebo zhoršil v určité činnosti
- vědomě se soustředí na různé činnosti
- operuje s obecně užívanými termíny

Kompetence k řešení problémů:

- hledá řešení problémů se spolužáky pod vedením učitele
- přemýšlí o příčinách problému
- ověřuje si správnost řešení, různá řešení konzultuje s učitelem
- nenechá se odradit případnými neúspěchy

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje své myšlenky
- sděluje své prožitky, pocity
- přiměřeně reaguje na zadané úkoly
- prohlubuje vztahy se spolužáky

Kompetence sociální a personální:

- uvědomuje si sám sebe
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- buduje zdravé sebevědomí

Kompetence občanské:

- poznává tradice a zvyky a s pomocí okolí se snaží je dodržovat
- zná zásady hygieny
- podílí se na estetickém vzhledu sebe a okolí

Kompetence pracovní:

- zaměřuje pozornost na větší počet objektů
- rozlišuje jednotlivé základní materiály a využívá je při práci
- rozumí zadání jednoduchých pracovních úkolů
- plní zadané úkoly dle pokynů
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce
- volí si vhodný pracovní oděv, pomůcky, prostředí
- chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí
- dbá na pořádek na svém pracovním místě, není mu lhostejná estetika pracovního prostředí

Kompetence digitální:

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

6. – 9. ročník:

Kompetence k učení:

- pozorně naslouchá
- podle pokynu učitele bez problémů přechází od práce individuální k práci skupinové
- získává, uspořádává, zvažuje a hodnotí informace
- získané poznatky používá v praktickém životě

- ovládá běžně užívané termíny, znaky, symboly

Kompetence k řešení problémů:

- nenechá se odradit případnými neúspěchy
- předchází problémům, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí je
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- samostatně vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- spolupracuje ve skupině
- rozpozná souvislost mezi pojmy a informacemi
- rozumí různým typům obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální:

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s ostatními při řešení daného úkolu
- dokáže přijmout kompromis
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské:

- zná zásady hygieny
- chová se odpovědně
- plní své povinnosti
- chápe potřebu ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní:

- plní zadané úkoly dle pokynů
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce
- volí si vhodný pracovní oděv, pomůcky, přiměřeně používá vhodné ochranné prostředky
- dbá na pořádek na svém pracovním místě, není mu lhostejná estetika pracovního prostředí
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- zná zásady ochrany zdraví svého i ostatních
- chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí
- používá při práci různé materiály a k tomu určené pracovní nářadí

- dodržuje domluvená pravidla pro práci v týmu

Kompetence digitální:

Na konci základního vzdělávání žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

1. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

RŮZNÉ VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává linie, tvary, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. 	<ul style="list-style-type: none"> různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování – kresba, modelování, malba ... hra s barvou – barvy základní experimentování s různými materiály
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K MuV: KD, EP</p>	

POZOROVÁNÍ PŘÍRODNÍCH ÚTVARŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném uspořádání linie, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování přírodních útvarů živé a neživé přírody hra s linií poznávání základních vlastností plastických materiálů poznává, zobrazuje, sleduje tvary a funkce užitečných předmětů, lidských výtvarů
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

ROZVÍJENÍ CITŮ PRO PROSTOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření se pokouší volit vhodné prostředky. 	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s různými druhy umění práce s ilustrací poznávání vyjadřovacích prostředků prostřednictvím pozorování

VNÍMÁNÍ, POZOROVÁNÍ A POZNÁVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. 	<ul style="list-style-type: none"> vnímání a pozorování různých tvarů pozorování a manipulace s objekty (hračky, předměty, objekty, ilustrace textů, ...)
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

VYJÁDŘENÍ SVÉHO NÁZORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> vyjádření svého názoru a schopnost diskutovat nad výtvarným dílem, svým i druhých návštěvy výstav a galerií besedy nad výtvarnými díly

2. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

RŮZNÉ VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. 	<ul style="list-style-type: none"> různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování – kresba, modelování, malba ... hra s barvou – barvy základní, barevný kontrast experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K MuV: KD, EP MeV: KČVMS</p>	

POZOROVÁNÍ PŘÍRODNÍCH ÚTVARŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování přírodních útvarů hra s linií poznávání základních vlastností plastických materiálů – modelovací hmota, keramická hlína poznává, zobrazuje, sleduje tvary a funkce užitekových předmětů, lidských výtvarů
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP, ŽP</p>	

ROZVÍJENÍ CITŮ PRO PROSTOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení citů pro prostor seznamuje se s různými druhy umění práce s ilustrací, funkce ilustrace a její výrazové prostředky

VNÍMÁNÍ, POZOROVÁNÍ A POZNÁVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování vlastností objektů a různých tvarů pozorování a manipulace s objekty (hračky, předměty, texty, ilustrace...)
VYJÁDŘENÍ SVÉHO NÁZORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> vyjádření svého názoru a schopnost diskutovat nad výtvarným dílem, svým i druhých v rámci skupin návštěvy výstav a galerií besedy nad výtvarnými díly

3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

RŮZNÉ VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. 	<ul style="list-style-type: none"> různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování – kresba, modelování, malba ... hra s barvou – barvy základní a podvojně, barevný kontrast a harmonie experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K</p>	

POZOROVÁNÍ PŘÍRODNÍCH ÚTVARŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace poznává, zobrazuje, sleduje tvary a funkce užitkových předmětů, lidských výtvorů 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování přírodních útvarů živé a neživé přírody, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy a struktury hra s linií poznávání základních vlastností plastických materiálů – modelovací hmota, keramická hlína
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP EV: VČP</p>	

ROZVÍJENÍ CITŮ PRO PROSTOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení citu pro prostor, jednoduché architektonické formy – modelování seznamuje se s různými druhy umění – malířství, grafika, sochařství práce s ilustrací, funkce ilustrace a její výrazové prostředky poznávání vyjadřovacích prostředků prostřednictvím pozorování vnímá výtvarný rytmus, rytmické řešení

	plochy
pokrytí průřezových témat: VMEGS: ESZ	

VNÍMÁNÍ, POZOROVÁNÍ A POZNÁVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. 	<ul style="list-style-type: none"> vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. pozorování a manipulace s objekty (hračky, předměty, objekty, ilustrace textů, ...) kompoziční zákonitosti

VYJÁDŘENÍ SVÉHO NÁZORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> vyjádření svého názoru a schopnost diskutovat nad výtvarným dílem, svým i druhých v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje poznávání některých aspektů kultury odívání a bydlení návštěvy výstav a galerií besedy nad výtvarnými díly
pokrytí průřezových témat: MeV: KČVMS	

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

LINIE, BARVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjádření linie, barvy, objemy světelný a barevný kontrast jednoduché vztahy: podobnost, kontrast výběr a uplatnění hračky, objektu, ilustrace, malby, comicsu, reklamy
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K VMEGS: ES MeV: IVMSR</p>	

USPOŘÁDÁNÍ OBJEKTŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření – linie a barevné plochy; v prostorovém vyjádření – modelování 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření pohyb těla a jeho umístění v prostoru malba, kresba proporce lidské postavy
<p>pokrytí průřezových témat: MeV: TMS</p>	

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ – EMOCE, POCITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností elementární poučení o teorii barev
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

VÝTVARNÉ VNÍMÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné výtvarné vnímání všemi smysly • umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, reklama • volné výtvarné umění, barevné dekorativní kompozice
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP EV: VČP MeV: KČVMS, IVMSR</p>	

VIZUÁLNÍ VNÍMÁNÍ A VYJÁDŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). 	<ul style="list-style-type: none"> • vizuální přístupy a hlediska vnímání a obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace, volná malba, comics, reklama, ... • volné a užité umění – kultura bydlení, odívání, ...
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP EV: VČP</p>	

OSOBNÍ POSTOJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj, jeho utváření, proměny a obhajování odlišné interpretace obsahu výtvarných děl svých, vytvořených samostatně, v rámci skupiny i přejatých

VYSVĚTLENÍ VÝSLEDKŮ TVORBY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá a do komunikace v sociálních 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj chápání odlišnosti umělec-

vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<p>kého vyjadřování skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none">• design
---	--

5. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

LINIE, BARVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjádření linie, barvy, objemy světelný a barevný kontrast jednoduché vztahy: podobnost, kontrast, rytmus kombinace a proměny v ploše, prostoru a objemu výběr a uplatnění hračky, objektu, ilustrace, malby, comicsu, reklamy
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, K VMEGS: ES MuV: LV MeV: IVMSR</p>	

USPOŘÁDÁNÍ OBJEKTŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření – linie a barevné plochy; v prostorovém vyjádření – modelování a uspořádání prvků 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření pohyb těla a jeho umístění v prostoru, malba, kresba proporce lidské postavy
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ – EMOCE, POCITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	<ul style="list-style-type: none"> • elementární poučení o teorii barev • písmo
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP	
VÝTVARNÉ VNÍMÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné výtvarné vnímání všemi smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, média, reklama • volné výtvarné umění, barevné dekorativní kompozice
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP MeV: IVMSR, TMS	

VIZUÁLNÍ VNÍMÁNÍ A VYJÁDŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). 	<ul style="list-style-type: none"> • vizuální přístupy a hlediska vnímání a obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace, volná malba, comics, reklama, ... • volné a užité umění – kultura bydlení, odívání, ...
pokrytí průřezových témat: OSV: K	

OSOBNÍ POSTOJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj, jeho utváření, proměny a obhajování odlišné interpretace obsahu výtvarných děl svých, vytvořených samostatně, v rámci skupiny i přejatých

VYSVĚTLENÍ VÝSLEDKŮ TVORBY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none">• vysvětlení výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření• osobní postoj chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti• design• písmo
pokrytí průřezových témat: MeV. PRT	

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a užívá prvky vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • při práci na odpovídající úrovni používá vhodných základních nástrojů a materiálů, používá základní poznatky z nauky o barvách • zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie 	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazování přírodních a umělých forem • základní kompoziční principy, • expresivní volný výtvarný projev, výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých tvarů • tematické práce • vyjádření vztahu lidí figurativními prostředky • rodinné příběhy, zážitky a skutečnosti • teorie barev • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K MuV: LV</p>	

UŽITÉ PRÁCE PROSTOROVÉ A DEKORATIVNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje smysl a cit pro prostorové formy • seznamuje se s estetickou a dorozumívací funkcí písma, používá kreslené písmo • orientuje se v řazení prvků, v tvarové a barevné kompozici 	<ul style="list-style-type: none"> • základní prostorové vidění, cítění • výtvarné hry s písmem • materiály a jejich výrazové možnosti,

VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodnou formu pro prezentaci výtvarného vyjádření, hodnotí a obhajuje svůj výtvarný projev, porovnává práce s ostatními • se svými pracemi se podílí na dotváření okolního prostředí, osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> • umělecké vyjadřování a skutečnost • umění a jeho proměny v dějinách lidstva • lidové umění a jeho tradice • architektura, základní poznatky • estetický a etický vztah k přírodě a životnímu prostředí • typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti • osobní postoj v komunikaci
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES</p>	

VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí tvořivost aktivním osvojováním různých výtvarných technik • zná možnosti volby vhodných vyjadřovacích prostředků • ovládá základní výtvarné techniky odpovídající věku žáků: kresba, grafické materiály a techniky, malba, koláž, mozaika a další techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • kresba (pero, dřívko, štětec, fix, tužka) • malba (vodové a temperové barvy) • kombinované techniky (koláž, textilní techniky, modelování) • užitá grafika, základní a nejužívanější druhy

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků: kresba, grafické materiály a techniky, malba, koláž, mozaika a další techniky na odpovídající úrovni při práci si osvojuje používání vhodných nástrojů a materiálů, včetně netradičních vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; používá základní poznatky z nauky o barvách zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie 	<ul style="list-style-type: none"> zobrazování přírodních a umělých forem výtvarné zobrazení skutečnosti fantazií dotvářené práce, konfrontace představy a skutečnosti tematické práce vyjádření vztahu lidí základními figurativními prostředky teorie barev, základní rozdělení zážitky a skutečnosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

UŽITÉ PRÁCE PROSTOROVÉ A DEKORATIVNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> projevuje smysl a cit pro prostorové formy seznamuje se se základními způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů seznamuje se s estetickou a dorozumívací funkcí písma učí se orientovat se v řazení prvků na dané 	<ul style="list-style-type: none"> dekorativní práce plošné prostorové vidění, cítění, vyjadřování objekty, texty písmo a jeho funkce, základní plošná kompozice, výtvarné hry s písmem materiály a jejich výrazové možnosti

úrovni, v tvarové a barevné kompozici, řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše	
--	--

VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> učí se rozeznávat různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, v sochařství – figura, portrét, krajina, zátiší, plastika, reliéf, busta, ve volné grafice hodnotí a obhajuje svůj výtvarný projev, porovnává a hodnotí se svými pracemi se podílí na dotváření okolního prostředí, osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> umělecké vyjadřování a skutečnost umění a jeho proměny v dějinách lidstva lidové umění a jeho tradice architektura, užité umění, malířství typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti osobní postoj v komunikaci
<p>pokrytí průřezových témat: VMEGS: ES</p>	

VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na dané úrovni rozvíjí tvořivost aktivním osvojováním různých výtvarných technik zná možnosti volby vhodných vyjadřovacích prostředků ovládá základní výtvarné techniky: : kresba, grafické materiály a techniky, malba, koláž, mozaika a další techniky 	<ul style="list-style-type: none"> kresba (pero, dřívko, štětec, fix, tužka) malba (vodové a temperové barvy) kombinované techniky (koláž, textilní techniky, modelování, kašírování, prostоровé vytváření) experimentální techniky

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků na odpovídající úrovni • při práci si osvojuje používání vhodných nástrojů a materiálů, včetně netradičních • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku seznamuje se proporcemi lidského těla a hlavy 	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazování přírodních a umělých forem • výtvarné zobrazování skutečnosti • základní kompoziční principy, prostorové a dějové vztahy • fantazií dotvářené práce • lidská hlava • teorie barev • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, K</p>	

UŽITÉ PRÁCE PROSTOROVÉ A DEKORATIVNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje smysl a cit pro prostorové formy, seznamuje se s různými způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> • dekorativní práce plošné • základní prostorové vidění, cítění, vyjadřování

<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s estetickou a dorozumívací funkcí písma, rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma orientuje se v řazení prvků, v tvarové a barevné kompozici, řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše 	<ul style="list-style-type: none"> písmo a jeho funkce, plošná kompozice, experiment kompozice motivu a písma v ploše užitá grafika a její možnosti
--	--

VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, v sochařství – portrét, krajina, zátiší, plastika, busta, ve volné grafice – základní druhy a techniky nalézá vhodnou formu pro prezentaci výtvarného vyjádření, hodnotí a obhajuje svůj výtvarný projev, porovnává a hodnotí práce ostatních, vytváří si vlastní názory a postoje k výtvarnému umění, svými pracemi se podílí na dotváření okolního prostředí, osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> malířství, sochařství, volná a užitá grafika umění a jeho proměny v dějinách lidstva estetický a etický vztah k přírodě a životnímu prostředí smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr typy vizuálně obrazných vyjádření – skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti osobní postoj v komunikaci
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL EV: VČP</p>	

VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Na dané úrovni rozvíjí tvořivost aktivním osvojováním různých výtvarných technik• zná možnosti volby vhodných vyjadřovacích prostředků• ovládá základní výtvarné techniky: : kresba, grafické materiály a techniky, malba, koláž, mozaika a další techniky	<ul style="list-style-type: none">• kresba (pero, štětec, fix, tužka)• malba, kombinované techniky (koláž, textilní techniky, modelování, kašírování, prostorové vytváření)•

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; subjektivně vyjadřuje psychický stav, děj nebo událost nebo fyzický pocit s důrazem na expresivně symbolickou funkci barev, tvarů a jiných výrazových prostředků • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, • seznamuje se s proporcemi lidského těla 	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazování přírodních a umělých forem • výtvarné pozorování skutečnosti, detaily předmětů • expresivní volný výtvarný projev, výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých tvarů • fantazií dotvářené práce, konfrontace představy a skutečnosti • barva a její expresivní, emocionální a psychologická funkce, pocitová malba a kresba • lidská figura • teorie barev • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Sas, K</p>	

UŽITÉ PRÁCE PROSTOROVÉ A DEKORATIVNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> projevuje smysl a cit pro prostorové formy, výtvarně vnímá základní znaky ob- lých a hranatých předmětů, modelaci, se- znamuje se s různými způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů orientuje se v řazení prvků, v tvarové a barevné kompozici 	<ul style="list-style-type: none"> dekorativní práce plošné prostorové vidění, cítění, vyjadřování písmo a jeho funkce, plošná kompozice, experiment nácvik písma, grotesek materiály a jejich výrazové možnosti užitá grafika a její možnosti
<p>pokrytí průřezových témat: MeV: TMS EV: ŽP</p>	
VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a pro- žitků rozezná různé způsoby uměleckého vyjád- ření skutečnosti v malbě, v sochařství – figura, portrét, krajina, zátiší, plastika, re- liéf orientuje se v základech výtvarné kultury porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vy- jádření; vysvětluje své postoje k nim s vě- domím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů nalézá vhodnou formu pro prezentaci výtvarného vyjádření, hodnotí a obhajuje svůj výtvarný projev, porovnává a hodnotí práce ostatních, vytváří si vlastní názory a postoje k výtvarnému umění se svými pracemi se podílí na dotváření okolního prostředí, osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> umění a jeho proměny v dějinách lidstva architektura, užití umění, reklama, design estetický a etický vztah k přírodě a život- nímu prostředí reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vní- mání a reflexe ostatních uměleckých dru- hů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fo- tografie, film, tiskoviny, televize, elektro- nická média, reklama; výběr, kombinace typy vizuálně obrazných vyjádření – skulptura, plastika, animovaný film, ko- miks, fotografie, elektronický obraz, re- klama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, hap- tické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založe- ná na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komuni- kačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru,

	mediální prezentace <ul style="list-style-type: none"> • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti • osobní postoj v komunikaci
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PL</p>	

VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí tvořivost aktivním osvojováním různých výtvarných technik • zná možnosti volby vhodných vyjadřovacích prostředků • ovládá základní výtvarné techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • kresba (pero, dřívko, štětec, uhlí, fix, tužka) • malba (vodové a temperové barvy) • kombinované techniky (koláž, textilní techniky, modelování, kašírování, prostorové vytváření)

4.8. Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním

vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

4.8.1. Výchova ke zdraví

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výchova ke zdraví přispívá k osobnímu a sociálnímu rozvoji žáků. Nejdůležitějšími obsahovými prvky předmětu jsou zdraví a rodina jako základní předpoklad utváření aktivního zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů. Výuka sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návodů pro každodenní život, pro praktickou aplikaci poznatků a zkušeností.

Výchova ke zdraví směřuje k uvědomování si základních problémů a potřeb v oblasti zdraví, zdravého životního stylu, partnerských vztahů a vztahů v rodině, k orientaci v konfliktních a krizových situacích souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím.

Výuka probíhá s využitím netradičních metod – práce ve skupinách, didaktické situační hry, diskuse, využívání videoprogramů, besedy s odborníky, exkurze aj. Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- pozorně naslouchá
- podle pokynu učitele bez problémů přechází od práce individuální k práci skupinové
- vyhledává a třídí informace a efektivně je užívá v učení a v praktickém životě
- získává, uspořádává, zvažuje a hodnotí informace
- uvědomuje si potřebu stálého vzdělávání se
- získané poznatky používá v praktickém životě
- ovládá běžně užívané termíny, znaky, symboly

Kompetence k řešení problémů:

- činí uvážlivá rozhodnutí, z několika možností řešení problémů hledá tu nejvhodnější cestu
- nenechá se odradit případnými neúspěchy
- předchází problémům, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí je
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se v logickém sledu v ústním i písemném projevu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- samostatně vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- spolupracuje ve skupině
- rozpozná souvislost mezi pojmy a informacemi

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, věžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální:

- seznamuje se s pravidly chování obsaženými ve školním řádu a respektuje autoritu učitele, učí se spolupráci ve vztahu žák – učitel
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s ostatními při řešení daného úkolu
- dokáže přijmout kompromis
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské:

- chová se odpovědně
- plní své povinnosti
- chápe potřebu ochrany životního prostředí
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot a je schopen vcítit se do jejich situací
- uvědomuje si svá práva i povinnosti, respektuje práva druhých, chápe společenské normy
- respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví naše a jiných národů
- ctí, respektuje právní řád ČR

Kompetence pracovní:

- plní zadané úkoly dle pokynů
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce
- zná zásady ochrany zdraví svého i ostatních
- chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí
- organizuje efektivitu práce v týmu
- dodržuje domluvená pravidla pro práci v týmu
- přichází s novými nápady a je schopen je zrealizovat (sám, v týmu)
- organizuje efektivitu práce v týmu
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a profesně se zaměřuje

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při
- zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah,
- k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti,

- zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem
- na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení
- informací v digitálním prostředí jedná eticky

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<ul style="list-style-type: none"> vliv rodiny na rozvoj dítěte postavení muže a ženy v rodině komunikace v rodině a mezi vrstevníky kamarádství, přátelství, láska
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE, ŘPRD, MV, Ko</p>	

OSOBNÍ BEZPEČÍ, OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátně první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> charakter mimořádné situace způsoby chování v krizových situacích dětská krizová centra, linky důvěry potenciální nebezpečí případy ohrožení, obecné zásady chování varování, evakuační zavazadlo chování při požáru zásady bezpečného pobytu v přírodě

ROZVOJ OSOBNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím projevuje odpovědný vztah k sobě samé- 	<ul style="list-style-type: none"> duševní a tělesné zdraví řešení problémů a konfliktů psychosomatické onemocnění předcházení stresovým situacím relaxační techniky

mu, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	
pokrytí průřezových témat: OSV: ŘPRD, SaS, SRaSO, PH	

PÉČE O ZDRAVÍ, ZDRAVÁ VÝŽIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> vliv výživy na zdravotní stav lidí výživová hodnota potravin sestavování jídelníčku režim dne sledování vlastního denního režimu, digitální technologie hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí vyhledávání informací o zdraví a bezpečí
pokrytí průřezových témat: OSV: SRaSO	

ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> žebříček životních hodnot počítače a hazardní hry zneužívání a odmítání návykových látek kouření alkoholismus
pokrytí průřezových témat: OSV: ŘPRD, SRaSO, PH	

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> • intimní hygiena • duševní a tělesné změny v období dospívání; vyrovnávání se změnami • sexuální zneužívání
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SRaSO, MV, Ko</p>	

DOPRAVNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla silničního provozu • bezpečnost v dopravě • rizika silniční a železniční dopravy • postup v případě dopravní nehody • zásady první pomoci • odhalování rizikových míst – bezpečná cesta do školy, použití digitální technologie (fotografie, video)
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Ko</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> manželství nezletilých (předčasná těhotenství) rodičovské předpoklady sexuální dospívání a reprodukční zdraví, pohlavní choroby sociální komunikace uvnitř rodiny
pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE, ŘPRD, MV, Ko	

ROZVOJ OSOBNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<ul style="list-style-type: none"> zvládání problémových situací cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání stanovení osobních cílů a jejich dosažení mezilidské vztahy komunikace – empatie, naslouchání, dialog, asertivita
pokrytí průřezových témat: OSV: ŘPRD, SaS, SRaSO, PH, K	

ČLOVĚK VE ZDRAVÍ A NEMOCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> zdraví a nemoc příčiny nemocí a odpovědnost za zdraví prevence ochrana před přenosnými chorobami vliv životních podmínek a životního stylu ošetřování o nemocné duševní hygiena a odolávání stresu, aktiv-

<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc samostatně využívá osvojené kompenzační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresových situací 	<ul style="list-style-type: none"> ní odpočinek kvalita lidského života – handicapovaní lidé zásady první pomoci poskytování první pomoci webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí vyhledávání informací o zdraví a bezpečí
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PH</p>	

OSOBNÍ BEZPEČÍ A OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> agresivita krizové situace – domácí a školní násilí brutalita a jiné formy násilí v médiích sekty nácvik řešení konfliktních situací krizová centra, tísňová volání mimořádné krizové situace, IZS varování, evakuace, prostředky improvizované ochrany živelné pohromy v ČR, ve světě únik nebezpečných látek požáry
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: ŘPRD, MV MeV: KČVMS</p>	

PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální 	<ul style="list-style-type: none"> závislosti, hazardní hry, gambling zdravotní a sociální rizika pozitivní životní cíle, vytváření a aplikace myšlenkových map

dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc při otravě alkoholem aj. • návykové látky a zákon, doping ve sportu • návykové látky a bezpečnost v dopravě
pokrytí průřezových témat: OSV: ŘPRD, SRaSO	
SEXUÁLNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> • partnerské vztahy • předčasná sexuální zkušenost • předčasné ukončení těhotenství • plánované rodičovství • těhotenství, porod, péče o dítě • prostituce, pornografie, sexualita a zákon • nemoci přenosné pohlavním stykem
pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE, PL, ŘPRD, MV	

VÝŽIVA JAKO SOUČÁST ŽIVOTNÍHO STYLU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> • bulimie, anorexie • výživa a civilizační nemoci • zásady zdravé výživy • způsoby a nebezpečí rychlého občerstvení • výběr zdravého jídelníčku • práce s digitálními daty, vyhledávají potřebné odborné informace – výživová doporučení, tabulky doporučeného denního příjmu jednotlivých živin
pokrytí průřezových témat: OSV: SaS, SRaSO	

4.8.2. Tělesná výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. V tělesné výchově žáci získávají nové pohybové dovednosti a rozvíjí své schopnosti. Učí se uplatňovat pohybové dovednosti v různém prostředí s různými účinky, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, určitou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a k vlastní seberealizaci v oblíbeném sportu.

Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence.

1. – 5. ročník:

Kompetence k učení:

- pozorně naslouchá

Kompetence k řešení problémů:

- rozpoznává vhodné či nevhodné chování ke spolužákům i k dospělým, zaujímá postoj odpovídající svému věku (asertivní chování)
- rozpoznává nebezpečné situace

Kompetence komunikativní:

- rozezná význam gest, zvuků
- přiměřeně reaguje na zadané úkoly

Kompetence sociální a personální:

- seznamuje se s pravidly chování obsaženými ve školním řádu a respektuje autoritu učitele, učí se spolupráci ve vztahu žák – učitel
- rozpozná vhodné a nevhodné chování

Kompetence občanské:

- dokáže se vcítit do problémů ostatních (např. kamaráda atd.)
- zná zásady hygieny
- zná telefonní čísla první pomoci a použije je v případě nutnosti
- rozlišuje správné a špatné chování a jednání

Kompetence pracovní:

- seznamuje se s povinnostmi řídit se danými pravidly (bezpečnostními, pracovními...)
- plní zadané úkoly dle pokynů

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace, využívá je při učení

6. – 9. ročník:

Kompetence k učení:

- hodnotí proces vlastního učení
- získané poznatky používá v praktickém životě
- ovládá obecně užívané termíny, znaky, symboly

Kompetence k řešení problémů:

- sleduje vlastní pokrok a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- předchází problémům, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí je
- nenechá se odradit případným nezdarem
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:

- přiměřenou formou argumentuje
- spolupracuje ve skupině
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje

Kompetence sociální a personální:

- umí přijímat různé role v týmu
- dokáže přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské:

- chová se odpovědně
- plní své povinnosti
- respektuje názoru druhých
- učí se, jak se chovat v mimořádných situacích
- nehodnotí osoby podle barvy pleti, víry atd.
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- staví se proti fyzickému, psychickému násilí

Kompetence pracovní:

- dbá na ochranu životního prostředí při práci
- zná zásady ochrany zdraví svého i ostatních
- přiměřeně používá vhodné ochranné prostředky
- dodržuje domluvená pravidla pro práci
- při práci neohrožuje sebe ani druhé

Kompetence digitální:

- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost a problém zvolí
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

PLAVÁNÍ: V průběhu 1. – 5. ročníku je zařazen plavecký kurz. Plavecký kurz je zařazován do příslušného ročníku aktuálně dle místních podmínek, optimálně do 3. a 4. ročníku. V závislosti na změně podmínek se výuka plavání může realizovat i v jiném ročníku.

1. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy 	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy – terminologie vhodné oblečení základní bezpečnostní pravidla správné držení těla proste skoky a výskoky základní postoje, pohyby, kroky

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy 	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy – terminologie nácvik skoku z místa nácvik běhu rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci

PRŮPRAVNÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy 	<ul style="list-style-type: none"> dechová cvičení cvičení motivační, tvořivé pro správné držení těla cvičení smyslového vnímání a soustředění dovednosti pro pozitivní naladění smyslů uvolnění – relaxace
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP, PH</p>	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost, hygiena

osvojované činnosti a její organizaci <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> • správná terminologie • držení míče jednoruč, obouruč • základní přihrávky rukou • fair play
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SRaSO, KaK</p>	

TURISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení v přírodě, vycházky
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: MV</p>	

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a jejich organizaci uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> svalové napětí a uvolnění celého těla gymnastické držení těla k soustředění na cvičení kotoul vpřed dovednost pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP</p>	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a jejich organizaci uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> krátká běh – 20 m a 60 m základy polovysokého startu skok do dálky hod míčkem z místa sportovní povely a signály

PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a jejich organizaci uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> zařazení tělovýchovných chviliek proti únavě uvolnění – relaxace
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PH</p>	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a jejich organizaci uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> základní způsoby házení a chytání míče manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti základní přihrávky rukou, nohou fair play
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SRaSO, KaK</p>	

TURISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a jejich organizaci uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> vycházky a cvičení v přírodě
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: MV</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá aktivně základní pojmy kotoul vpřed, vzad
<p>pokrytí průřezových témat:</p> <p>OSV: RSP</p>	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> běhy krátké i vytrvalostní skok do dálky hod míčkem povely a signály

PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> zařazení tělovýchovných chviliek proti únavě uvolnění - relaxace

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích zvládá pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> přihrávky jednoruč a obouruč základní spolupráce ve hře fair play průpravné hry
<p>pokrytí průřezových témat:</p> <p>OSV: KaK, SRaSO</p>	

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• ovládá základní plavecké styly	<ul style="list-style-type: none">• formou kurzu

TURISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none">• způsob pohybu v náročnějším terénu• chůze a běh po vyznačené trase• ochrana přírody
pokrytí průřezových témat: OSV: MV	

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> základní dopomoc a záchrana při cvičení přeskoky dvou až čtyř dílů bedny roznožka přes kozu gymnastické sestavy
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP</p>	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> běhy krátké i vytrvalostní skok do dálky hod míčkem startovní povely a signály

PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení podle úrovně žáků vyjádření melodie a rytmu pohybem

žáka	
------	--

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá hry podle zjednodušených pravidel
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SRaSO, KaK, HPPE</p>	

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní plavecké styly 	<ul style="list-style-type: none"> formou kurzu

TURISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> ošetření drobných poranění, 1. pomoc orientace v terénu za pomoci digitálních technologií
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: MV</p>	

5. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her • užívá základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • základní záchrana při gymnastickém cvičení • roznožka přes kozu • cvičení pozornosti a soustředění (sestavy)
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: RSP</p>	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • nízký start na povel • základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů • skok do výšky

PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her 	<ul style="list-style-type: none"> • soustředění se na správné a přímé provedení pohybu • základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpo- 	<ul style="list-style-type: none"> • průpravné sportovní hry, utkání (minifot-

klady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her <ul style="list-style-type: none"> jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví užívá základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy 	bal, vybíjená) <ul style="list-style-type: none"> základní organizování utkání – losování, zahájení, počítání skóre a ukončení utkání
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SRaSO, KaK, HPPE</p>	

TURISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her 	<ul style="list-style-type: none"> ošetření poranění v improvizovaných podmínkách orientace v terénu za pomoci digitálních technologií
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: MV</p>	

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

DRŽENÍ TĚLA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu
pokrytí průřezových témat: OSV: RSP	

PREVENCE A KOREKCE SVALOVÉ DYSBALANCE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost
pokrytí průřezových témat: OSV: SRaSO	

INDIVIDUÁLNÍ ROZCVIČENÍ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla
pokrytí průřezových témat: OSV: SRaSO	

BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: PH</p>	

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) vybíjená – taktika, rozhodnost, pohotovost, spolupráce košíková – správný postoj při přihrávce, dribling pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblinková abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování) doplňkové sportovní hry – softball, minikopaná, házená, florbal průpravná cvičení atletika – atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, cval stranou) rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, hody kriketovým míčkem skok do dálky

	<ul style="list-style-type: none"> • skok do výšky • rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • gymnastika – kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou se záchranou, přeskok kozy v základní výšce • hrazda – vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách šplh na tyči • úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem – základy rytmic. gymnastiky
pokrytí průřezových témat: OSV: KaK	

HODNOCENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti • zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, • sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny
pokrytí průřezových témat: OSV: Ko, ŘPRD	

KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)
pokrytí průřezových témat: OSV: Ko	

TÝMOVÁ HRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a do-držuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel
pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE	
PRAVIDLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, di-váka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla osvojovaných pohybových čin-ností a jejich aplikace při hře v poli

ORGANIZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednodu-ché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností

SBĚR DAT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na je-jich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> práce s tabulkou (výsledkovou listinou) doplňování příslušných dat čtení potřebných dat zjišťování potřebných dat použití digitálních zařízení a aplikací
pokrytí průřezových témat: OSV: KaK	

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

DRŽENÍ TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS</p>	

PREVENCE A KOREKCE SVALOVÉ DYSBALANCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS</p>	

INDIVIDUÁLNÍ ROZCVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SRaSO</p>	

BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, • zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí
pokrytí průřezových témat: OSV: PH	
POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením
pokrytí průřezových témat: OSV: PH	

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) • doplňkové sport. hry – minikopaná, házená, florbal, ringo, softball • průpravná cvičení • lyžování (v případě zájmu zákonných zástupců žáků bude škola zařazovat týden. kurz) • sportovní hry • přehazovaná – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč • košíková – dvojtakt, střelba na koš, dribling se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb • atletika – atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou), rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, hody kriketovým míčkem, skok do dálky, skok do

	<p>výšky (flopem), rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • gymnastika – kotoul vpřed a vzad, stoj na ruku se záchranou, přemet stranou se záchranou, přeskok kozy v základní výšce • hrazda – nácvik výmyku • šplh na tyči • úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem • soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: KaK</p>	

HODNOCENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti • zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, • sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny

KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Ko</p>	

HISTORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k 	<ul style="list-style-type: none"> • historie olymp. her • MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a

opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	mládeže)
pokrytí průřezových témat: OSV: ŘPRD	

TÝMOVÁ HRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a do-držuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel
pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE	
PRAVIDLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, di-váka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla osvojovaných pohybových čin-ností a jejich aplikace při hře v poli

MĚŘENÍ A SROVNÁVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> statistická zjištění – měření délky, rych-losti, výšky, práce se stopkami, pásmem

ORGANIZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednodu-ché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností

SBĚR DAT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na je- 	<ul style="list-style-type: none"> práce s tabulkou (výsledkovou listinou) doplňování příslušných dat

jich prezentaci	<ul style="list-style-type: none">• čtení potřebných dat• zjišťování potřebných dat• používání digitálních zařízení a aplikací
-----------------	--

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

DRŽENÍ TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu

PREVENCE A KOREKCE SVALOVÉ DYSBALANCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: SaS</p>	

INDIVIDUÁLNÍ ROZCVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla

DROGY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty), reakce těla při zhoršení rozptýl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit
pokrytí průřezových témat: OSV: PH	

BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity
pokrytí průřezových témat: OSV: PH	

POH.DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) – orientace na mapě, měřítko mapy, uplatňování pravidel bezpeč. silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody, sportovní hry

	<ul style="list-style-type: none"> • košíková – útok, obrana – osobní, poziční, střelba, střelba z dálky, uvolňování hráče s míčem, bez míče • odbíjená – přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, • doplňkové sportovní hry – minikopaná, házená, florbal, softball • košíková – postupný útok, rychlý protiútok, těsná osobní obrana po celém hřišti • atletika – atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou), skok do dálky, skok do výšky (flopem), rychlé starty (ze stoje, sedu, lehu), rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování; hody kriketovým míčkem, vrh koulí; skok do dálky • gymnastika – kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na rukou se záchranou, přemet stranou se záchranou na obě strany, přeskok kozy ve zvýšené výšce • hrazda – vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk • šplh na tyči • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem – soulad pohybu s hudbou (cvičení s náčiním), • společenské tance • Úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: KaK</p>	

HODNOCENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti, • sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny, s pomocí spolužáků nebo učitele pracují na jejich odstranění
<p>pokrytí průřezových témat:</p>	

OSV: ŘPRD

KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: Ko</p>	

HISTORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<ul style="list-style-type: none"> historie olympijských her MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)

TÝMOVÁ HRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE</p>	

PRAVIDLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí a přebírá roli rozhodčího

MĚŘENÍ A SROVNÁVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásmo) evidují a vyhodnocují zjištěná data

ORGANIZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> organizace prostoru a pohyb. činností, postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele

SBĚR DAT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> práce s tabulkou (výsledkovou listinou) grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace sdílení dat, informací a digitálního obsahu kritické posouzení sebraných dat, výběr vhodné technologie pro určitou činnost či řešený problém

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ
DRŽENÍ TĚLA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohyb. režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu

PREVENCE A KOREKCE SVALOVÉ DYSBALANCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost

INDIVIDUÁLNÍ ROZCVIČENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla

DROGY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit

BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity
pokrytí průřezových témat: OSV: PH	

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) – orientace na mapě, měřítko mapy, uplatňování pravidel bezpeč. silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody košíková – útok, obrana – osobní, poziční střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče s míčem, bez míče odbíjená – přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem sportovní hry – minikopaná, házená,

	<p>florbal, softball</p> <ul style="list-style-type: none"> • sportovní hry • atletika – atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou); skok do dálky; skok do výšky (flopem); rychlé starty (ze stoje, sedu, lehu); rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, vrh koulí; skok do dálky • gymnastika – kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na rukou se záchranou, přemet stranou, přeskok kozy ve zvýšené výšce • hrazda – vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk • šplh na tyči • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem – soulad pohybu s hudbou (cvičení s náčiním), • úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střežové postoje
pokrytí průřezových témat: OSV: KaK	
HODNOCENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti, • sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny, s pomocí spolužáků nebo učitele pracují na jejich odstranění

KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV (těl cvičné názvosloví osvojovaných činností)
pokrytí průřezových témat: OSV: Ko	

HISTORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<ul style="list-style-type: none"> historie olympijských her MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)

TÝMOVÁ HRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a do-držuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: HPPE</p>	

PRAVIDLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, di-váka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla osvojovaných pohybových čin-ností a jejich aplikace při hře v poli, orga-nizuje, řídí a přebírá roli rozhodčího
MĚŘENÍ A SROVNÁVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásma)evidují a vyhodnocují zjištěná data používání digitálních zařízení a aplikací

ORGANIZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednodu-ché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> organizace prostoru a pohyb. činností, postupné přebírání některých organizač-ních a hodnotících úkolů od učitele

SBĚR DAT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	<ul style="list-style-type: none">• práce s tabulkou (výsledkovou listinou) grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace• sdílení dat, informací a digitálního obsahu• kritické posouzení sebraných dat, výběr vhodné technologie pro určitou činnost či řešený problém
pokrytí průřezových témat: OSV: KaK	

4.9. Člověk a svět práce

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

1.1.1. Pracovní činnosti**CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU****OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Předmět pracovní činnosti je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. V praktických činnostech je rozvíjena manuální zručnost žáků, pracovní dovednosti a návyky, získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Předmět praktické činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních pracovních a uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Praktické činnosti budou vyučovány jednu hodinu týdně ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Časové rozvržení učiva je zaznamenáno v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. Tyto plány vycházejí z učebních osnov definovaných v ŠVP.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel volí a používá výchovně vzdělávací strategie tak, aby žáci naplňovali tyto kompetence:

1. – 5. ročník:

Kompetence k učení:

- respektuje a přejímá vybrané vhodné způsoby a metody práce
- dokáže posoudit, zda se zlepšil nebo zhoršil v určité činnosti

Kompetence k řešení problémů:

- učí se uvědomovat si zodpovědnost
- rozpoznává nebezpečné situace
- hledá řešení problémů se spolužáky pod vedením učitele

Kompetence komunikativní:

- přiměřeně reaguje na zadané úkoly
- diskutuje o problému
- prohlubuje vztahy se spolužáky

Kompetence sociální a personální:

- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- podílí se aktivně na činnosti ve skupině
- dokáže nabídnout pomoc

Kompetence občanské:

- zná zásady hygieny
- podílí se na estetickém vzhledu okolí
- uvědomuje si význam třídění odpadu

Kompetence pracovní:

- rozlišuje jednotlivé základní materiály a využívá je při práci

- seznamuje se s povinnostmi řídit se danými pravidly (bezpečnostními, pracovními...)
- plní zadané úkoly dle pokynů
- volí si vhodný pracovní oděv, pomůcky, prostředí
- chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí
- dbá na pořádek na svém pracovním místě

Kompetence digitální:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

6. – 9. ročník:

Kompetence k učení:

- pozorně naslouchá
- podle pokynu učitele bez problémů přechází od práce individuální k práci skupinové
- vyhledává a třídí informace a efektivně je užívá v učení a v praktickém životě
- získává, uspořádává, zvažuje a hodnotí informace
- získané poznatky používá v praktickém životě
- ovládá běžně užívané termíny, znaky, symboly

Kompetence k řešení problémů:

- činí uvážlivá rozhodnutí, z několika možností řešení problémů hledá tu nejvhodnější cestu
- nenechá se odradit případnými neúspěchy
- předchází problémům, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí je
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se v logickém sledu v ústním i písemném projevu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- samostatně vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- spolupracuje ve skupině

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální:

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s ostatními při řešení daného úkolu
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské:

- zná zásady hygieny
- chová se odpovědně
- plní své povinnosti
- chápe potřebu ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní:

- plní zadané úkoly dle pokynů
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce
- volí si vhodný pracovní oděv, pomůcky, prostředí, přiměřeně používá vhodné ochranné prostředky
- dbá na pořádek na svém pracovním místě, není mu lhostejná estetika pracovního prostředí
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- zná zásady ochrany zdraví svého i ostatních
- chová se ekologicky, třídí odpad a zbytečně nezatěžuje životní prostředí
- používá při práci různé materiály a k tomu určené pracovní nářadí
- organizuje efektivitu práce v týmu
- dodržuje domluvená pravidla pro práci v týmu

1. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> práce s různými materiály – přírodní a technické, modelovací hmota, papír a karton, textil, korálky vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi (tvar, barva, tvrdost, povrch) lidové zvyky, tradice, řemesla (ukázky techniky zpracování v muzeích) jednoduché pracovní postupy (stříhání, ohýbání, spojování...) překládání, trhání, navlékání, slepování... plánování a organizace práce způsoby ovládání a vhodný výběr používání pracovních nástrojů a pomůcek základy bezpečnosti a hygieny při práci
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Základy programování - sekvence pokynů 	<ul style="list-style-type: none"> sestavování modelů, stavebnice plošné, prostorové, konstrukční práce s předlohou stavebnic montáž, demontáž pracovní dovednosti a návyky, bezpečnost a hygiena při plánování vlastní činnosti Beebot, Bluebot Code&go
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> pokusy a pozorování – základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze

<ul style="list-style-type: none"> jmenuje zásady péče o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> semen (hrách, fazole, péče a ošetřování pokojových rostlin
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ</p>	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché prostírání a úprava stolu – každodenní rodinné stolování pravidla a kultura správného stolování rodinné zvyky při stolování (svátky, narozeniny, Vánoce, Velikonoce, oslavy)
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

2. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> práce s různými materiály – přírodní a technické, modelovací hmota, papír a karton, textil, korálky vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi (tvar, barva, tvrdost, povrch) lidové zvyky, tradice, řemesla (ukázky techniky zpracování v muzeích) jednoduché pracovní postupy (stříhání, ohýbání, spojování...) překládání, trhání, sešívání, navlékání, svazování, slepování, ... plánování a organizace práce základy bezpečnosti a hygieny při práci
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Základy programování - sekvence pokynů 	<ul style="list-style-type: none"> sestavování modelů, stavebnice plošné, prostorové, konstrukční práce s návodem a předlohou stavebnic, jednotlivé části a jejich využití montáž, demontáž a údržba některých předmětů pracovní dovednosti a návyky, bezpečnost a hygiena při plánování vlastní činnosti Beebot, Bluebot Code&go
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamenává a 	<ul style="list-style-type: none"> pokusy a pozorování – základní podmínky

zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o pokojové květiny	pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen (hrách, fazole aj.) • péče a ošetřování pokojových rostlin
pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
• připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování • vyjmenuje potraviny zdraví prospěšné	• jednoduché prostírání a úprava stolu – každodenní rodinné stolování, základní vybavení kuchyně • pravidla a kultura správného stolování • rodinné zvyky při stolování (svátky, narozeniny, Vánoce, Velikonoce, oslavy)
pokrytí průřezových témat: EV: VČP	

3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá při práci různý materiál pracuje podle slovního návodu a předlohy plánuje a organizuje si práci 	<ul style="list-style-type: none"> práce s různými materiály – přírodní a technické, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, korálky vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi (tvar, barva, tvrdost, povrch) lidové zvyky, tradice, řemesla (ukázky techniky zpracování v muzeích) jednoduché pracovní postupy (stříhání, ohýbání, spojování, propichování ..) překládání, trhání, sešívání, navlékání, svazování, slepování, ... plánování a organizace práce základy bezpečnosti a hygieny při práci
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje samostatně dle konstrukčního návodu stavebnice základy programování 	<ul style="list-style-type: none"> sestavování modelů, stavebnice plošné, prostorové, konstrukční práce s návodem a předlohou stavebnic, jednotlivé části a jejich využití montáž, demontáž a údržba některých předmětů, vlastnosti materiálů pracovní dovednosti a návyky, bezpečnost a hygiena při plánování vlastní činnosti Stavebnice WeDo 2.0
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> pokusy a pozorování – základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze

<ul style="list-style-type: none"> vypěstuje nenáročnou rostlinu ze semene a vhodně se o ni stará 	<ul style="list-style-type: none"> semen nebo cibulí péče a ošetřování pokojových rostlin
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ</p>	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování zná pravidla pro sestavení zdravé stravy 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché prostírání a úprava stolu – každodenní rodinné stolování, základní vybavení kuchyně příprava zdravých svačín pravidla a kultura správného stolování rodinné zvyky při stolování (svátky, narozeniny, Vánoce, Velikonoce, oslavy)
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představitosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodně pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> práce s různými materiály (přírodní a technické, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, korálky) vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi – tvar, barva, povrch, tvrdost lidové zvyky, tradice a řemesla – ukázky technik zpracování v muzeích, skanzenech, ... techniky zpracování a ukázky: batikování, kraslice, přírodniny druhy a způsoby použití, vhodný výběr pracovních pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů, základní uživatelské dovednosti s nimi bezpečnost a hygiena při práci, plánování, organizace práce
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodně pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu Základy programování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> používá logického myšlení, postupů při konstrukci předmětů, objektů, při práci se stavebnicí, ... vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice ze stavebnic využívá návody, předlohy, jednoduché náčrty, vlastní představy při pracovních postupech plánování práce bezpečnost a hygiena při práci, první pomoc při zranění Stavebnice Lego WeDo 2.0
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy s rostlinami a jejich pozorování • ošetřování pokojových rostlin • využívá správné nářadí při práci s rostlinami • bezpečnost, pracovní hygiena, organizace pracovního místa, poskytnutí první pomoci při zranění
pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • technika v kuchyni – vybavení kuchyně elektrickými spotřebiči, kuchyňské náčiní • příprava jednoduché snídaně a svačiny • jednoduché pohoštění ze studené kuchyně • úprava ovoce a zeleniny za studena • základy společenského chování • pravidla stolování • společenské normy • čistota pracovního místa v prostorách kuchyně • znalost úklidových čisticích prostředků • základy hygieny a bezpečnosti práce při manipulaci s kuchyňskými předměty • první pomoc při úrazu
pokrytí průřezových témat: EV: VČP	

5. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představitosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodně pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> práce s různými materiály (přírodní a technické, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, korálky) vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi – tvar, barva, povrch, tvrdost lidové zvyky, tradice a řemesla – ukázky technik zpracování v muzeích, skanzenech, ... techniky zpracování a ukázky: tkaní, drhání, batikování, kraslice, přírodniny druhy a způsoby použití, vhodný výběr pracovních pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů, základní uživatelské dovednosti s nimi bezpečnost a hygiena při práci, plánování, organizace práce
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu základy programování - dle návodů i dle vlastní fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> používá logického myšlení, postupů při konstrukci předmětů, objektů, při práci se stavebnicí, ... vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice ze stavebnic využívá návody, předlohy, jednoduché náčrty, vlastní představy při pracovních postupech plánování práce Stavebnice Lego WeDo 2.0, Lego Boost bezpečnost a hygiena při práci, první pomoc při zranění
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy s rostlinami a jejich pozorování • ošetřování pokojových rostlin • využívá správné nářadí při práci s rostlinami • bezpečnost, pracovní hygiena, organizace pracovního místa, poskytnutí první pomoci při zranění
<p>pokrytí průřezových témat: EV: ZPŽ</p>	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • technika v kuchyni – vybavení kuchyně elektrickými spotřebiči, kuchyňské náčiní a manipulace s nimi • příprava jednoduché snídaně a svačiny • jednoduché pohoštění ze studené kuchyně • úprava ovoce a zeleniny za studena • základy společenského chování • pravidla stolování • společenské normy • čistota pracovního místa v prostorách kuchyně • znalost úklidových čisticích prostředků • základy hygieny a bezpečnosti práce při manipulaci s kuchyňskými spotřebiči a předměty • první pomoc při úrazu
<p>pokrytí průřezových témat: EV: VČP</p>	

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstuje a využívá květiny pro výzdobu dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> BOZ při práci, vhodné zacházení s nářadím základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; pomocí mobilní aplikace určuje druhy rostlin, samostatně tvoří prezentace o léčivých rostlinách

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý technický náčrt výrobku řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím. Poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> BOZ při práci, vhodné zacházení s nářadím technické náčrty a výkresy, technické informace, návody vlastnosti materiálů, užití v praxi, dřevo, kov, plasty - vyhledává informace na internetu a prezentuje je. organizace práce, důležité technologické postupy pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřevo – měření a orýsování, jednoduché řezání, rašplování a broušení kov – měření a orýsování, stříhání a ohýbání plechu plast – stříhání, tvarování teplem, lepení vytváří elektronickou dokumentaci o pracovním postupu výroby

pokrytí průřezových témat: OSV: K

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vybere vhodné digitální zařízení a digitální nástroj ke komunikaci a spolupráci s ostatními ve vztahu k zadanému úkolu a složení skupiny• ovládá základní funkce digitální techniky, pracuje uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojuje jednotlivá digitální zařízení• používá sdílené dokumenty, tabulky a sdílený prostor pro spolupráci	<ul style="list-style-type: none">• digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních• spolupráce v týmu (při realizaci projektů): sdílený prostor pro spolupráci, komunikační nástroje, sdílené dokumenty, tabulky
pokrytí průřezových témat:	

7. ROČNÍK – DOTACE: I POVINNÝ

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin a provádí jejich údržbu prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty pěstuje a využívá květiny pro výzdobu organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> BOZ při práci, vhodné zacházení s nářadím základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty - samostatně tvoří a prezentuje prezentace na téma chovu domácích mazlíčků. květina v exteriéru a interiéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý technický náčrt výrobku řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím. Poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> BOZ při práci, vhodné zacházení s nářadím technické náčrty a výkresy, technické informace, návody práce se dřevem – vrtání, dlabání, spojování hřebíky a vruty, lepení a povrchová úprava dřeva. vlastnosti plastů technika a životní prostředí, technika a volný čas opracování plastů – tvarování teplem, řezání, pilování, lepení
pokrytí průřezových témat:	

OSV: K

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; 	<ul style="list-style-type: none"> BOZ při práci kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu vyhledává a prezentuje informace o výživových hodnotách potravin, vyhledává recepty. příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu
pokrytí průřezových témat:	

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem viz Výchova k občanství - finanční gramotnost 	<ul style="list-style-type: none"> BOZ při práci, vhodné zacházení s náradím finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
pokrytí průřezových témat:	

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> připojí se k online schůzce, zrealizuje skupinovou videokonferenci při organizaci své práce i při práci ve skupině používá elektronický kalendář a nástroj pro správu úkolů a poznámek používá různé typy prezentačních nástrojů pro prezentaci své osoby a výsledků projektu či skupinové práce chrání digitální techniku před poškozením odstraňuje základní problémy při provozu digitálních zařízení dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních, ochrana před poškozením, řešení jednoduchých technických závad, zásady bezpečnosti práce řízení a organizace práce, spolupráce v týmu (při realizaci projektů): sdílený prostor pro spolupráci, komunikační nástroje, sdílené dokumenty, tabulky, kalendáře, plánování a správa úkolů, týmové nástěnky a weby,... sebe prezentace a prezentace výstupů projektů: offline i online aplikace pro prezentaci, jejich výhody a nevýhody ve vztahu k vybranému účelu
pokrytí průřezových témat:	

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> viz Chemie, 8.roč. 	
pokrytí průřezových témat:	

9. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin a provádí jejich údržbu dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty pěstuje a využívá květiny pro výzdobu organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> BOZ při práci, vhodné zacházení s nářadím květina v exteriéru a interiéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin, květina v exteriéru a interiéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý technický náčrt výrobku řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím. Poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> BOZ při práci, vhodné zacházení s nářadím technické informace, návody vlastnosti materiálů, užití v praxi, dřevo, kov, plasty organizace práce, důležité technologické postupy pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřevo – měření a orýsování, opracování, zdobné techniky kov – měření a opracování plast – opracování, tvarování teplem, lepení úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
pokrytí průřezových témat:	

OSV: K

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich • funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; • poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • BOZ při práci, • stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž • návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program, stavebnice
<p>pokrytí průřezových témat: OSV: K</p>	

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • připojí se k online schůzce, zrealizuje skupinovou videokonferenci • používá různé typy prezentačních nástrojů pro prezentaci své osoby a výsledků projektu či skupinové práce • chrání digitální techniku před poškozením • odstraňuje základní problémy při provozu digitálních zařízení • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou 	<ul style="list-style-type: none"> • digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních, ochrana před poškozením, řešení jednoduchých technických závad, zásady bezpečnosti práce • řízení a organizace práce, spolupráce v týmu (při realizaci projektů): sdílený prostor pro spolupráci, komunikační nástroje, sdílené dokumenty, tabulky, plánování a správa úkolů • sebezprezentace a prezentace výstupů projektů: offline i online aplikace pro prezentaci,
<p>pokrytí průřezových témat:</p>	

SVĚT PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v různých digitálních zdrojích pro volbu povolání a využívá je k sebepoznání, sebehodnocení a k orientaci v profesní nabídce na základě dostupných informací zvažuje vhodné povolání a možné kariérové cesty orientuje se v mapách povolání, tabulkách a grafech, vyhledává a dává do souvislosti informace z různých zdrojů, zdůvodní vybraný obor svého studia vyhledává (na internetu) informace o pracovních příležitostech v regionu, vytvoří životopis a motivační dopis v elektronické podobě pro konkrétní pracovní pozici, viz Český jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> trh práce – další druhy profesí, povolání a pracovních činností volba profesní orientace – práce s profesními informacemi, využívání specializovaných webových portálů, aplikací a poradenských služeb zaměstnání a poradenství – problémy nezaměstnanosti, úřady práce zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání, informační zdroje
pokrytí průřezových témat:	

5. Školní projekty

5.1. Adaptační pobyty

Adaptační pobyt je určen žákům 6. ročníků. Náplní pobytu bývají hry a prožitkové aktivity zaměřené na vzájemné poznávání, zlepšení motivace a sebepojetí žáků, hry podporující budování dobrých vztahů mezi učiteli a žáky / ale i žáky navzájem /, aktivity pro zlepšení komunikace, řešení krizových situací, neverbální komunikace. Účastníci jsou seznamováni s režimem školy, možnostmi aktivního podílení se na chodu školního života, dochází k vytipování zástupců do školní žákovské rady. Pobyt rovněž chceme podporovat zdravý životní styl – sport, turistika, hygiena, zdravá strava.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků:

6. a 7. ročník

5.2. Hnutí na vlastních nohou – Stonožka

Hnutí na vlastních nohou je první mírové hnutí dětí v historii. Jsou v něm jak děti zdravé, tak handicapované. Pomáháme svým vrstevníkům v různých částech světa. V tzv. Stonožkovém týdnu kreslíme vánoční přání, která se rozesílají do celého světa. Výtěžek akce je věnován na nákup zdravotnického zařízení, na pomoc nemocným a handicapovaným dětem v České republice.

Projekt je určen pro žáky všech ročníků.

5.3. Žákovská rada

Žákovská rada je složena ze zástupců tříd, kteří přinášejí podněty, připomínky a návrhy k vylepšování vnitřního klimatu školy, jsou prostředníky mezi třídními kolektivy a pedagogickým sborem. Zástupci se rovněž aktivně podílejí na přípravě a organizaci nejen jimi navržených aktivit. Jsou nápomocni při realizaci aktivit „Bavíme se zdravě“ (diskotéky, filmové podvečery, sportovní turnaje, školní časopis, příprava akcí pro mladší spolužáky) a jiných.

Projekt je určen především pro žáky těchto ročníků:

6. – 9. ročník

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hlavním cílem ŠVP je maximální rozvoj žáka na principech činnostního učení. Činnosti na různých úrovních jsou základním elementem kompetencí, činnostní charakter mají očekávané výstupy jednotlivých předmětů i průřezová témata. Je tedy třeba bedlivě hlídat: činnostní charakter všech cílů a jejich měřitelnost.

Pravidla hodnocení žáků, pokyny a informace v oblasti hodnocení byly zpracovány v souladu s § 38 a 56 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) v platném znění a vyhlášky č. 48/2005 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Hodnocením pro naše účely rozumíme především proces získávání informací, podkladů, materiálních produktů apod., které vypovídají o kvalitě a míře úspěšnosti vyučovacího procesu. Výsledek procesu hodnocení může mít charakter souhrnného vyjádření (známka, hodnotící zpráva, vysvědčení, slovní hodnocení, závěrečné hodnocení,...).

Význam školního hodnocení

- Hodnocení je důležitá zpětná vazba pro žáka, rodiče, vedení školy..., především pak pro učitele. Má motivační charakter.
- Proces hodnocení a závěrečné vyjádření tohoto procesu poskytuje informace o kvalitě, míře splnění stanovených cílů.
- Včasné, systematické, adekvátní závěry hodnotícího procesu jsou důležitým podkladem pro řízení dalšího vyučovacího procesu a uskutečňování rozvoje žáků.

A) PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Zásady školního hodnocení

- Zásada souladu cíle (rozvoj osobnosti, naplnění kompetencí...) s průběhem vyučování a odpovídajícím procesem hodnocení (vhodný typ hodnocení, kritéria, forma prezentace závěrů).
- Zásada soustavnosti a systematičnosti – hodnocení je přirozená, neoddělitelná součást vyučovacího procesu.
- Zásada komplexnosti, maximálního rozvoje osobnosti žáků s využitím různých forem a typů hodnocení.
- Zásada podílu žáků na procesu hodnocení (tvorba pravidel, stanovení kritérií...), poskytování návodu na sebehodnocení žáků.
- Zásada jednotného přístupu a dodržování dohodnutých a schválených pravidel hodnocení všemi pedagogy školy.
- Zásada přiměřené náročnosti – nutný individuální přístup.

Způsoby hodnocení

Žáci 1. – 9. ročníku jsou hodnoceni klasifikací. Ředitel školy může v odůvodněných případech povolit slovní hodnocení.

Vlastnosti školního hodnocení

- Jednoznačné – proces hodnocení i závěry jsou vyjádřeny konkrétní myšlenkovou úrovní, strukturovanými činnostmi.
- Srozumitelné – žáci znají obsah používaných pojmů, sami je využívají v hodnotících procesech.
- Věcné a srovnatelné s předem danými kritérii – kritéria jsou dána především kvalitně stanovenými cíli.
- Motivující a návodné – žák je motivován samotným cílem, stanovením jasného očekávání. Případné chyby a nedostatky jsou úkolem k hledání nového, optimálního řešení.
- Korektní, nezraňující – proces hodnocení a samotné závěry se soustřeďují na výkon žáka nikoli na osobu žáka, navíc hodnocení učitele je vzorem pro sebehodnocení žáka. Veškerá snaha vede ke splnění stanovených cílů. Proces je založen na taktním přístupu učitele.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení žáka je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je současně jednou z významných kompetencí, kterou chceme žáky učit.

- Sebehodnocení žáků vychází ze stejných zásad a pravidel jako hodnocení.
- Pro vytvoření struktury sebehodnocení žáka je vzorem hodnocení učitele.
- Orientace na vytváření a upevnění návyků – odpovědět si na otázku:
 - a) Porovnání dosažených výsledků se stanovenými cíli (Splnil jsem stanovený cíl – úkol?).
 - b) Má můj výkon nějaké nedostatky? Jsou závažné, méně závažné, drobné?
 - c) Jak budu postupovat příště, co mohu udělat lépe?

Kritéria hodnocení

Stupně hodnocení prospěchu a chování

Stupně hodnocení v předmětech učebního plánu vycházejí z úrovně splnění cílů (dosažení požadované úrovně a splnění rozsahu zadání). Posuzována je míra samostatnosti žáka při plnění zadaných úkolů. Součástí hodnocení jsou vzdělávací, osobnostní předpoklady a věk žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Hodnocení prospěchu

klasifikační stupeň	úroveň splnění cíle, rozsah splnění cíle	samostatnost
výborně	dosáhl požadované úrovně, zadání splnil v plném rozsahu	pracuje zcela samostatně
chvalitebně	dosáhl požadované úrovně, zadání splnil s drobnými chybami nebo nedostatky	pracuje samostatně s náznakem souhlasu, podpory, pomoci
dobře	dosáhl požadované úrovně, zadání splnil s chybami nebo v potřebném rozsahu	samostatně s pomocí (nasměrování, výběr možností)
dostatečně	ještě dosáhl požadované úrovně, zadání splnil se závažnými chybami nebo v minimálním rozsahu	s výraznou systematickou pomocí
nedostatečně	nedosáhl požadované úrovně	nepracuje, nereaguje na žádné podněty

Hodnocení žáků se zdravotním postižením

Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP, hodnocení je individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Kromě klasifikační škály je možno využít i hodnocení slovní.

Hodnocení chování

Stupeň hodnocení chování vychází z principu negativního hodnocení – posuzuje se míra nedodržení, porušení stanovených pravidel. Jde především o základní pravidla slušného chování a školní řád.

Klasifikační stupeň je stanoven na základě posouzení následujících kritérií:

klasifikační stupeň	kritéria hodnocení
stupeň velmi dobré	chování žáka je v souladu s pravidly slušného chování a se školním řádem
stupeň uspokojivé	došlo k závažnému nebo opakovaně méně závažnému porušení pravidel nebo školního řádu
stupeň neuspokojivé	došlo k velmi závažnému nebo opakovaně závažnému porušení pravidel nebo školního řádu

Nápravná opatření:

napomenutí TU	ojedinělé méně závažné porušení pravidel slušného chování nebo školního řádu
důtka TU	opakované méně závažné porušení pravidel slušného chování nebo školního řádu
důtka ŘŠ	předchozí opatření byla neúčinná; ojediněle závažné porušení pravidel slušného chování nebo školního řádu

Systém pochval:

Hodnocení aktivity žáků nad rámec běžných školních povinností, jejich příkladných činů, reprezentaci školy apod. Návrh pochvaly je projednán pedagogickou radou a na základě dohody realizován.

pochvala TU	především za iniciativní práci pro třídu, účast v soutěžích, olympiádách, pomoc při akcích školy ...
-------------	--

pochvala ŘŠ	za úspěšnou reprezentaci školy, umístění v okresních soutěžích a olympiádách, významná dlouhodobá pomoc při akcích školy...
-------------	---

Jiná ocenění za významné reprezentační úspěchy po dobu školní docházky, za dlouhodobou aktivní práci, opakované úspěšné umístění v okresních a vyšších soutěžích (ocenění MMO, tabule nejlepších žáků školy, www stránky, medaile,...)

Podklady pro hodnocení

Vyučující získávají podklady pro hodnocení žáků v průběhu celého klasifikačního období a souběžně je využívají k optimalizaci vyučovacího procesu. K sumativnímu hodnocení přistupují po náležitém osvojení, systemizaci a upevnění učiva. Využívají různorodých podkladů a zdrojů (slovní projevy, písemné práce a prověrky, tvorba hmotných produktů, řešení modelových situací ...), aby umožnili žákům využít optimální způsob prezentace výsledků vzdělávání.

Komisionální a opravné zkoušky, další pokyny

Komisionální a opravné zkoušky se konají v případech a za podmínek uvedených ve vyhlášce č.48/2005 Sb. Stejně tak další pravidla, normy a nařízení v oblasti hodnocení a klasifikace jsou uvedeny ve vyhlášce. Není potřebné k nim dodávat další podmínky nebo stanovovat specifický postup.

B) AUTOEVALUACE ŠKOLY

Pokud má autoevaluace přinést žádané informace, které mají zefektivnit proces výuky, je nutné si naplánovat oblasti a cíle, vymezit nástroje a časový harmonogram.

Autoevaluace je v této souvislosti komplexním prostředkem zpětné vazby, který vypovídá především o úrovni zpracování školního vzdělávacího programu, o kvalitě a opodstatněnosti formulovaných cílů a úrovni jejich plnění. Jedná se o celkové zhodnocení stavu na základě předem definovaných a projednaných kritérií. Jde o složitý, především na odbornost náročný proces.

Oblasti autoevaluace školy:

- a) průběh vzdělávání
- b) podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů
- c) výsledky vzdělávání žáků
- d) řízení školy, personální práce, kvalita vzdělávací práce pedagogických pracovníků
- e) úroveň výsledků práce vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům
- f) podmínky vzdělávání
- g) kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíle a kritéria autoevaluace školy:

- a) cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a v ŠVP
- b) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků; naopak návrhy opatření pro zlepšení

- c) spolupráce školy a rodiny, úroveň komunikace
- d) kvalita a další charakteristiky výuky
- e) hodnocení práce žáků, učitelů včetně školního klimatu
- f) kvalita práce vedení školy
- g) celkové výsledky vzdělávání a kvalita získaného vzdělání
- h) materiální, technické, ekonomické ... podmínky vzdělávání.

Časové rozvržení evaluačních činností:

K zabezpečení všech úkolů autoevaluace školy probíhá tvorba komplexního evaluačního systému. Jeho obsahem je podrobná struktura celého procesu, podmínek, používaných nástrojů, způsobu prezentace a využití získaných informací. Pro posouzení školního vzdělávacího programu jsou důležité časové cykly evaluačních činností.

Každodenní hodnocení

Učitel provádí krátkou reflexi, která se týká míry splnění cílů přímo v hodině – důležité také pro návod k sebehodnocení žáků.

Týdenní hodnocení pro 1. – 5. ročník

Měsíční hodnocení pro 6. – 9. ročník

Úspěšnost plnění komplexnějších cílů, vazby na ročníkové očekávané výstupy, odhad a nasměrování k plnění klíčových kompetencí.

Hodnocení tematických okruhů nebo bloků – analýza splnění cíle logického celku, tématu z hlediska plánované úrovně rozvoje činností žáků.

Roční hodnocení

Komplexní posouzení celkového splnění očekávaných ročníkových výstupů předmětů, úspěšnost osvojení činností pro naplňování klíčových kompetencí.

Kvalita splnění průřezových témat.

Povinné výstupy po 5. a 9. ročníku

Zjištění komplexního rozvoje žáků za dané období a porovnání s plánovanými výstupy, soustředit se na činnosti nejvyšší plánované úrovně (především na úroveň analýzy, syntézy, hodnocení a tvořivosti).

Nástroje autoevaluace

- SWOT analýza
- Sebehodnocení – vedení školy, učitelů, tř. učitelů, vychovatelů, žáků
- Testy – SCIO, KALIBRO, CERMAT, PISA, vnitřní školní
- Dotazníky – např. pro rodiče, správní zaměstnance, pracovníky jiných organizací...

- Diskuse – i skupinové, rozhovory
- Pozorování, hodnocení
- Projektové dny, ozdravné pobyty, kurzy
- Rozbory školní dokumentace
- Kontroly – písemností žáků, vedení žákovských knížek...
- Kontroly způsobu vedení povinné dokumentace třídních učitelů a ostatních pedagogů...
- Vedení přehledů – např. DVPP, soutěží, hospodaření s rozpočty, stížností
- Dílčí zprávy – výchovného poradce, metodika prevence sociálně patologických jevů, koordinátora ŠVP, plnění individuálních vzdělávacích programů...